

SZEGEDI TANKERÜLET.

1926–27. ISK. ÉV.

A KEGYESRENDIEK VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ
SZEGEDI VÁROSI RÓM. KATH.
DUGONICS ANDRÁS GIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE.

KÖZZÉTESZI:

KISS ISTVÁN
IGAZGATÓ.

Nyomatott Juhász István könyvnyomdájában Szegeden, Gizella tér 4. sz.
1927.

HÁM ANTAL DR.

Hám Antal dr. (1865—1927.)

Húsvét után testi-lelki frissességben látogatta rendünk főnöke intézetünk osztályait, június 19-én még gyönyörködött a budapesti gimnáziumunk záróünnepélyének lélekemelő műsorában, 20-án, mikor az ifjúság a templomba ment, már halva találták. Lelkében még égelt az alkotás vágya, de napirendje első pontját, az Úr oltára elé való járulást már nem érte meg. Az Introibo ad altare Dei magasztos igéit már az Úrzsámolya előtt rebegte el. Szeretnők hinni, hogy ami tökéletlenség és földi szenny tapadt hozzá, azt kipótolta azoknak az ifjú szenteknek szennytelen himnusza, akiknek életét követendő példa gyanánt annyi szeretettel állította a magyar ifjúság elé.

Hám Antalt intézetünk nemcsak azért mondhatta a magáénak, mert 1923 őszétől fogva főnöke volt a magyar kegyes-tanítórendnek, hanem azért is, mert neveltje volt jó kélszázéves intézetünknek. A csongrád—mindszenti tanító fia a mi régi szegedi iskolánknak volt éveken át az árvíz évét leszámítva, hatodikos koráig jeles tanítványa. Itt szívta magába azt az idealizmust, mely új köntösben is mindig a régi igazságot hirdeli; „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei atyátok is tökéletes!” Amit Szegeden lelkes piaristák szíve fogékony talajába vetettek, azt jó magisztere, rendünk egyik nesztora, Vári Gellért és mások folytatták, hogy azután a céltuda-

II.

tos önneveléssel folytatott munka korán gyümölcsöt hozzon, melynek áldásaiban ifjú és felnőtt egyaránt részesülhetett.

Hám Antal ifjúsága a szorgalmas munka jegyében telt el. Azok közé az emberek közé tartozott, akikre ráillik a tudós megállapítása: Tanulj és olvass, csak egy órát is naponként és meglátod, tudós leszel! Ez a komoly munka segítette a jeles bizonyítványokhoz a középiskolában, a jó szigorlatokhoz az egyetemen, a theológiai doktorátushoz, majd hat évi iskolai működés után a theológiai tanársághoz rendünk kolozsvári Kalazantinumában, melynek később igazgatója is volt. Tanulmányait nem rejtette véka alá, hanem cikkek, szakkönyvek alakjában a tudományos világ elé is tárta, mely egyik másik munkáját irodalmunkban hézagpótlónak ismerte el. Irodalmi működésének elismerésül a Szent-István Akadémia tagjává, a Pázmány Egyetem theológiai kara pedig bekebelezett doktorává választotta. Egyik másik latin beszéde, jóllehel szűk körben, a rendtagok ünnepélyes fogadalom-lételekor hangzott el, szélesebb körökben is visszhangot keltett.

Hám Antal azonban nem érte be azzal a babérral, melyet a tudomány nyújt művelőinek. Mélységes papi lelkülete nagyon jól látta a régi igazságot: *Scientia ornat, sed virtus coronat*. A szellem képzése nála sose szorította háttérbe a jellemképzést. Mint Kalazanci Szt. József levitáinak nevelője szóval és tettel valóra igyekezett váltani a régi és mégis mindig új igazságot, melyet assissi Szt. Ferenc így fogalmazott meg: *quanto fa, tanto sa*. Kiki annyit tud, amennyit tesz és ez a jó szerzetes, aki elsősorban feddhetetlen életével hirdeti az evangéliumot. Hám Antal ilyen, hallgatagon is erős szavú hithirdetője volt szent Alapítónknak, aki fiainak sokszor mementóként hangoztatta: *Exemplum regularium mors et vita laicorum*. Amit a nevelésben a jó példának, ennek a minden Demosthenesnél szebben beszélő tettnek nevelő értékéről mond, azt a Kalazantinum növendékei az elsősorban önmaga iránt szigorú előjárójukon látták valóra váltva. El lehet róla mondani: *factus est forma gregis*.

Hám Antalnak azonban nemcsak a tudomány és az egyházi rend emeberéhez volt mondanivalója, hanem a magyar ifjúsághoz is. Szava nem volt épen mézédés, az evangéliumnak a serdülő ifjúság nyelvén való tolmácsolása nem volt neki egészen könnyű, de mégis sikerült neki az ifjúság szívéhez férkőznie az Ifjú szentek életrajza útján, mely két kiadásban forog immár közkézen. „A katolikus anyaszentegyház az erények legcsodálatosabb példáit mutatja be szenteinek életében — írja.

III.

Majd az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek szépséges voltát, majd az áldozatosság nagyságát szemlélteti bennük; amott a szűzi tisztaság fenséges erényének követésére buzdít, emilt gyenge gyermekek kinszenvedésében teszi láthatóvá, hogy szent vallásunk ereje nemcsak a felnőtteket dicsőíti meg, hanem a kisdedekből is a hilhez való ragaszkodás mintaképeit tudja megalkotni. Valóban, ha látjuk és olvassuk ama küzdelmeket, melyek a szenteket az égi dicsőség koronájához segítették, lehetetlen föl nem ismernünk a nagy Isten hatalmát, mely őket arra képesítette, hogy a föld minden kegyetlenségével szembeszállva hirdették mindenkinek a kis Jézus dicsőségét." A fiúk elé Szt. Alajos. Szt. Imre, Berchmans Szt. János, Szt. Szaniszló hitvallókat, Szt. Szaniszló Cyrill, Szt. Tamás, Lajos, Antal, Pongrác és Tarcisius vértanúkat, a leányok elé pedig Árpádházi B. Margit szüzön kívül a vértanú szűzek hosszú sorát állította követendő példaképekül. A kényesebb ízlés jobban vonzódik ugyan ahhoz a formához, amelyben a német Federer Tarcisiust (a Mein Tarcisiusbüchleinben) vagy az angol Wiseman Szt. Pongrác és Szt. Ágnes alakját (a Fabiolában) megörökítette, de azért az ifjú szentek ilyen egyszerűbb köntösben is lelkesítenek és bátor hitvallásra buzdítanak.

Aki ennyire szerette az ifjúságot, az természetesen egyébként is igyekezett az ezernyi kísértésnek kitett magyar ifjúságnak útmutatót juttatni a Kis Kalauzban, az egyetemi ifjúságnak pedig főképen a piaristadiákszövetségek ügyének, majd az ezektől fölvetett főiskolai internátus eszméjének fölkarolásával segítségére lenni. Mindkettő kalazanciusi eszme. Az előbbinek egyre izmosodó fejlődésében szívvel-lélekkal gyönyörködött a rendfőnöki székben, de az utóbbinak megvalósítását a Gondviselés kifürkészhetetlen intézkedéséből már nem érte meg.

Hám Antal szeretettel telt szíve június 20-án végsőt dobant. Emlékéhez és eszméihez akkor leszünk hívek, ha — a székesfőváros polgármesterének a drága halott koporsójánál elhangzott szavai szerint — igyekszünk ápolni és másokra árasztani azt a fennkölt gondolkodást, melyet az Úr fölkent szolgája képviselt és akár közvetlenül, akár közvetve, másoknak juttatott. Nekünk, akiket Hám Antallal egy alma mater táplált, fokozott mértékben kötelességünk az ifjú szentek nyomdokaiban a tökéletesedés útján a tökéletesség felé való haladás.

I. Ünnepi beszéd.

A mohácsi vész 400-ik évfordulója alkalmából az intézet gyász-
ünnepségén elmondotta *dr. Károlyi János* kegyesrendi tanár.

Tisztelt ünneplő Közönség, Kedves tanulók!

Az 1526. év június havától kezdve Tomori Pál kalocsai érsek, a Délvidék kapitánya, kardja és bátorkarú védelmezője, úgyszólván az ellenség torzából sűrű egymásutánban küldi üzeneteit a budai várba, amelyek azt jelentik, hogy az éveken át alaptalanoknak bizonyult hírek most az egyszer megmásíthatatlanul igazak: Szulejmán, a legnagyobb államférfiak és hadvezérek egyike a szultánok trónján, megindult Magyarország ellen s az óriási török sereg megkezdte a felvonulást. Június 29-én átkel a Száván, július 15-én elesik Pétervárad, az országnak utolsó védőbástyája a déli végeken.

Tomori Pál lépésről-lépésre hátrálni kénytelen parányi seregével; de ami egy talpig embertől, egy dicsőséggel borított vitéz katonától kilelett, azt megtette: roppant erőfeszítések, véres harcok árán késleltette a török előnyomulását; a szultán seregének számáról, felszereléséről pontos és megbízható adatokat szolgáltatott a királyi udvarnak; amennyire bírta, előkészítette, biztosította a magyar sereg számára a felvonulási területet. De hol volt ez a hadsereg: a legnagyobb és legfelkészültebb valamennyi között, amelyet ez a nemzet valaha kiállított? Ez a sereg nem létezett!

II. Lajos, a legtragikusabb sorsú magyar király, akiben az elhibázott nevelés, a rossz, vétkes környezet s a könnyelmű élet által elfojtott kötelességérzet a végveszély pillanatában egyszerre Szent István koronájának viselőjéhez méltóan nyilatkozott meg, a következő megrendítő szavakban adja tudtára környezetének, hogy Magyarország katasztrófa előtt áll: „Látom, hogy mindenki az én fejem mögött keresi a magáé-
nak biztosítékát! Nehogy tehát még valaki a maga gyávaságát velem mentesse és engem okolhasson, megyek oda, ahová nálam nélkül menni senki sem akar s az ország javáért, alattvalóim életéért kiteszem a veszedelemnek személyemet és fejemet“.

Június 20-án indul ki Buda várából néhány főpap és főúr és 3700 fegyveres kíséretében, mintha nem is a világ legerősebb had-

serege ellen vonulna, hanem vadászatra, ünnepségre, vendégkirályok fogadtatására indulna. Érd, Ercsi, Dunapentele, Földvár és Tolna állomásai annak a halálba vezető útnak, amelynek végső állomásán elpusztúl a haza legjobb fiaival a nemzetétől magára hagyott király s azután majdnem hasonló sors éri a király nélküli nemzetet, mert a megpróbáltatás nehéz óráiban nem találták meg egymást. 1526. augusztus 29-én a középkori Magyarország sírjába hagyatlik a mohácsi mezőn; elvész a király, megsemmisül a hadsereg, felbomlik az államszervezet s a magára hagyott magyar nép védtelenül néz szembe rettentő végzetével.

A hivatalos és nem hivatalos Magyarszág kegyeletes lélekkel, komor emlékezéssel ülte meg 400-ik évfordulóját legnagyobb nemzet tragédiáinknak, amelybe a magyar balsors összes gyökérszájai visszanyúlnak. Az ünnepség célja az volt, hogy e rettentő megpróbáltatás nagy és értékes tanulságait a nemzet szeme elé tárva ébren tartsa az elfásult lelkekben a hitet és a reményt nemzetünk jövőjében, rendeltetésében most, amikor még frissen buzognak és véreznek nemzetünk testén a trianoni gaztett által ütött sebek s bosszúért kiáltanak az égbe.

Az első és legfontosabb tanulság, amelynek örök mementónak kellene lenni nemzetünk számára, az az igazság, hogy pártoskodás, fejtelenség és visszavonás áslák meg a rettentő mohácsi tömegsírt. Szegény nemzetünk történelmében, kezdve a történelmileg kimutatható vándorlásokon és tanya-kereséseken, vörös vonalként húzódik végig a széthúzásra való hajlam — eltagadhatatlan következménye nemzetünk különböző eredetű, vérmérsékletű és gondolkodású törzsekből és néptörzsekből való összeverődésének. A nemzet lelkületének ezt a súlyos szervi hibáját — bátran nevezhetjük betegségnek is — csak nagyon erős központi kormányzat tudta ellensúlyozni s az egycélúságot a nemzetet irányító erők és eszmék közé beállítani. Nem csoda, ha ennek folytán nálunk is nagyon hálás talajra talált az a Nyugatról beszívárgott visszafejlődése a központi kormányzáson nyugvó állameszmének, amely az erős királyi hatalom megbuktatásán s annak romjain az egyének és pártok önző uralmának megalapításán fáradozott. Ezt a destruktív irányzatot félelmelesen nagyra növelte a Mátyás vaskezű uralma ellen fellámadt visszahatás, mely a tehetetlen Jagellókat emeli a trónra s ezzel felidézi az országra a legszegényrebb súlyedés korszakát, amelyet történelmünk felmutathat. Soha sem volt nemzetünk távolabb attól, hogy az önálló állami élet nélkülözhetetlen feltételét: az erők szintézisét megvalósítsa s azt a nemzet érdekeinek szolgálatába állítsa. Megdől a törvénytisztelet, felbomlik az állami rend, mindenki a maga, önző egyéni céljai megvalósítására tör az eszközöket nem válogatva.

A magyar államnak az első kültámadásra buknia kellett. Báró Burgió Antal, a szentszéknek Budán tartózkodó követe, aki hiába kísérli meg a kormánykörök lelkiismeretét felébreszteni s a nemzetet jótanáccsal és pénzzel talpra állítani, csalhatatlan éles ítélettel jósolja meg az elkerül-

hetellen katasztrófát. A szomszédok részvéllenül nézik a rettentő összeomlást, mert abban a magáról megfélemedezett ország igazságos bűnhődését látták.

A mohácsi vész következményei végzetesek voltak a magyar állami és társadalmi élet minden értékes elemére, berendezésére s a magyar faj fenmaradásának lehetőségét is kérdésessé tették!

Az ország területe nagy harctérre változott, amelyre a török 200 esztendőn keresztül zúdította 3 világrészben rekrutált iszonyú hadi erejét s ahol a harc soha egy percig sem szünetelt még az u. n. béke éveiben sem.

Ennek eredményeképpen Magyarország gazdag, áldott, virágzó, népes és művelt földje sivataggá vált; gyönyörű ősi városaink, királyaink koronázó és temetkező helyei, a vallásnak és tudománynak, az anyagi jólétnek és a szellemi műveltségnek gyújtópontjai, romokká lettek. Szeged városának rettentő pusztulása közös sorsa valamenyinek.

A magyar nép sorsa az üldözött vadé lett. A tűz, a kard és az éhhalál martaléka lett, vagy rabszolgaságba hurcolták iszonyu tömegekben. Hiszen az európai Törökország, Ázsia és Afrika rabszolgapiacai annyira tele lettek magyar rabokkal, hogy azok leszorították az árakat.

Az egykor virágzó Kánaánban az élők megiregyelték a holtak sorsát.

A külföld szemében Magyarország egy nagy temetővé vált s a benne lezajló borzalmak iszonyattal töltötték el Nyugat-Európa népeinek lelkét.

Ebben a tényben rejlik a másik nagy tanuság! Nemzetünk ezeket a szörnyű megpróbáltatásokat kibirta. A görbe török kard szörnyű sebeket ütött testén, de ütőerét átmetszeni nem bírta.

A mohácsi vész után lezajló eseményekben bontakozik ki nemzetünk igaz lelkülete s mi szívdobogva gyönyörködünk azokban a nagyszerű faji tulajdonságokban, amelyeket a jólét verőfényes napjaiban rejtve, kiaknázatlanul hagytak, de most az önfentartás parancsoló ösztöne teljes erejükben kifejlesztett.

A magyar föld őstelevényéből egy katona-nemzedék nő fel, amely sárból és földből készített, deszkával és vesszővel falazott végváraiban éhezve, fázva, fizetetlenül és ruházatlanul, még fegyverét és lovát is az ellenségtől szerezve be, a rettentő török haderőt véres csatákban, példátlan erővel, ravaszsággal, fortélyal, éjjel és nappal szakadatlanul vívott küzdelmekben nemcsak fentartotta, hanem a kitűnően felszerelt janicsárságot, abban az időben Európa legelső katonaságát, a török birodalom kardját, a szó-szoros értelmében kiirtotta úgy, hogy ez a végvárak sáncaiban s a szabad mezőkön szenvedett veszteségeit soha pótolni többé nem tudta.

Nincsen a mi nyelvünben elég magasztoló szó, nincs a mi szívünkben elegendő hála, elismerés és kegyelet, amely méltó volna a magyar katonához, akinek a magyar föld megszámlálhatatlan csataterein földbe

letemett csontjai élte fogytáig nem engedték nyugodni a legnagyobb magyar katonát, költőt és hadvezért, gróf Zrínyi Miklóst.

De nemcsak a kardforgató magyar katona alakja emelkedik eszményi magaslatra könnytől fátyolos szemünk előtt, amelyekkel a zivataros, homályba vesző multba visszatekintünk.

A földhöz ragadt, nagyon gyakran éhenhalással küzdő jobbágy nemcsak török földesurainak fizeti meg a rettentő adókat, harácsot és sarcot, hanem a királyi Magyarország tisztviselőinek is, jóllehet nem egy esetben azok nem is laktak a hódoltság területén.

A török hadsereg vezérkara, a világbirodalmat kormányzó tisztviselők színe-java: a pasák, bégek, nagyvezérek, multik és kádik a Balkán félsziget meghódított népeinek renegátjaiból kerültek ki. Nekünk — Istennek hála — ez a szomorú dicsőség nem jutott osztályrészül. Csak elvétve, nagyritkán hallunk olyan magyarról, aki megtagadta vallását, nemzetiségét és mohamedán lett. S ha rettentő kényszerhelyzetében egyik-másik meg is tette ezt a szomorú lépést, a viszonyok változásával első dolga volt visszatérni ősei hitére úgy, hogy a török már később el sem fogadta magyar ember áttérését, mert nem volt köszönöt benne.

Köztudomásu dolog, hogy a janicsárok nagyszerű hadtestének vilégeit az elrabolt vagy adóban elvett keresztény gyermekekből nevelték fel. Magyar földön ez a szokás nem tudott gyökeret verni. Mert nem bírt a török olyan módot kieszelni, amellyel a magyar gyermek lelkéből kiölje végkép a faji érzést s elnyomó hatalmának vak eszközévé tegye.

Az ősi alkotmányhoz, a nemzeti közösséghez, a fennálló törvényekhez való eme példátlanul szívós ragaszkodáson, nemzetünk, magyar népünk roppant erkölcsi, ellenálló erején meg kellett lörnien a török hatalom mérhetetlen anyagi erejének és a 16. 17. század magyarsága tengervér, szenvedés és mérhetetlen áldozat árán hazája területét elpusztulva ugyan, de csonkítatlan történelmi határai között hagyta hátra az utókornak.

Ez a szent magyar föld, a mult idők rettentő harcaiból annyi vér és küzdelem, szenvedés és lemondás árán átmentett drága örökségünk a világháború befejeztével — a magyarság példátlan katonai teljesítményei dacára — darabokra szakadt és kétharmadrésze idegen hódítók méltatlan kezeibe került.

Ezzel ráncszakadt ezeresztendősi állami létünk legnagyobb katasztrofája, amely Mohácsot is túlszárnyalja: sír szélére került nemzetünk.

Mi fog bennünket fentartani, a kétségbeeséstől megóvni, a megpróbáltatások elviselésére képessé tenni?

A soha meg nem szűnő emlékezés arra, hogy szörnyű bukásunkat jórészt mi magunk okoztuk! Erőt fognak adni ezeréves történelmünk nagy tanúságai.

Ez a dicsőséges történelem megalnít arra, hogy ez a nemzet nagy volt nagyon sokszor a jólét és hatalom magas fokán, de legnagyobb volt

mindíg a megpróbáltatások, a rémes bukásokat követő inség és elhagyatottság kegyellen óráiban.

Megtanít arra, hogy nemzetünk lelkének mélyében nagyszerű képességek szunyadnak, amelyek időnként a történelemben szinte páratlan erő kifejtésre képesítik.

Megtanít arra, hogy századok folyamán gyakran zúdultak ránk nagy katasztrófák! Sokszor megásták már nemzetünk sírját! Máskor is darabokra szakadt már a magyar föld!

De életben maradtunk! Fentartott bennünket az Isteni Gondviselésbe, nemzetünk küldetészerű hivatásába vetett hitünk és ez a szent jelszó, amelyért mindenünket áldozni mindig készek voltunk: Neked élni kell oh hon!

Fenmaradtunk, mert nemzetünknek volt ereje és bátorsága szembeállni olyan viharokkal, amelyek elől remegve tértek ki a nálunk sokkal erősebbek és halalmasabbak is s adták fel a reménytelennek látszó küzdelmet.

Életben maradtunk, mert nemzetünk csalódhatott mindenben és mindenben, de sohasem csalódik akkor, amikor bajaiban Isten segítségétől, önmagától, két erős karjától várta és remélte a szabadulást. Mert nem ringatta magát illúziókban, hanem bátran nézett szembe azzal a rideg valósággal, hogy minden bűnéért kegyetlenül kellett vezekelnie és sohasem a sors kegye, hanem mindig a magyar kar ereje szerezte vissza magyar vér árán, ami elveszett.

Nehéz küzdelmek és megpróbáltatások árján fog nemzetünk hajója most is, mint ezeréves történelmünk folyamán annyiszor, a lét és a nemlét örvényei között hánykolódni, de meg fogjuk találni a szabadulás útját. Ha tengernyi szenvedéssel, ha gyermekeink huló vérével is, de vissza fogjuk szerezni a könnyes, gyászoló Erdélyt, hiszen csatamezői, romjai, sírhalmi, gyönyörű magyar falvai és városai mindörökre hívnak vissza bennünket! Vissza a Dunát: Buda, Mohács s Nándornál elfolyó könny-patakját a magyar honnak! Vissza a szőke Szamos, a Kraszna és a Bodrog vidékét, ahol honfoglaláskori magyarság áll őrt védve a hazát, amint védte ezer éven át Nyugat-Európát és a keresztény civilizációt! Vissza a magyar Csallóközzel együtt Pozsonyt, ahol őseink századokon át a haza felszabadításába vetett törhetetlen hittel koronázták a Habsburgkirályokat! Vissza Kassát, az ungi hegyeket és beregi dombokat, amelyek látták Rákóczy zászlóit állászállani! Vissza a gyönyörű Délvidéket, ahol Hunyadi, Losonczy és Zrínyi árnyai nyugalmat nem találva bolyonganak s keresik a hazát, amelyért küzdöttek, véreztek és meghaltak s amely az utódok kezén elveszett! Vissza a magyar haza ősi földjének minden parányi, honfivér által öntözött rögét!

Trianonban az erkölcsi világrenden olyan sebeket ütöttek, amelyek be nem hegedhetnek, hanem bosszúért kiáltanak az égre!

Polykratesz. számoszi kényúr, a szerencse túlságos kedvezésétől

megijedve, egyik legértékesebb gyűrűjét dobta a tengerbe, hogy megengesztelje az isteneket, mert okos elmével a szerencse példátlan kedvezésében felismerte közeli bukását. A világ mostani urai nem aggódnak ennyire! Szinte természetesnek találják soha meg nem álmodott szerencsésüket s lelkiismeret-furdalás nélkül szedik el a legyőzöttek utolsó aranyát, amelyet azok talán az éhezők szájától elvont kenyérből teremtenek elő.

A jövődő fogja megmutatni, hogy emberi alkotás szembeszállhat-e a mulandósággal és a földi hatalom megszerezheti-e az állandóságot! Mi csak azt tudjuk a történelemből, hogy mikor Róma legnagyobb győzelmeit aratta, mikor nem volt már ellenség, amely fölött diadalmaskodhatott volna, akkor volt lemenőben a római birodalom tündöklő napja s akkor lebentette meg sötét szárnyit az enyészet a roppant Kapitólium felett, amely ura volt a földkerekségnek.

Mi csak azt tudjuk, hogy Napoleon hatalma felett akkor húzták meg a lélekharangot, mikor az európai kontinens nagyrésze lábai előtt hevert s páratlan hadserege már attól félt, hogy nem talál ellenséget, amellyel megmérkőzhetik.

Mi csak azt tudjuk, hogy árnyék és nem reális valóság minden nagyság és hatalom a földön, amely elnyomáson és véres erőszakon alapul.

Az özönvíz borzalmait túlélő Noé bárkájából időnként egy-egy galambot bocsátott ki s szívszorongva várta, hogy hozza-e már az megbékült természet hírnökét: a zöldelő olajágot. A szűk börtönébe zárt magyarság is szívszorongva lesi a feltámadás, az élet, a reménység zöldelő leveleit.

Még nincs itt a virradat! Még felhős az égbolt! „Sötét az ég, közelben s távolban semmi fény nincs!” De ne csüggedjünk! Ne felejtjük, hogy Isten malmai lassan és biztosan őrölnek! Ne felejtjük, hogy nagy igazságok küzdenek mellettünk zajtalanul!

Min múlik a magyar feltámadás? Erőn! Sziklaszilárd, mindent lebíró erőn! Mi az erő? Akarat! Mi a magyar erő? Magyar akarat! Ez a magyar akarat azonban csak az egyetértésből, a széthúzás, pártoskodás lebírásából és kiirtásából születhetik meg.

De ha egyszer létrejön, feltartóztatlanul indul el csodatevő útjára: ledönti a trianoni sorompókat, eltompítja az ellenséges szuronyok millióit s mi keblünkre ölelhetjük elszakított, kimondhatatlanul szenvedő testvéreinket s meglátják szemeink álmaink, reményeink s sóvárgásunk tárgyát: a boldog, a szabad, a csonkítatlan Nagymagyarországot!

II. Intézetünk multja.

A török hódítás és a felszabadító háborúkkal nyomon járó pusztulás folytán teljesen tönkrement török hódoltsági területen a szatmári béke után egy új honfoglalás vette kezdetét: a régi birtokosnak, a maradék magyarságnak a mellé és közé a világ minden tájáról betelepített idegen népek versenyében az ősi föld megtartásáért, egy új élet szellemi és anyagi feltételeinek megteremtéseért kellett képzelhetetlenül nehéz viszonyok között küzdenie s e nehéz munka sikeres elvégzésének életrealitása próbakövének kellett lennie.

Ebben az új honfoglalásban a szellemi művelődés, a vallásos nevelés alapvető munkája elkezdésének terhe és dicsősége a kegyesrendnek is osztályrészül jutott. A lengyel földről hazánk északi részeibe plántált s az 1715-i országgyűlés által törvényesen befogadott és elismert tanítórend munkássága — gondviselészerű hivatása folytán — a Felvidékről az Alföldre terelődik s a hódoltsági vidék peremén és belsejében: Veszprémben, Váczon, Kecskeméten, Pesten, Debreczenben, Tokajban, Temesváron, Kanizsán és Nagykárolyban egymásután alakulnak meg a piarista iskolák.

Amint a fényes multú, de a török időkben teljesen tönkrement és elnéptelenedett Szeged város a passzaroviczi béke folytán a török veszedelemtől véglegesen megszabadul s gyér lakossága a romok között végre nyugodtan kezdheti el mindennapi életét, a város vezetősége a lakosság lelki szükségleteinek intenzivebb gondozására s az ifjúság magasabb fokú nevelésére gondol s 1720-ban betelepíti a piaristákat. Ezek — szokásuk szerint — úgyszólván igények nélkül, szegényen, mint az ég madarai, de szívükben az apostolok lángbuzgalmával, Isten dicsőségéért s embertársaik javáért dolgozni vágyó lélekkel kezdik el kettős tevékenységüket a palánk-városrész plébániai teendőinek ellátása s az ifjúság magasabb fokú oktatása terén, hogy a hit és tudás fényével segítsenek eloszlatni azt a sötétséget, amely a török átok után ezen a hajdan boldog és virágzó város területén visszamaradt, miután 1719-ben aláírták a szerződést, melyben a város örök időkre alapítványt tesz a piarista atyák kollégiuma számára, hogy az „az ifjúságot a tudományokban felnevelhesse.” Julius 11-én érkeztek meg az első piaristák a városba s a pusztulásból csak alig-alig magához térő város a romokban heverő Szent Demeter-templom délkeleti oldalán tud számukra kijelölni egy roskadozó hajlékot, iskolájuk számára pedig a mai iskola-utcában egy nagyon szerény kétszobás hajlékocskát, mely elhagyott lazarettum, azaz a pestises betegek kórháza volt. 1721 őszen

nyitották meg az I. és II. osztályt (parva és principia) 110 tanulóval, 1722-ben a III. és IV. osztályt (grammatika és syntaxis), 1723-ban pedig az V. és VI. osztályt (poesis és rhetorika), az utóbbiakat a piarista lakás löszomszédságában szintén egy elhagyott katonakórházban. A tanulók létszáma ekkor már 266 volt s ez a szám évről-évre emelkedett. A tanárok száma 4, majd később 5 lett. A 6. osztályt 3 tanár, az elemi előkészítő osztályt (minimisták) egy külön tanár tanította.*

Az 1777-i Ratio Educationis rendelkezése értelmében az intézet 5 osztályává alakult és a nagyváradai főigazgatóság alá került. Növekvő híre és a tanulók számának rohamos emelkedése arra bírja a fenntartó várost 1792-ben, hogy az intézetet főiskolává, lyceummá fejlessze, azaz két évfolyamos bölcsészeti tanfolyamot állítson fel, 1799-ben pedig a Helytartótanács rendelete folytán külön tanszéket szervezett a rajz tanítására.** Az így kibővült intézet az Alföldnek és a Délvidéknek egyetlen teljes közép- és felsőiskolája volt, amelyben a messze földről idesereglett tanulók létszáma elérte a 430–450-et. Az I. Ferenc király által 1806-ban kiadott Nova ratio értelmében a 3-ik elemi osztály átkapcsolásával az eddigi 5 osztályos gimnázium 6 osztályúvá, nagygimnáziummá lesz (ellentétben a 4 osztályos kisgimnáziumokkal). Ekkor már a tanulók száma 700-an jóval felül van; 1852-ben, amikor a gimnázium első (a régi elemi harmadik) osztályát szintén piarista kezére bízák, itt is 20-25-ről 90-re emelkedik a létszám. A szabadságharc leveretése után az önkényuralom az oktatásügyet is nemzetellenes céljainak megfelelően alakította át: a középiskolákat gimnáziumokra és reáliskolákra osztotta fel; behozta a szakrendszert; a gimnáziumban a német nyelvet minden osztályban, a görög nyelvet a 3-iktól kezdve, valamint az érettségi vizsgálatot kötelezővé tette és végül a tanítás nyelvét a németet rendelle. Ez volt a Thun-féle rendszer, amely miután a város, az átalakítással járó költségeket fedezte, a régi nagygimnáziumot és lyceumot 8 osztályú gimnáziummá alakította,

* Az első iskola-épületet 1732-ben emelte Szeged városa. Nyolc öl széles, szerény épület volt ez az eredeti, ideiglenes iskola-épület helyén, közepén egy széles folyosóval, amelynek két oldalán voltak a tanulószobák. 1793-ban emelte a város részint városi, részint piarista telken az Iskola-utcában azt az emeletes, lekintélyes épületet, amely 1886-ig szolgált a gimnázium céljainak. 1736-ban kezdték meg a piaristák közvetlenül a templom oldala mellett a később Révairól elnevezett utcában négyszög alakban 12 személy befogadására alkalmas rendház építését saját költségükön több jötevé, köztük Eszterházy Imre primás anyagi támogatásával. Kibővítése s javítása 1773-ban történt meg Mária Terézia királyné közel 16 ezer forintos adományából. 1810-ben legrégebb, rozszanttá és lakhatatlanná vált részét a város lebontatta és helyébe újat, a tere néző emeletes részt emelte. A gimnázium és a rendház 1886-ban költözött át a Szeged város áldozatkészségéből épült mai modern épületbe. A gimnázium és rendház elhagyott épületei nemrégiben bontottak le a Fogadalmi templom építésének folyamata alatt.

** A lyceumban 4 tanár tanította a következő tantárgyakat. 1. bölcsészet, 2. történelem (pragmatica, egyháztörténet, magyar irodalom és császárok története), 3. mennyiségtan, 4. physica és gazdaságtan. Végzett növendékei az egyetemen a bölcsészeti karnál doktori szigorlattal tehettek. A lyceum helyébe 1852-ben a gimnázium 7. és 8. osztálya lépett.

amelyben 1852-ben volt az első érettségi vizsgálat 22 tanulóval. Azonban a tanulók létszáma, amely a 40-es évek vége felé a 800 felé közeledett, 1850-ben 263-ra csökkent.

Mikor 1860-ban a tanításban a magyar nyelv ismét jogaiba lépett, a tanulók száma annyira emelkedni kezdett, hogy az 1865/66. tanévben az I. osztályt párhuzamosítani kellett, 1879-ben pedig, mikor a szegedi tankerületi főigazgatóságot megszervezték, 3 első, 2 második és 2 harmadik osztály nyílt meg. Az 1879-i katasztrófális árvíz az intézet működését is megzavarta. A beiratkozott 850 tanulóból csak 204 tett vizsgálatot, a következő években a párhuzamos osztályok is feleslegessé lettek, de a város újjászületésével visszanyerte régi virágzását s ma újból a Délvidék és az ország egyik legnépesebb intézete.

A piarista iskolák tanterve 1777-ig azonos volt főbb vonásaiban az akkor Európa szerte érvényben lévő középfokú oktatás menetével, mely a hit- és erkölcsstan mellett a fősúlyt a klasszikus nyelveknek, főleg a latinak szóban és írásban való elsajátítására helyezte, hogy a főcél, a klasszikusok tanulmányozása lehetővé váljék; a magyar nyelvet, történelmet és némi reális ismereteket csak mint a klasszikusok járulékait tanították. A közoktatásügyet első ízben rendező Ratio óta alkalmazkodtak az előírt s fokozatosan módosuló tantervekhez, amelyek lassanként engednek utat az élet követelményeinek, használják fel paedagógiai lag az egyes tudományok fejlődésében és történelmi vonatkozásaiban rejlő értékeket s lesznek a nemzeti nyelv istápolói, a nemzeti érzés melegágyai.

De azért minden korszakban feltűnnek az előírt tanmenet síma szövetén a speciális piarista tanítás- és nevelésmód erősen szembeűnő vonalai. A Ratio előílt a földrajz, hazai és világtörténet, mythologia és régiségtan tanításával csak a piarista iskolában találkozunk. A Rendfőnökök legfőbb gondja az egységes tanterv megállapítása: abban az ingadozás, kísérletezés megsűntelése, a tantárgyak között az egyensúly és a harmonia elérése volt. Nemcsényi Adolf rendfőnök, aki 1753/54-ben Szegedre tette át lakását, hogy megvesse e nagy reményekre jogosító intézet tanulmányi rendjének alapjait, továbbá a nagyhírű Horányi Elek tanár s Tapolcsányi Gergely, híres magyar hitszónok, házfőnök s később rendfőnök, a Chelucci és Corsini piarista generálisok által készített s az ősi piarista kollégiumban: a Collegium Nazarenumban sikerrel alkalmazott tanrendszert vezetik be Szegeden is. Ez a módszer valláserkölcsi és értelemfejlesztő volt s arra irányult, hogy az ismeretek halmozása helyett olyan alapot adjon, amelyen építeni lehet. A rendfőnökök látogatásaik alkalmával a tantárgyak methodikus kezelésére is adnak utasításokat. Kubránszky rendfőnök 1729-ben meghagyja a tanároknak, hogy gondot fordítsanak a magyar írásbeli feladatokra. Szlopnyai Elek 1732-ben sürgeti a történelem szorgalmas tanítását, a magyar és német nyelvből hetenként dolgozatok írását és azok szorgalmas kijavítását. Ugyanő meghagyja, hogy az egyes tudományokból az ifjúság részére

készített kivonatok lehetőleg rövidek, a magyarázatok kimerítőek, világosak s a tanulók felfogásához mérték legyenek. Tapolcsányi rendfőnök 1761-ben elrendeli, hogy a klasszikusok alapján induktív módszerrel tanítsák a grammatikát, mondattant s a tanulók dolgozatai a levont szabályok alkalmazására szolgáljanak. Tovább fejlesztik e tanrendszert Bajtay Antalnak,* későbbi erdélyi püspöknek és báró Cörver János rendfőnöknek** rendszeresen kidolgozott útásításai, amelyeknek felhasználásával készült el a Ratio Educationis; ennek 5 osztályos iskola-typusa szintén piarista eredetű. A Szegeden működő, minden időben különösen megválogatott tanárok a tanulókkal az iskolán kívül is foglalkoznak: színdarabokat adatlak elő; pár évi itlműködés után arra bírják a városi tanácsot, hogy gyermekszínházat létesítsen; a felsőbb osztályos tanulókat önképzőköri munkálkodásra és a hajlamaiknak megfelelő tanulmányokban való elmélyedésre szoktatják. Nem csoda, ha az intézetnek a 18. században két legnagyobb híre emelkedett növendéke: Révai Miklós, az összehasonlító nyelvtudomány lánglelkű magyar úttörője és Dugonics András, irodalmunkban a népies irány megindítója azt vallják, hogy szellemi fejlődésük a szegedi „híres“ intézetben indult meg s mindketten felöltötték tanáraiknak szerény, de megbecsült öltönyét s a kegyesrendbe léptek.

De a legjellegzetesebb vonás a piarista oktatásügy megszervezésében és alkalmazásában a nemzeti érzés felébresztésére és ápolására irányuló állandó törekvés. Már az Olaszországból ideplántált tantervükben feltalálhatók ennek nyomai; a Rend demokratikus szervezete is kedvezett a nemzeti irány felkarolásának, amelyre igen nagyhalással volt az is, hogy a rendtagokat az a vígasztalan helyzet, amelybe a magyarság a török kiverése után hazája ősi földjén belekerült, gondolkodásra és elmélkedésre készítették. Bőven volt erre alkalmuk Szegeden is. A Palánk-városrész polgársága idetelepített német iparosokból, dalmát és szerb kereskedőkből és német katona-családokból állott; a Szent Demeter-templomban 3 nyelven kénytelenek prédikálni,*** iskolájukban feles számmal vannak az idegen anyanyelvű tanulók, mert a vidéken is ilyen, sőt még sokkal rosszabb állapotok vannak. Tehettek-e ilyen körülmények között mint lelkiismeretes tanárok és nevelők egyebet, mint azt, amit megteltek mindenütt, ahol gyökeret vertek: hogy híven e nagymultú városnak régi történelmi tradícióihoz, a magyar szellemű művelődés ápolásával forrasszák magasabb erkölcsi egységbe tanítványaiknak lelkét s a magyar nyelv gondozásával, a magyar érzés és gondolkozás kifejlesztésével adjanak biztos alapot a gyermeki lélekben az ismeretek elsajátításához s alakítsák ki tanulóik egészséges lelki világát.

* Methodus instituendae iuventutis apud Scholas Pias (kéziratban).

** Methodus instituendae iuventutis apud Scholas Pias in Hungaria 1757.

*** A piaristák 1788-ig a Szent Demeter-templom plébániájának teendőit is ellátták. A szerb betelepített lakosság túlsúlyára nézve jellemző, hogy a kath. egyházi körmenetek kigunyolására zavargásokat röglönzött, amelyeket csak katonai karhatalom alkalmazásával tudtak elfojtani.

Nagyrészt töretlen úton járnak, mikor ebben az irányban tevékenykednek, de a halás, amelyet kiváltottak, következményeiben beláthatatlan fontosságú volt, mert a nemzeti öntudat kialakításához vezetett; az eredmények, amelyeket úttörő fáradozásuk révén ma lemérhetünk, értékelhetünk s bennük gyönyörködhetünk, itt vannak szemünk előtt s láthatók Szeged város színmagyarságában, a csorbítatlan hazafias érzés eme nehéz időben bevehetetlennek bizonyult sziklavarában és a mostani megpróbáltatásokban a hűség próbáját nemesen kiálló Délvidék gyászba borult gyönyörű tájain, amelynek fiai két évszázadon át jórészt intézetünk falai közt nevelkedtek. Csak egy-két ilyen jelenségre mutatunk rá: Benyák Bernát, a magyar oktatásügy egyik halhatatlan emlékü úttörője már 1777-ben magyar nyelven tartja a lyceumban bölcsészeti előadásait s növendékei — a közönség álmétködésére — magyar nyelven végzik az ú. n. defendálást, azaz egy általuk választott tudományos tételnek felkért tudós férfiakkal szemben a katedrán folyó megvitatását, beigazolását. 1838-ban a tanári kar azon újabb kísérletét, hogy a lyceumban a vitalkozásokat magyar nyelven tartsák, a helytartótanács tiltja be. II. József németesítő iskolareformjai ellen a végtelenségig küzdenek. 1816-tól kezdve a szegedi intézetben a magyar történelmet magyarul tanítják és tanulják. Mikor a bécsújhelyi hadapródiskolában felállított magyar tanszékre I. Ferenc királyunk a Kegyesrendtől kér tanárt, arra a rendfőnök Széchy Ágostont jelöli ki a szegedi lyceumból. Már 1769-ben magyar tárgyú színműveket adtak elő növendékeikkel magyar nyelven. Horváth Cyrill tanár 1840-ben a lyceumi hallgatók között, akiknek száma ekkor már 250 körül járt, Magyar olvasó és gyakorló iskolát szervez; az itt felolvasott és megbírált dolgozatok javarésze az ifjúság által szerkesztett és kézzel írt két ívnyi lapocskában, a hetenként megjelenő Kisvilág-ban lát napvilágot s a kis társaság már 1844-ben 700 darabból álló könyvtárt mondhat a magáénak.

Az intézetnek 206 éves fennállása óta a falai között felnevelkedett, százezeret meghaladó tanulóserég, amelynek majdnem fele Bácsbodrog, Temes és Torontál vármegyékből került ki, szétvitte, tovább terjesztette s családban, iskolában, templomban s a biztos, kenyeret és becsülést adó foglalkozásoknak ezer és ezer ágában értékesítette és másoknak átadta az intézetnek lelküket kialakító szellemét, amely valláserkölcös, hazafias és tudománykedvelő volt s amely a Kegyesrend legkiválóbbjainak: a tudomány irodalom s nevelésügy nem egy büszkeségének és úttörőjének, valamint a magyar tanügy sok-sok névtelen napszamosának lelki kincseiből, Isten dicsőségeért, a haza jövőjéért s embertársaik javáért buzgó lelkéből s fáradtságot, pihenést nem ismerő munkásságából kristályosodott ki.

1921-ben Szeged város vezetősége, nagyközönsége, az egész országban szétszóródott tanítványok ezrei meghatott lélekkel ünnepelték az ősi Alma Mater fenállásának 200-ik évfordulóját s tették a hála, tisztelet és elismerés babérkoszorúját az intézet homlokára, amely segítelt a várost a romokból kiemelni felnevelvén fiait, megosztotta a nehéz napokat s előkészítette a

jobbakat. A fentartó város vezetősége megíratta a jubileum lefolyásának történetét,* hogy ezzel is emléket emeljen az utókor számára „aere perennius”. Záró sorokul az e könyvben megjelent tanulmányok, beszédek és alkalmi cikkek egyik legértékesebbjéből** idézem a következőket: „A kegyesrendi atyákhoz fűz engem minden időkre a tanulói évekből fakadó és lelkemből soha ki nem pusztuló hála és tisztelet; hozzájuk bilincsel az, hogy a sok ezrek között iskolájukban tanultam meg én is imádkozni és dolgozni, hozzájuk láncol a barátság megértő szeretete, a tudomány és munka megbecsülése”.

Intézetünk tanárai közül 1. rendfőnökséget töltöttek be: Dományi Márk, Egerváry Ignác, Grosser János, Hénap Tamás dr., Kubránszky László, Magyar Gábor, Perczel Imre, Purgstaller József, Somhegyi Ferenc, Szinger Kornél, Tamássy József, Tapolcsányi Gergely.

2. Egyetemi tanárok lettek: Alber János, Balanyi György dr., Czirbusz Géza dr., Dugonics András, Horváth Cyrill, Purgstaller József, Reisinger János, Schütz Antal dr., Somhegyi Ferenc, Suták József dr., Szücs István.

3. A Tud. Ak. tagjaivá választottak: Csaplár Benedek, Horváth Gyryll, Nagy Márton, Somhegyi Ferenc, Schütz Antal dr., Vass József, Szécsy Ágoston.

4. Tankerületi (tényleges) főigazgató volt: Váradí Károly.

5. Irodalmilag működtek: Arányi Béla, Baksay József, Baligó János, Bartha György dr., Benyák Bernát, Bertalan Alajos, Biró Imre, Bolgár Mihály, Both Ferenc dr., Budavári József, Csaplár Benedek, Cserép Sándor, Deményi László, Dugonics András, Endrődy János, Farkas László, Fekete Ipoly, Hannulik Ignác, Horányi Elek, Huber Imre, Jallošics András, Jászai Rezső dr., Karácsonyi Imre, Katona Dénes, Keszthelyi László, Korecz Lőrinc, Kovács János, Kövesi Lajos, Magyarász Imre, Markó Béla, Marlin Péter, Maywald József dr., Nagy József, Ormándy Miklós dr., Pap János, Perczel Imre, Perlaky László, Pécsy Domonkos, Poruch Antal, Ribiánszky Adolf, Róhrer Antal, Sárváry Béla, Sebes Ferenc dr., Sümeghi Pál, Szabóky Adolf, Szölgyémy János, Szvaratkó Kálmán, Tóth Antal, Tóth János, Trautwein János, Ugróczy Ferenc, Várkonyi Endre, Váry Gellért, Végh János, Volly István.

Iskolánk eddigi főigazgatói: Magyar határőrvidéki tankerület: Mészáros Nándor 1874; Szegedi tankerület: Mészáros Nándor 1879, Fehér Ipoly 1882, Platz Bonifác dr. 1892, Szele Róbert dr. 1907, Lippay György dr. 1919.

Iskolánk eddigi igazgatói: Kubránszky László 1721, Demka Sándor 1722, Bencsik Gábor 1729, Pécsy Domokos 1733, Bielitzky Ágoston 1735, Herach Celestin 1739, Molnár Máté 1740, Demka Sándor 1743, Rosinszky Ambró 1744, Zbrojni Konrad 1745, Frank Ernő 1747, Szabó Lukács 1748, Rátay Egyed 1749, Petraskó Sándor 1755, Szepesý Vazul 1761, Lukács Rókus 1762, Rátay Egyed 1763, Zsigmondovics Illés 1765, Rátay Egyed

* Csaba Jenő dr.: A városi főg. kétszázados jubileumának Emlékkönyve.

** Lippay György dr.: A kegyesrendiek 200 éves működése.

1766, Korecz Orbán 1767, Peck Damescén 1769, Árky Bernát 1770, Szluha Ferenc 1772, Szeitz Antal 1784, Szablik István 1785, Egerváry Ignác 1791, Murányi Ignác 1803, Rakovszky György 1804, Stróbl György 1806, Szenczy Elek 1810, Gál János 1814, Karácsonyi Ince 1815, Gubitzer Ferenc 1819, Spányik Glyczér 1830, Deáky Károly 1833, Gruber József 1840, Katona Dénes 1841, Horváth Cyrill 1844, Sümeghi Pál 1849, Nagy Márton 1850, Horváth Gyrill 1859, Rohrer Antal 1860, Somhegyi Ferenc 1864, Baranyay Zsigmond 1865, Ernyősi László 1867, Bolgár Mihály 1871, Magyar Gábor 1872, Cserép Sándor 1898, Szinger Kornél 1905, Bontó József 1914, Keller János 1914, Prelogg József 1915, Kiss István 1926.

Az iskola növendékei közül főleg tudományos és irodalmi téren kitűntettek: vagy az intézettel szorosabb viszonyba vannak:

Abt Antal egyt. tanár, Aigner Károly dr. főispán, Angyal Dávid dr., egyt. tanár, Bakonyi Károly színműíró, Balassa József író, Berger János dr. egyt. tanár, Beszédes József író, akadémikus, Bokor Pál h. polgármester, Bonnaz Sándor csanádi püspök, Csemegi Károly kuriai tanácselnök, Cserép József dr. egyetemi m. tanár, Cserép Sándor író, a gimn. igazgatója, Czimer Károly dr. történetíró, Damokos László költő, Dáni Ferenc főispán, Debreczeni János kanonok, az intézet nagy Mecenása, Degré Alajos író, Dugonics András író, egyet. tanár, Erdélyi Zoltán költő, Gaál Endre dr. kultúr-tanácsos, Hanusz István író, Hám Antal dr. piarista rendfőnök, író, Hencz Károly író, politikus, Herczeg Ferenc író, Herczegh Mihály dr. egyet. tanár, báró Herezel Manó dr. orvos, Holló Lajos politikus, író, Horváth Döme kuriai bíró, Horváth Mihály történész, csanádi püspök, közokt. miniszter, Huszka Ernő zeneművész, Huszka Jenő író, zeneszerző, Ivánkovics János püspök, Jancsovits Jenő költő, Jászai Géza püspök, történetíró, Juhász Gyula költő, Kalmár Endre piarista rendfőnök, író, Katona József, a Bánk bán szerzője, Kármán Mór dr. egyt. tanár, Kelemen Béla v. belügyminiszter, Kenedi Géza író, Kiss János egyet. tanár, író, Klapka György honvéd-tábornok, Klauzál Gábor 48-as miniszter, Kondor Gusztáv egyet. tanár, Kőszó István ny. államtitkár, Lázár György dr. polgármester, Lippay György dr. tank. főigazgató, Liptai Imre író, Löw Immanuel dr. szónok, író, Magyar Gábor rendfőnök, Maróczy Géza sakkművész, Maróthy István keleti utazó, Mezőffy Ágoston író, Mihálovics József zágrábi biboros-érsek, Miskolczy István dr. egyet. m. tanár történész, Molnár Jenő író, Návay Tamás főispán, Németh József püspök, Nyilasy Sándor festőművész, Ormos Zsigmond író, főispán, Osztrovszky József kuriai bíró, Pálffy Ferenc polgármester, Reitter Ferenc akadémikus, Reizner János történész, Remellay Gusztáv író, Révai Miklós egyetemi tanár, író, Rónay Jenő főispán, publicista, Schlauch Lőrinc biboros-püspök, Schütz Antal dr. egyet. tanár, akadémikus, Schütz János dr. orvos egyet. m. tanár, Somogyi Szilveszter dr. polgármester, Staud János min. tanácsos, író, Sugár Viktor orgonaművész, Szabó László dr. egy. m. tanár, író,

Szalay Péter postai s távirat-főigazgató, Szentkláray Jenő történetíró, akadémikus, Szávay Gyula költő, Szende Béla honv. miniszter, Sz. Szigethy Vilmos író, Tallián Béla v. miniszter, Telbisz Károly temesvári polgármester, Terescsényi György író, Than Károly és Wartha Vince egyet. tanárok, Tóth János a népnevelés apostola Szegeden.*

(Azon tanítványainknak teljes névsorát, akik állásukkal, közéleti tevékenységükkel díszl hoztak az intézetre, amely őket felnevelte, a piarista-diákszövetség jövő évi megalakulása alkalmából fogja összeállítani.)

Iskolánk a mostani tanévben fennállásának 206. évét töltötte be.
dr. k. j.

---

* Részben mélt. és főt. Szinger Kornél ny. rendfőnök, az intézet volt igazgatójának adatai alapján.

III.

Prelogg József 1875—1926.

Intézetünk két éve, 1925. jan. 18-án egy fölemelő ünnepség keretében adózott igazgatójának a tanker. kir. főigazgatói címmel való kitüntetése alkalmából, 1926. dec. 18-án pedig leverten kísérté utolsó útjára. Akkor az öröm könnyei csillogtak a hálás szülők és tanulók szemében, most a fájdalom fátyolozta el az egyébként csillogó diákszemeket. De ez is, az is némi viszonzása akart lenni annak a nagy, kifogyhatatlan szeretetnek, amely Prelogg Józsefet tanári és igazgatói működésében egyaránt eltöltötte, míg az intézetünkben diákkorában magába szívot-szellemet közel hat lustrumon át állandó jóindulat, fáradhatatlan munkás-ság, megértő emberszeretel és készséges támogatás alakjában nemcsak a szülőkre és tanulókra, hanem az iskola falain kívül is, főképen a társadalmi egyesületek úlján, sok mindenkire árasztotta. A szeretet avatta őt azzá, aminek a lelkes ünnepléskor fölebbvalói és tanítványai, az iskola és a társadalom festette: jó pedagogussá. És ha kiváló génusz vagy klasszikus karakter nem is fémjelezte ország-világ nagyságává, koporsójánál mégis rang- és osztálykülönbség nélkül könnyeit törölgette Szeged lakossága, melynek sokszor volt alkalma intézetünk fejének jóindulatát tapasztalni. Az imponzáns részvét láttára meghatóltan gondoltunk a boldogult kedvelt német költőjének, Schillernek szavaira: „Wer Tränen ernten will, muss Liebe säen.“ Akit ennyire megkönyeztek, annak két kézzel kellett szíve kincseit szórnia a kathedrán, az irodában és a társadalomban éveken, évtizedeken át. Ez a jó szív azonban, fájdalom, idő előtt elgyöngült, ki-kihagyott a verése és megálljt parancsolt. Mikor 1926. júniusában egy külföldi szanatóriumba távozott igazgatónk, még tele volt alkotás-vágygal. Ha visszatérése után megértette volna a mementőt és visszavonult volna, talán meghosszabbította volna az életét. Így azonban 1926. dec. 15-én a fővárosi Schaffer-szanatóriumban, ahol mint ideiglenesen nyug. igazgató kimerült idegzetére gyógyulást keresett, alig 50 éves korában, a haldoklók szentségével megerősödve jobblétre szenderült.

Intézetünk nemcsak lelkes tanárát és ügybuzgó igazgatóját veszelte el benne, hanem olyan tanítványát is, aki a katedráról hirdette a fiatal nemzedéknek azt, amit kiváló piaristáktól az iskolapadokban hallott. Szóval egyuttal a tradíciót is képviselte 17 évi tanársága és 11 évi igazgatósága alatt. Aki valaha látta, mint legelteli tekintetét az udvaron hancúrozó ifjúságon vagy miként simogatja tekintetével az intézetből hazaözönlő diáksereget, annak Polyphemos jutott eszébe, aki minden juhocskát családi körülményeivel egyetemben ismert, nevén szólít és ki-menetelele előtt megsimogat.

Halálának híre futólűzként terjedt el. Minthogy közóhaj volt, hogy a boldogult abban a városban pihenjen, amely magyarrá dajkálta Stájerország szülöttét, ahol élt és működött idegeinek megroppanásáig, holttestét a Budapesten megejtett beszterelés után, ahol a város nevében dr. Somogyi Szilveszter polgármester koszorút helyezett a ravatalra, volt iskolatársainak és tanítványainak kegyelete hazaszállíttatta, hogy szülei mellett a rókusi temetőben örök pihenőre helyezhesse.

Veszteségünk nagyságát az a hatalmas részvét is mutatta, mely a télies idő ellenére is megnyilvánult. A koporsóhoz, melyet intézetünk előtt a Gizella-téren ravataloztunk föl, megérkezéséül a temetésig a társadalom minden rétegéből sokan eizarándokoltak. Mikor megyéspüspökünk öméltósága megkezdte fényes segédlettel a gyászszertartást, sűrű tömeg feketélt a kicsinynek bizonyút téren, hogy a kétszázéves intézet népszerű igazgatójának megadja a véglisztességet. Az ifjúság sorfala és az épület között az elhúnytak helybeli rendtársai mellett ott láttuk a magyar kegyestanítórend képviselőjét, Schandl Miklós kormánysegédet, Niklos János kecskeméti k. r. gimn. igazgatót, Vézner Károly budapesti k. r. tanárt, a megboldogult rokonságát, a város notabilitásait. élükön dr. Somogyi Szilveszter polgármester úrral, a kalonai és polgári hivatalok vezetőit, az egyetemi tanácsot, a vallásos és társadalmi egyesületek népes küldöttségét, a volt osztálytársakat, sok szülőt és ismerőt.

A beszterelés után *Kolla János* a tanárikar és az ifjúság nevében a következő szavakkal búcsúzott el a drága halottól:

„Minden fa lehullatja lombjait. Mindnyájan lehullunk az élet fájáról, mindnyájan meghalunk. Itt állunk a kemény gondolatnál. De mit ér az élet, ha a halálban megsemmisül? Mit ér a nagy ifjúságszeretet, ha a sír éjszakája nyeli el? Milyen szomorú lenne szent hitünk a jövő életre való reménysugár nélkül! De hála Istennek tiszta hang szól nekünk a szeretetről, beszél nekünk a reménységről. Azt mondja, hogy e koporsóból új élet fog fakadni. A síron túl új hazát fogsz találni, hol örök boldogság vár rád, hol meg fogod pillantani annak a napnak a sugarait, mely soha le nem nyugszik. Azon hazában fogod találni szüleidet, rendtársaidat és tanítványaidat, kik a jelen életben előtted vándoroltak,

Krisztus a halál diadalával szemben emlékeztet bennünket az örök élet ígéreire. Ez a nagy szeretet szól felénk még a koporsóból is. Így a könnyek mellett ott van a mosoly; a halál mellett ott van az élet.

Ez a legnagyobb szeretet magához szólított szeretett Előljárónk, Rendársunk és Mesterünk. Nemcsak mint rendtárs búcsúzó, hanem mint tanítványod is. Tudom, érzem, hogy szerettél minket. Azért kétszeresen fáj lelkünknek, mert egy, az ifjúságot igazán szerető szívet veszítettünk el benned. Csak az vigasztal, hogy a jó Isten részéről a viszontszeretet lesz jutalmad. Ifjúságszeretésed fénylik, mint a világítófáklya, mely belevilágítja egész pedagógiai működésedet. Ez a szeretet tudott hivatásokat ébreszteni, tudott Rendünknek papokat nevelni. Ez a szeretet megmagyarázza azt, hogy miért kell Szegeden nyugodnod. A szeretetnek viszontszeretés a jutalma.

Itt fekszik a szerető szív és nem dobog már. Ne menjetek el egykedvűen el e koporsó mellett. Életében szeretett minket, és titeket, fiúk. Ti voltatok a legkedvesebbek. Talán nem fog akadni senki, aki megfedkezze róla. Lelke azt mondja: Amit én tőletek kívánok, az az, hogy megemlékezzenek rólam az oltárnál, hogy lelkemet Istennek ajánljátok, hogy értem imádkozzatok. Miseremini mei, miseremini mei, saltem amici mei. Könyörüljtek rajtam legalább ti testvéreim, barátaim és tanítványaim. Ki tudná e szerető szívnek, léleknek esengését visszaútasítani! Csak az, akinek nincs hite, sem szíve. Imádkozzatok testvéreim!

Hozzád megyünk Krisztus, megfogjuk kezedet, mely át fogja egykor ölelni szétszórt csontjainkat és imánkban kérünk. légy irgalmas az ő lelkének. Csak így róhatjuk le hálánkat és szeretetünket. És ez a viszontszeretelünk kísérjen utolsó utadra. Oh szeretett Mesterünk, Isten veled!"

Ezután *dr. Gaál Endre* kultúratanácsnok Szeged szab. kir. városnak, intézetünk főntartójának a nevében búcsúztatta a gimnáziumnak a legnehezebb években (1915/16—1926 '27.) volt igazgatóját.

„Mélyen Tisztelt Gyászoló Közönség!

Szeged város közönsége és hatósága nevében — mályszégyen veszek búcsút városunk közbecsülésben álló fiától, közéletünk kiválóságától, kedves barátunktól, Prelogg Józseftől!

Virágos tavasz volt, amikor visszatértél hozzánk telve reménnyel, hogy folytasd hivatásod s még nyílnak a nyári virágok, mikor bánattól megtörve borítjuk azokat koporsódra, ami halandó léted porhüvelyét takarja, míg halhatatlan lelked tova száll Teremtője elé, hogy szent vallásunk tanítása szerint beszámolj földi sáfarkodásodról.

Emelkedett lélekkel járulhatsz a számadáshoz, mert mi, akik tanúi voltunk munkásságodnak, bizonyoságot teszünk ravatalodnál, hogy igaz ember voltál.

Mint pap, hű fia voltál egyháznak, soha sem feledkeztél meg

szent hivatásodról, tisztességet szereztél mindenha a köntösnek, amelyet viselned adatott, megbecsülést e téren is nevednek.

Mint tanár, nemcsak oktatója, de igazi atyja voltál a gondjaidra bízott ifjúságnak, jóakaró barátja, tanácsadója a szülőknek, s az életbe kilépett tanítványaid hálás szívvel fordultak a bölcs vezetőhöz, akinek oktatásai mutattak utat a világ forgatagában.

Mint intézeted igazgatója, bölcs vezére, jóakaró vezetője voltál társaidnak, méltó utóda nagy nevű elődeidnek, a magyar kegyes-tanítórend kiválóságainak: Magyar Gábornak, Szinger Kornélnak; vezetésed alatt tovább fejlődött e város büszkesége, a kétszázéves piarista gimnázium a haladás útján.

De részt kértél e város közéletéből is; teljesítetted kötelességeidet ezen a téren is, polgártársaid bizalma beválasztott a törvényhatóságba, annak bizottságaiba s Te mindenkor nagy munkakészséggel, alapos tudással feleltél meg a bizalomnak. Bár nem itt születél, hűségesebb fia voltál városodnak, mint sok szülőtte, utolsó óhajod is az volt, hogy kihűlt poraid itt jussanak vissza az anyaföldre Ime tanítványaid — kiket Te neveltél — teljesítették kívánságodat, hangozzék ezért részükre koporsód mellül az elismerés és köszönet szava.

Téged pedig arra kérünk a síron túl is, légy szószólója a Magasságbelinél szeretelt városodnak, hallgassa meg könyörgéseinket és áldja meg városunk és Hazánk jóvoltára irányuló könyörgéseinket.

Prelogg József, Isten Veled.*

A régi tanítványok nevében *dr. Tarján Pál*, a Nemzeti Bank főtitkárja mondott szívhez szóló laudatio funebri:

„A régi Prelogg diákok fájdalmát akarja tolmácsolni az a néhány szó, melyet a fojtogató könnyek még kiejteni engednek, hogy elbúcsúzzunk Tőled, Prelogg József, forrón szeretelt osztályfőnökünk, tanárunk, igazgatónk és apánk a régmúlt boldog gyermekkorban, — bensőséges, melegérséges barátunk a férfikor küzdelmeiben.

E gyászoló tömegben, de talán az egész városban nincs senki, kit Hozzád a vonzalom szálai ne fűznének; nincs senki, akit döbbenetes tragédiád mélyen le ne sújtott volna, s mégis úgy érzem, hogy a közvellen Hozzád tartozó családtagokon kívül a Te volt tanítványaid s ezek között is azok, kiknek hosszú évek során át osztályfőnöke voltál. — mi vagyunk azok, kiket e csapás legfájóbban érint.

Rövidnadrágos, nevetőarcú kis fiuk voltunk, mikor először símogattad meg szeretettel az arcunkat; vallásos és hazafias eszményektől duzzadó lelkű fiatal embereket öleltél át, mikor az érettségi után az életbe bocsájtottál bennünket; harcedzett férfiakat vontál kebledre, mikor a háború vészei után hazatértünk s azután szerető szívvel figyelted az általad nevelt férfiak minden lépését. Örültél minden örömkönn, velünk

sírtál minden gyászunkban. Nekünk és velünk éltél; s amint kisdíák korunkban megszoktuk, hogy bajainkat a Te szobádban panaszoljuk el, úgy felkerestük a férfikor panaszaival is szerzetesi hajlékodat, honnan mindig egy biztosan segítő lámasz érzésével távoztunk.

A Te nagy, meleg szívedben mindig volt számunkra hely, a Te ezreket átölelő szereteted mindig megtalálta a lelkünkhez az utat s összeforrasztott bennünket egy nagy családdá, melynek feje Te voltál. S a hatalmas Isten most megfosztotta ezt a mi családunkat a szerető apától, elvette a testvérektől a legjobb testvért.

Mikor alig néhány hónappal ezelőtt eltávoztál tőlünk, hogy a bennünket szeretésben, az értünk-aggódásban felörlött idegeidet megpihenesd — ezt is csak azért, hogy megerősödve tovább folytathasd szeretrobotodat — könnyezve búcsúztunk Tőled egy boldog viszontlátás reményében. Uj, szép ideáid vártak még megvalósulásra, úgy érezted, hogy még nem alkottál eleget értünk s Te voltál az, aki a könnyezve búcsúzókat visszajöttöddel vigasztaltad.

S ime — most visszajöttél; de Te, aki mindig megtartottad ígéreteidet, nem úgy jöttél vissza, amint ígérted. A mors imperator kegyetlen csontos kezével összeszorította szivedet s megakadályozott abban, hogy terveidet megvalósítsd, hogy újra jóságos kezeidbe vegyed a szeretetedet szomjuzó ifjúság nevelését.

De ők, a mostani fiúk, vigasztalást fognak találni a Kalazanti szent József kegyes atyáinál, akik távozásod után is a Te szellemedet fogják rájuk árasztani, — hanem hol keressük mi, a Te öreg fiaid vigasztalásunkat? Ki fog bennünket kárpótolni azért a mérhetetlen veszteségért, melyet elvesztésed jelent? — Öreg fiaidnak patakozó könnye adja meg a néma választ kérdésekre, hogy a mi gyászunkra nincs vigasztalás.

Még néhány nap s a Megváltó születésének, a szeretetnek ünnepét hirdető karácsonyfák gyertyáinak fényében örömtől izgatott szívvel fog rajzani sok-sok kis diák fiú. De itt a Te városodban és szerte a trianonelőtti Magyarországon, sőt ennek határain túl is sok száz öreg Preloggdiák nem fogja énekelni tudni a „Mennyből az angyal” örökszép melódiáját. Nem fogja énekelni tudni, mert a könnyek elfojtják a hangját, hiszen arra kell gondolnia mindegyiknek, hogy az, akilől ezt a dalt tanulta, nincs többé; annak a szívnek a verése, mely a karácsonyi szeretetet az ő lelkébe oltotta, örökre megállt.

Mikor most a karácsonyfa ágaiból font koszorút a Te osztályod nevében koporsódra teszem, a fájdalmas búcsúzás rettentő érzésében osztozik velem volt tanítványaid százainak szíve.

Nyugodj békén a fiaid szeretetéből vetett örök ágyadon!
József apánk, Isten Veled!”

A három gyászbeszéd elhangzása után Rassovszky Gyula vezetésével a gimn. énekkara egy gyászéneket énekelt, azután pedig cser-

készeink díszőrsége között a temetőbe kísértük halottunkat. A sírnál Breisach Béla c. kanonok, rókusi plébános szentelte be a holttestet, majd *dr. Barta Dezső* ügyvéd az oszlálylársak nevében mondott utolsó Istenhozzádot.

“Prelogg József, kedves jó barátunk, im Te is itthagytál már bennünket!

Ifjúkorunk kedves, jó pajtása, férfikorunk nagy büszkesége voltál és most meglett korunk végtelen nagy szomorúsága lettél!

Ifjúkorunk kedves, jó pajtása voltál! Mert nem volt közöltünk egy sem, mint Te, aki már oly korán minden szépnek és jónak, a zenének és éneknek művelésével, — őszinte baráti szívvel oly sok meleg érzést tudott volna maga körül fakasztani!

Férfikorunk nagy büszkesége voltál! Mert büszkék voltunk, hogy kiemelkedtél közülünk, hogy kegyes tanítórendünknek erős oszlopa, kedves iskolánknak oly kiváló igazgatója lettél. Két év előtt 30 éves találkozóink alkalmával büszkén és boldogan fogadtuk az általad szolgálatot szentmisén a Te áldásodat!

És most meglett korunkban végtelen nagy szomorúságunk lettél! Mert oly korán, erőd, munkabírásod teljességében, amidőn még oly sok nemes munka, oly szép hivatás állott előtted, — hirtelen össze-roppantál és örökre eltávoztál körünkből. Hült telemeidet hazahozattuk, hogy itt, második szülőföldedben nyugodjanak haló poraid, hogy módunkban legyen majd felkeresni sírodat. De nyugodtak legyen telemeid bárhol is, — lelked, ez a megértő, szerető, nemes, nagy lélek közlünk marad tovább is, kedves szép emlékedet megőrizzük, míg csak egy is él közülünk!

Fájó szívvel veszünk Tőled örök búcsút! Prelogg Jóska, kedves barátunk, Isten Veled!”

Miután *Reé Andor* VIII. oszt. tanuló az ifjúság nevében elkészönt a melegszívű igazgatótól, énekarunk még egy énekkel fejezte ki intézetünk gyászát. Mire a holttestet átadtuk az anyaföldnek, már vak-sötétségbe burkolózott a temető. A sok koszorút már gyergyafény mellett helyeztük a sírra. Hisszük, hogy amint földi úljának utolsó állomásán ez a szövétnék világított szeretett igazgatóknak, úgy az örök életben az örök világosság fog neki fényeskedni in perpetuas aeternitates.

Dr. Révai József.

IV. Adatok az intézet lefolyt 1926—27. iskolai évének történetéhez.

1. **Az iskolai év lefolyása.** A tanári testület alakuló értekezletét augusztus 29-én tartotta. Aug. 28—31. napjain voltak a javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatok. A nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr 63.282/1926. V. sz. rendeletével a nyári szünetet szociális és egészségügyi okokból az összes tanintézetekre vonatkozóan 1926. évi szept. hó 12-ig meghosszabbította. A júl. 1—2 napi előzetes beírás után a tanulók felvétele szept. 13—14. napjain történt. Az iskolai évet ünnepélyesen szept. 15-én *Veni Sancte*-vel nyitottuk meg, elrendeztük az osztályokat és megismerteltük a tanulókkal az intézet fegyelmi szabályait. Szept. 16-án megkezdődtek az előadások és a törvényes szüneteken kívül megszakítás nélkül folytak az év végéig, még pedig a VIII. osztályban máj. 10-ig, az I—VII. osztályban jún. 11-ig. A VIII. osztály vizsgálatát a val-lástanból máj. 11-én, összefoglaló isméléseit a többi tárgyból máj. 12—14. napjain tartottuk. Az I—VII. osztályban a vallástani vizsgálatok jún. 14-én, a többi tárgyból való összefoglalások jún. 15., 17., 20., 22. és 23. napjain voltak. Magánvizsgálatokat aug. végén, decemberben, májusban (a VIII. osztályúknak) és június hónapban tartottunk részben Lippay György dr. tank. kir. főigazgató, részben pedig Szluika Ervin, a főigazgatósághoz beosztott középiskolai tanár elnöklete alatt. Az érettségi írásbeli vizsgálatok máj. 16—18., a szóbeliek jún. 21—25. napjain folytak le. Az iskolai évet jún. 29-én ünnepies *Te Deum*-mal zártuk be.

2. **Változások a tanári testületben.** Hám Antal dr., a magyar kegyestaniórend főnöke, az intézet vezetésében és a tanári testületben az 1926—27. iskolai évre változásokat rendelt el. Iskolánk eddigi igazgatóját, Prelogg József c. tank. kir. főigazgatót súlyos betegsége miatt 1926. évi nov. 3-án ideiglenes nyugalomba a magyaróvári lársházhoz helyezte át. Kovács Alajos dr. a debreceni, Péntek József a tatai, Tell Sándor a magyaróvári, Tihanyi Béla dr. és Vézner Károly a budapesti intézethez került tanárnak. Kovács Alajos dr. és Tell Sándor két éven át, Péntek József három, Tihanyi Béla dr. hat, Vézner Károly tizenkét éven át volt iskolánk ifjúságának buzgó nevelő-oktató tanára.

Salánky Istvánt harminchét évi tanári működés után nyugalomba helyezte. *Salánky István* ebből a harminchét évből huszonkettőt a jó, nyugodt ember koinoly megjelenésével intézetünkben töltött el. Nevelte az ifjúságot

helyes világnézetre, kötelességtudásra, munkás életre, érzésben, gondolkodásban és beszédben tiszta magyarságra és önérzetre. Nagyon értelt ahhoz, hogy kell az élet bemutatásával és utazásaiból merített tapasztalatainak közvellen megélénkítésével különösen a történelemből tanultakat vonzókká és nevelésre alkalmasakká tenni. A közelmúlt vészes idők szent komolyságában, amidőn az ifjúság érdeklődését világrengető, történelmi fontosságú események szakadatlan sorozata foglalta le, Salánky István az igazi szociális érzés és a krisztusi szeretet magasztos elveinek megismertetésével, az önző haszonlesés és a magyar bűnök bemutatásával egészséges gondolkodású generáció felnevelkedését célozta. Azt akarta, hogy a vallás és a haza fogalmának tartalmát adjon nemes alapérzéssel, melyből az önfeláldozó kötelességtudás, becsület, az önérdek háttérbe szorulása és a közérdeknek minden más fölé helyezése fakadjon. A magyar jövő ifjúságának ily irányú nevelése jelzi nevelő-oktató munkáságának igazi értékét.

Nyugalomba vonult ötvenkét évi tanárkodás után, amelyet úgyszólván a maga éegésében intézetünkben töltött el, *Nováky Bertalan* világi rajztanár is. Intézetünk három évvel ezelőtt ünnepelte az 1873 óta felnevelt diákgenerációk sokaságával és Szeged város társadalmával együtt pedagógiai munkájának ötven évét. Mi kartásai akkor, az ünneplés perceiben, még különösebb tisztelettel néztünk a mindig együttérző kartársra, aki még mindig fegyelmezten, régi pedánságával, testi és szellemi frissességgel végezte iskolai munkáját. A tanítványok és volt tanítványok hosszú sora a szigorú, de melegszívű tanárt látta, Szeged közönsége a nagy idők tanúját, aki már a nagy árvíz előtt is oktatta a város fiait a jóra, a szépre s együtt és összesen csodáltuk szikár, egyenes alakját, tiszteletet parancsoló megjelenését, az ősz pedagógusban lakozó nagy akarat-erőt, lelkesedést és az iskolához való ragaszkodást, amellyel immár patriárkai kora dacára is készült belépni a pedagógia második félszázadába. *Nováky Bertalan* iskolai ötvenkét esztendeje gazdag tartalmat rejt magában. A rajzoktatás keretében a tisztaság és szép iránt az érzéket, finom izlést, rendszereteket, a lelkismeretességét és pontosságot, a fegyelmezett viselkedést csak kevesen tudták a gyermeki lelkekben felébreszteni, ápolni és fokozni úgy, mint ő. Intézetünkben eltöltött ötvenkét éve a magyar kultúrának nagy értéket adott.

Tanítványaik hálája és a mi szeretetünk kíséri őket a nyugalom éveiben azzal a kívánsággal, hogy éljék ezeket hosszú ideig jó egészségben és a jól végzett munka boldog tudatában.

Rendfőnök urunk iskolánk igazgatójává *Kiss Istvánt* nevezte ki, aki itt kezdte meg tanári pályáját s megszakítás nélkül már huszonegy évet töltött intézetünkben. Az eltávozott és nyugalmazott tanárok helyében *Agárdy Gyulát* a taitai, *Benke Imrét* és *Kolla Jánost* a sátoraljaujhelyi, *Dukovics Lőrinc dr.-t* a kecskeméti, *Károlyi János dr.-t* a

budapesti és Ravadics Ferencet a debreceni intézetből helyezte át iskolánkhoz.

3. Hivatalos látogatások. A nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi miniszter úr, gróf *Klebelsberg Kuno dr.*, Aigner Károly dr., Szeged város főispánjának és Alszeghy Béla dr. miniszteri titkárnak kíséretében máj. 3-án meglátogatta iskolánkat. Az intézet bejárójánál a tánári testület élén az igazgató fogadta s az ifjúság sorfala közt vonult gimnáziumunkba, melynek állapota iránt behatóan érdeklődött. Megjelent a VIII. osztály filozófiai és a VII. osztály német óráján, meghallgatta a feleleteket, majd a VIII. osztályban a történelem, a VII. osztályban pedig a magyar irodalom köréből kérdéseket is intézett a tanulókhöz. Gyönyörködve nézte a lízperces szünetben a népes intézet udvarán nyüzsgő ifjúságot, majd elismerő szavakkal egy órai ill. tartózkodás után kíséretével az egyetem központi épületébe távozott.

Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök úr Őméltósága a VIII. osztályok vallástani óráin ismételtelen megjelent, az évvégi vizsgálatokon pedig elnökölt. Püspök urunk szerető lelkének kisugárzását növendékeink állandóan érezhették. Gyónlatta és áldoztatta ifjúságunkat, szöveget intézett hozzá s érdeklődésével folytonos kapcsolatban volt iskolánkkal.

Hám Antal dr., a magyar kegyes tanítórend főnöke, kormányfőtanácsos, felsőházi tag ápr. 25—28. napjain végezte intézetünkben hivatalos látogatását. Megfigyelte iskolai életünknek minden megnyilvánulását, Bíró Imre rendfőnöki titkár és az igazgató kíséretében megjelent minden osztályban, minden tanár előadásán.

Várhelyi József prelátnak, püspöki biztos úr őméltósága elnökölt az I—VII. osztályok vallástani vizsgálatain.

A hivatalos látogatásokkal kapcsolatban számolunk be arról az állandó érdeklődésről is, amellyel az iskolafenntartó város hatósága kísérte az intézet működését. A város egyházi és világi előljárói, az egyetem tanárai és a sajtó képviselői is tanújelét adták alkalomadtán érdeklődésüknek, a nagyközönség és a szülők örömmel vettek részt ünnepségeinken és az évvégi összefoglaló ismétléseket is szép számban látogatták, különösen az alsó osztályokban.

4. Valláserkölcsi nevelés. Rendünk alapítója, Calazanzi szent József, iskoláit Scholae piae-nek nevezte, jelmondata ad maius pietalis incrementum volt. A kegyes iskolákban a nevelésoktatás munkája ma is az áhítatos lelkület minél gazdagabbá tételének gondolatával történik. E hagyományos szellem ápolásához járult a mai időkben ez a törekvés, hogy észrevélessük ifjúságunkkal a közelmúlt keserű tapasztalatai nyomán fellendült hitéletet és hogy iskolánk ebbe a renaissance áramlatba teljesen bekapcsolódjék.

Intézetünk valláserkölcsi életének főbb megnyilvánulásai; Tanulóink kézhez kapták a Piarista Diák Kis Kalauzát, mely növelte a pietast a piarista rend iránt. Márc. 25-én, a piarista rend születés napján, Calazanzi sz. Józsefről hallgattak exhortációt, megtanulták és énekelték az O Pater

parvulorum kezdelű piarista himnuszt. Beszédekkel kapcsolatban megismerhették sz. Alajosnak, az ifjúság és sz. Imrének, külön a magyar ifjúság védőszentjének erényeit és egy-egy sz. gyónásukat és áldozásukat ünnepükkel kapcsolatban végezték. Vallásos egyesületeink közül a Mária Kongregáció a kegyelmi élet ápolását s a piarista iskolák királynőjének, a Boldogságos Szűz kultuszának intenzívebbé tételét, a Misszió Egyesület pedig a hitterjesztés ügyét szolgálta. Imádsággal kezdtük és végeztük munkánkat. Növendékeink a téli idő kivételével naponként hallgattak sz. misét a fogadalmi templomban vagy házi kápolnánkban; e diákmisék áhítatát emelte az intézet ifjúsági karának éneklése. A vasárnapi sz. mise után hármaskörben exhortációt hallgattak, a húsvéti lelki gyakorlatokat pedig ápr. 1—3. napjain végezték. Azonkívül, hogy ifjúságunk négy-szer járult testületileg a sz. gyónáshoz és áldozáshoz, a gyakori gyónók és napi áldozók száma örvendően megnövekedett.

A hitélet belső tartalmának megadása mellett felhasználtuk azokat az alkalmakat is, amelyekben ifjúságunk a kegyelemszerzésen kívül megjelenésével külsőleg is tanújelét adhatta vallásos érzésének vagy vallásos kegyeletének adóját róhatta le. Résztvettünk a szeptemberi jubileumi körmeneten, majd októberben Krisztus királyságának ünnepén rendezett, majd pedig az úrnapi körmeneten. Gyászmiséket hallgattunk az aradi vértanúkért, a piarista rend jötevőjéért, I. Ferenc királyért, I. Ferencz József és IV. Károly királyért, kegyelettel jelent meg az ifjúság a Sacerdos Magnus, Prohászka Ottokár püspökért, az elhunyt tanárokért és volt igazgatójáért, Prelogg Józsefért mondott requiemet.

A nem róm. katolikus tanulók vallási kötelességeiknek saját hit-tanáraik vezetése mellett tettek eleget.

5. Hazafias nevelés. Ünnepségek. Amióta Szeged, az Alföld metropolisa oly közel esik megcsönkített országunk trianoni határaihoz, iskolánk hazafias szellemre való hagyományos nevelése új szempontokkal gyarapodott: ki kell mintázni a jövő nagy, egészen különös feladatait teljesen megértő s az ezek teljesítésére elszántan vállalkozó magyar ifjú képét. Ez a törekvésünk megnyilvánult iskolai életünk minden mozzanatában. E célból adjuk növendékeink kezébe évről-évre a Nemzeti Kátét, ezt a célt szolgálta az, hogy imádságainkhoz hozzáfűztük a magyar Hiszekegyet, diákmiséink végén fel-felhangzott a Hymnus, a Boldogasszony Anyánk és a Bús magyarok imádsága. Iskolánk termeiben és folyosóin képben és írásban több memento szól diákjainkhoz. Amikor pedig irredenta tárgyú dolgozatokat írtak s ilyen hangulatú költeményeket szavalltak, gondoskodtunk az üres szólamokban elsőkélyesedni látszó irredenta fogalom helyes tartalmának megállapítását.

Hazafias nevelésünk egyik tényezője a világháború hősei iránt érzett hálánk és kegyeletünk kifejezése is. Amellett, hogy ifjúságunk résztvett a város nagy ünnepségén, a hősök emlékére jún. 4-én iskolai ünnepélyt tartottunk, amelyen Csaba Jenő dr. szólt diákjaink eszéhez és

szívéhez. Ez alkalommal különös kegyelettel nézegették dísztermünk falain sorakozó márványtáblákat, melyeket az évenként visszatérő öregdiákok helyeztek el hősi halált halt osztálytársaik emlékének megörökítésére. Október hónapban pedig a polgármester úr és a tankerületi kir. főigazgató úr kezdeményezésére látható örömmel és egymással versengve vállalkoztak a belvárosi temetőben sorakozó hősi sírok gondozására. Jóleső érzést keltett, amint a hősök sírja körül serénykedő ifjúság megilletődve csendben és komolyan végezte rendező, szépítgető kegyeletes munkáját.

A hazafias nevelés szolgálatában álltak intézetünk nyilvános és iskolai ünnepei, megemlékezései, melyeket történelmünk eseményeivel, nagy alakjaival kapcsolatban tartottunk s a vezérférfiaink fogadtatásakor történt kivonulások. Iskolai ünneppel ültük meg okt. 6-ikát és március 15-ikét, halottak napján Dugonics András sírjánál a nemzeti lélek ébresztőjének, máj. 22-én pedig, halálának tizedik évfordulóján, Gyóni Gézának, a világháború költőjének róttuk le a kegyelet adóját. Nyilvános ünneppel ültük meg febr. 13-án Mohácsot; Károlyi János dr. ez alkalommal elmondott beszédét Értesítőnkben közöljük. Jún. 5-én ugyancsak nyilvános évzáróünnepünk volt, amikor az ünnepi beszédet Sik Sándor mondta. Okt. 5-én intézetünk kivonult Magyarország kormányzójának, Horthy Miklós Őfőméltóságának fogadására, aki az egyetem alapkövetélteli ünnepségére érkezett Szegedre, szept. 19-én pedig a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, gróf Klebelsberg Kuno dr. fogadtatásán vettünk részt, aki a kormányzó úr Őfőméltósága képviselőjében jelent meg városunkban. Okt. 5-én ifjúságunk tanúja volt az egyetem alapkövetéltelével kapcsolatos ünnepeknek, okt. 3-án pedig a levante-zászlószentelésnek. Dec. 6-án megünnepeltük a kormányzó úr Őfőméltósága névnapját, jún. 18-án pedig születésnapját. Ottó örökös király születése napján sz. misét hallgattunk.

6. Fegyelmi állapot. A fegyelem a nevelés-oktatás egyik lényezője. Ennek megeremtésében és megtartásában az újabb, mondjuk modern pedagógia útjain járó iskolának elvben igen szép szempontjai, módjai és eszközei vannak. Rendünk alapítójának, Calazanzi Sz. Józsefnek, a nagy nevelőnek eljárásában ez újabb szempontok csírájukban már megvoltak s azzal, hogy a fegyelmi eljárásról éppen hazánk egyik kegyes iskolájába küldött levelében szól, nemes tradícióként hagyta a magyar piarista iskoláknak is. Ebben a szellemben állapítottuk meg alakuló értekezletünkön a fegyelmezésben való egyöntetű eljárást s az iskolai törvényeknek éveleji felolvasása és megmagyarázása, a továbbiakban fegyelmi eljárásunk minden mozzanata annak a gondolatnak éreztetésével történt, hogy minden nem az ifjúság gúzsbakötése, hanem saját érdekében az iskolában és iskolán kívül való magatartásának tapasztalatok alapján való normatív szabályozása. Ha a belátás e fokára még nem juthatott el, fogadja ezeket engedelmesen, tekintélytiszteltből. A fegyel-

mezésnek lélekkel való kezelése azonban követelésekkel áll elő: a lélekért lelket kér cserébe, érzékeny lelkiismeretű, lelki berendezettségével a modern pedagógiának megfelelő ifjúságot. Amikor megnyugvással számolunk be arról, hogy tanulóink többségét ilyennek ismertük meg, nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a természetüknél fogva fegyelmeletlenségre hajló, erkölcsileg tompultabb tanulókkal szemben, akiknek „a szép szó nem használ,” a személyes befolyásával halni akaró tanár igen nagy nehézségek előtt áll s ha a végső eszközre, a büntetésre kerül a sor, azt kell tapasztalnia, hogy az ilyen lelki berendezettségű tanulóknak imponáló eszközök hiányában van. Nem néztük el még a legkisebb rendbontást sem; az ilyeneket négy szemközt tettük szóvá, majd az osztály előtt a a naplóba való bejegyzéssel, ismétlődés esetén pedig igazgatói megovással. Ezekről a mozzanatokról esetről-esetre értesítettük a szülőket is. Csak gondos, tervszerű és nehéz fegyelmező munka árán mondhatjuk, hogy ez intézet fegyelmi állapota megnyugtató. Nagyobb fegyelmi vétség, mely súlyosabb büntetéssel járt volna, nem fordult elő.

A vidékről bejáró tanulókkal kapcsolatban több évi tapasztalatszerzés után ezen a helyen is ismételtén kifejezést kell adnunk ama véleményünknek, hogy a vidékről való bejárás fegyelmi és tanulmányi szempontból egyaránt káros hatással van. Azonkívül, hogy sz. misét és exhortációt nem hallgathatnak a többiekkel, a vasúton összeverődött iskolaközi tanulók rendellenkednek, az előadásról el-elkésnek s a koránkelés, az utazás (többen egy-egy órai utat tesznek meg naponta kétszer) stb. az iskolai munka rovására nagy energiacsökkenéssel jár. Az adott helyzetben az igazgató azzal iparkodott a bajokon segíteni, hogy a városban való csatangolás és a várótermekben való ácsorgás elkerülésére az indulásig egy termet bocsátott a rendelkezésükre, a magaviselet ellenőrzésére az úton egy-egy komolyabb nagyobb fiút bízott meg. Nagyon jól tesznek a szülők gyermekeikkel, ha a lehetőség szerint megkímélik őket a bejárástól.

7. Érintkezés a szülőkkal. Szülői konferenciák. Iskolánk érintkezése a szülői házzal hagyományosan élénk és bensőséges. Nem is lehet a kettő kapcsolata és összhangja nélkül egységes irányítás. A szülők közül sokan résztvettek diákmiséinken, ünnepegeinken s általában intézetünk minden mozzanata iránt érdeklődést tanúsítottak. Az ellenőrző értekezletek eredményéről való sztereotip értesítés mellett fiaik fegyelmi és tanulmányi állapotáról szükség szerint esetről esetre üzenetet kaplak. Az igazgató naponkint, a tanároknak pedig az intézet tanácsstermében hetenkint magtartott, a szülők részéről sűrűn látogatott fogadóórái igen jó hatást tettek. Nem ismerhetik ugyanis a szülők az iskolát a diák szubjektív, önigazoláson alapuló információjából, viszont az iskola sem a házi nevelésre kedvezően mentegetőzésekből a szülők eljárását. A tanári testület minden szempontra vonatkozó felvilágosítási és tanácsai, a szülőknek a házi nevelés alpján való őszinte megnyilatkozásai révén sok bajt el lehetett kerülni vagy megszüntetni. Nem is szolgálhatja a célt a

szülői ház részéről a fiúnak irreálisan kedvező színben való feltüntetése ; ez nem lehet a gyökeres megoldás módja s a tanár munkáját megnehezíti. Tartalmatlanoknak bizonyultak közvelenül a konferenciák előtt való tömeges érdeklődések is. Ilyenkor ugyanis a mellett, hogy az alaposabb megbeszélésre úgysem telik az időből, az érdeklődés tárgya rendszeren a rovás vagy intés, illetően a félévi vagy évvégi osztályzat.

Az év folyamán nyolc ízben tartottunk szülői konferenciát. Ezeket azzal kapcsolatban, hogy az igazgató az egész intézetet átfogóan, az osztályfőnökök pedig osztályuk keretén belül, elméleti, de inkább gyakorlati módon neveléstani kérdéseket beszéltek meg, a szülők figyelme sok egyéb gondjuk mellett is ráirányulhatott a nevelés problémáira, azzal a tudattal, hogy a szülőnek is pedagógusnak, gyermekei jó pedagógusának kell lennie.

8. Tanulmányi állapot. Iskolánkban az oktatás az I—III. osztályban az 1924. évi középiskolai reformból kifolyóan már az új, a löbbiben pedig a régi Tanterv szerint történt. A görög nyelv helyett választott görögpótló irodalom és rajz már csak a VIII. osztályban volt meg, az V—VII. osztályban kizáróan a görög nyelv szerepelt. A részletekbe menő módszertani eljárás a módszeres gyűléseken megállapított elvek szerint történt.

Amikor a tanári testületnek arról a törekvéséről számolunk be, amely a tanulmányi állapotnak a békebeli színvonalra emelését célozta s örömmel állapítjuk meg az ezzel járó eredményt, nem hallgathatjuk el a törekvésünkkel járó nehézségeket sem, amelyek a béke éveiben nem igen lehettek ismeretesek. Tapasztalnunk kellett, hogy legalább részben, az iskolai konszolidáció folyamatát élő, vagy, a jobbik esetben, már átélt tanulókkal van dolgunk, akikben még mindig nagy gonddal kell szilárdítani a békeéveknek a közelmúltban meglazult gyökerű erényeit: a kötelességteljesítést, a komoly munkával járó jóleső érzelmeket, az erős akaratot. Fokozottabb gonddal kellett örködni, hogy tudattartalmukban ne a kötelességteljesítést hátráltató élmények uralkodjanak s hogy sokoldalú érdeklődésük bármely irányban szenvedéllyé ne fajuljon. Több tanuló memoriája bizonyos irányban, autótípusok, sportesemények, arányszámok reprodukálásában a legnagyobb készséget tanusította, míg nagyjaink nevének, matematikai képleteknek földidézésében csődött mondott.

A szorosabb értelemben vett iskolai oktatáson kívül löbb alkalom szolgált szemléletkörének a bővítésére és ismeretanyagának mélyítésére. Az egyetem Földrajzi Intézete havonként kötelező filmelőadásokat rendezett. A tanulók irodalmi és esztétikai nevelésének kiegészítését célozták a szegedi városi színházban hetenként, majd kéthetenként rendezett ifjúsági előadások és a hat filharmonikus hangverseny. Általában tanulóink figyelmét felhívtuk az intézeten kívül folyó más kulturális életműködésekre is. Gondunk volt az olvasmányi anyag megválasztására és a he-

lyes olvasási szempontokra is, Az intézet ifjúsági könyvtárait tanulóink szorgalmasan látogatták.

9. Tanulmányi versenyek. A munkakedv észrevehető ösztönzési nyert a tanulmányi versenyekben. Az idei országos középiskolai tanulmányi versenyeken intézetünk VIII. osztályú tanulója, Ehling János, a rajzverseny nyertesei között első helyen győzött.

Lippay György dr. tank. kir. főigazgató úr elnöklete alatt ez évben harmadszor folyt le a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület által rendezett kerületi középiskolai tanulmányi verseny. Intézetünk növendékei közül Reé Andor VIII. o. t. a magyar irodalmi, Beke Gyula VIII. o. t. a matematikai versenyben első lett. Hábermann György VIII. o. t. a történelemből dicséretet kapott.

Reé Andor VIII. o. t. dolgozatát a Magyar Nemzeti Szövetség jutalomban részesítette. Ugyancsak ő nyerte el a magyar irodalomban való előmeneteléért a Dugonics-Társaság Lázár György-jutalmát is.

10. Tanulmányi kirándulások. Az esztergomi és balatoni négynapos kirándulásról Csaba Jenő dr., a kirándulás szervezője és egyik vezetője a következőkben számol be:

Az intézet 45 növendéke május 21-én útnak indult dr. Csaba Jenő s dr. Diósi Géza tanárok vezetése alatt, hogy megismerje a Magyar Középhegység dunántúli részét. Budapesten meg sem állapodva egyenesen Esztergomba tartottak. Az összetöredezett Dunazúg hegység lankái, hullámos domboldalai megkapták az alföldi diákok fantáziáját. Érdeklődésük csak növekedett, mikor feltűnt a bazilika jólismert kupolája s a lábainál heverő hatalmas kötömeg. Andrassy József százados úr, az Idegenforgalmi Hivatal vezetőjének a kalauzolása mellett tekintették meg az érseki templomot, kincstárt, képtárat, kriptát, nagy harangot s ama kis szobát, ahol kipattant a Szikra, mely felgyújtotta az evangélium lángját a magyarságban. A magasból messze beláttak az elszakított területre. *Szent László* hajón ereszkedtek le a Dunán. A balpartra tekingetve, vagy a komoran égbemeredő, romjaiban is régmúlt nagyidő kről regél visegrádi várban gyönyörködve felsikoltott bennük a halálhozó béke igazságtalansága. A Duna áttörésének tündéri maradványai, a lassan eltűnő váci katedrális, a sokezer lámpájával kibontakozó Budapest jelezte az első nap végét. A főváros V. számú diákszállóján húzódtak meg egy éjszakára.

Másnap a középhegységen vonultak keresztül. A tata—bicskei átjáró, a hatalmas bányatelep, az ércuturul, a komáromi sáncok, az ideiglenes határok, a komáromi szűz, Bánhida ismét felzaklatta lelküket. Győr, a magyar katonaidéal reliquiáit őrző város jelezte, hogy elközeledett a tündér országuk, a Czuha-völgye. A régi kultúrközpont, Pannonhalma, messzről feltűnt, messze elkísérte őket, míg végre beereszkedtek a magyar Svájcba. Erről beszélni, írni méltón — nem lehet. Ezt látni kell. Itt az ember eltöpreng és felfelé tekint. Itt tud úgy adorálni, mint az esztergomi bazilika szédítően magas kupolája alatt. Ennek az álomnak a ha-

lása alatt ereszkedtek le a veszprémi platóra, Veszprémbe, hol a piarista gimnázium tanári kara és szereltemélló ifjúsága várt reájuk. Megérkezés után nyomban nyugovóra lérvé másnap a zezugos várost járták be. Megismerték a város és a vár történetét, gyönyörködtek egy piarista élet lankadatlan munkájában, Laczkó Dezső főigazgató úr létesítette múzeumban, megtekintették a katedrálist, a Gizella kápolnát, püspöki rezidenciát s a Szt. Benedek-hegyen megpihenve a táj szépségeit szívták fel maguba.

D. u. ismét utra keltek. Alsóörsnél bukkantak a Balatonra. B.-Füreden már motorosok vártak rájuk és a háborgó viz hatalmas hullámverésein urrá léve Tihanyba érkeztek. Lépcsőin, serpentinjén kapaszkodva fel betértek az az ősi kolostorba Endre király sírjához, Károly király szobájából visszatérve adoráltak a magyar egybeforradásért. A nagy szél ellenére próbára tették a visszhangot és vele is világba kiáltották dacos élniakarásuk szenvedélyes kifakadását, a nem nem sohat. — A Balaton kék tükre, az ég felhőtlen kéksége, a természet csendje megfogta a fiúkat s ebbe az ünnepi hangulatba jólesett mérget hinteni: ha 1010 m. a legmagasabb pontunk e csonka hazában, mégis így tudtok örülni, hogyan tudnátok, ha a 2663 m.-es is a mienk volna. A mérég hatott.

A napkelte már vizen találta őket. Színskálája, gazdag pompája élmény. A Kisfaludi regéiben megörökített lájon utazgatva Tapolcán állapodtak meg. Országgh Kálmán polg. isk. igazgató úr és Berger Károly urnak, a Barlangkutató Bizottság elnökének kalauzolása mellett megtekintették az 1906-ban felfedezett, 1913-ban megnyitott tavasbarlangot. A viz romboló-építő hatása bő anyagot adott a síkvidéki gondolkodásnak. Szabad levegőre jutva a dolinákhoz és a nagy tóhoz is eljutottak. Itt látták szomorkodva, hogy a veszprémi piarista iskola hirneves diákjának, irodalmukban is jelentős helyre minősített Bacsányi János háza pocsoltyába dűledezik. Irredenta értékeink ilyen meggondolatlan eltékozlása levette fejükről a kalapot, hogy Isten ne verjen továbbra is bennüket. — Itt vonatra ülve Balaton-Szentgyörgyön át repültek Budapestre. A zalai part látvati képe, s jellegzetes hegy alakulatok, a felismert vidékek ébredező emlékei kísérték a fiúkat hazatérő útjukban. Volt idejük lerögzíteni az öt nap tanulságait, 1) hogy ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta (Dunazug, visegrádi szoros, Tata—bicskei átjáró, Czuha, Veszprémi-plató, Balaton). 2) hogy van multunk (Szent István-kápolna, Visegrád, Bánhida, Győr, Komárom, Balatonmenti várak, Székesfehérvár) és az a mult dacos, elszánt akarással állít minket a Jövendő elé . . . 3) hogy egy népnek története akkor válik érdekessé, ha hite támad a jövendőjében. A mult emlékei élesztgetik a hitet. De ahol a mult emlékeivel úgy üzérkednek mint Esztergomban, úgy veszni engedik, mint Veszprémbe s eltemelve tartják, mint Tapolcán, ott lassú az ébredés; Isten büntetése. 4) hogy bár a tehniká porszemé törpíti a modern kor emberét, (motoros a hullámverésen, Tatabánya, Pilisvörös-

vár, Győri Ipartelep, székesfehérvári szikratávíró): még a mára is áll, hogy a kisember sem szalmaszál s adott esetben, adott körülmények között az élet megszabja az ő jelentőségét is (tapolcai barlangkutatók, Bacsányi, bencés fráter faragásai a tihanyi kolostorban, a bakonyi kanász munkája a veszprémi múzeumban, Laczkó bácsi múzeuma).

Élményekben gazdagon, tapasztalatokkal öregbítve érték liaza ruganyos léptekkel, bár fáradt testtel s a szeptemberi útreményében „vizionlátás”-ra szóval elszéledtek otthonukba.

11. Egészségi állapot. A tanári testület és az ifjúság egészségi állapota az év folyamán nem mondható kedvezőnek. A tanári testületből az igazgatón kívül hat tanárt ért utól a januári és februári influenzajárvány, növendékeink közül pedig osztályonként tíz volt napról-napra a megbetegedettek száma. Az iskolák emlegetett bezárására azonban mégsem került sor. Ács Sándor dr. kerületi orvos úr márc. 2-án végzett hivatalos szemvizsgálata alkalmával két tanulónál trachomát talált; a megfelelő kezelés után mindketten gyógyultan térhettek vissza társaik közé. Ugyancsak Ács Sándor dr. kerületi orvos úr végezte el tanulóinkon az újraoltást is. Az egészségtant a VII. osztályban heti két órában Rusz Gusztáv dr. ny. főorvos úr tanította.

12. Testi nevelés. Ifjúságunk testi nevelésére is felhasználtuk a rendelkezésünkre álló eszközöket. A testgyakorlás órái a téli helyiségben vagy az udvaron voltak; itt töltötték el növendékeink a tíz perces szüneteket is. A kötelező játékokat délutánonként osztálycsoportokban Pestli Lajos testnevelési tanár vezetése mellett Baltavári Jenő dr. és Ravedics Ferenc tanárok vezetésével az újszegedi Erzsébet-ligetben tartottuk meg, ahol erre a célra nagyon alkalmas gyepes és fákkal szegélyezett nagy terület van. A lizsai diák-strand ez évben is megnyílt s növendékeink Pestli Lajos testnevelési tanár vezetése mellett s több tanár felügyeletével az egész évadon át élvezhetik.

A futballozást a már ismert okból ez idén sem engedjük meg tanulóinknak.

A három testvérintézetrel együtt megtartott tornaünnepségről a Dugonics Sportkör című rovatban számolunk be.

13. Ösztöndíjak, adományok, jutalmazások. *A. Ösztöndíjasok:* A *Népjóléti Minisztériumtól* Sötér János II. A., Kormos György II. B., Szolinger József II. B., Csaplak Andor III. A., Lantos György III. B., Sötér István IV. A., Tari János IV. A. o. t. 70—70, Kormos József V., Balog Győző VIII. és Haller Arthúr VIII. o. tanulók 80—80 pengőt kaptak ösztöndíjul. Összesen: 739 P.

B. Jutalmazott tanulók. Az 1895-ben érettségizettek *Sáfrán József* kegyesr. tanár nevére tett alapítvány kamata fejében 63 P-t adtak, ezt az összeget Apró István egyetemi hallgató kapta jutalmul. *Thanhoffer Antal-alapítvány* jövedelméből 21 P-t és a hősi halált halt *Thanhoffer Emil-alapítvány* jövedelméből 240 P-t, összesen 2340 P-t, Frank László VIII.

o. t., az 1893-ban érettségizettek alapítványának jövedelmét 3'60 P-t (kiegészítve egy Névtelen adományából 10 P-re) Mecsér Endre VIII. o. t., az 1901-ben érettségizetteknek *Bontó József* kegyesrendi tanár nevére nyújtott 150 P adományából 30—30 P-t Ozsvár József II. A., Triltsch Vilmos II. B., Takó József III. A., Fülöp István III. B. és Kiss Ferenc IV. B. o. t., *Eszes Imre* 40 P adományából Fischer Béla V. és Sötér István IV. A. o. t. 16—16 P-t, Molnár Béla IV. B. o. t. 8 P-t, *Szilber Dezső* 24 P adományát Reé Andor VIII. o. t., *dr. Falta Marcell* 10 P adományát Tari János IV. A., egy *Névtelen* adományát, 10 P-t Sebestény József I. A., *dr. Katona Dávid* 10 K-ás aranyát Forgó József VI. o. t., *Juhász István* kereskedő 30 évi működése emlékére adott 80 P-t, ebből 24—24 P-t Hoppál Mihály IV. A. és Csaplak Andor III. A. o. t., 32 P-t Frank László VIII. o. t. kapott jutalmul; *Frankó Andor* 8 P adományát Farkas Kálmán III. A. o. t., *Jósa Kálmán* 8 P adományát Farsang László VII. o. t., *Szabó Gyula* 5 P adományát Schmutzler Emil III. B. o. t. jutalmul kapta. *Solymos Elemér* 40 P adományából Kis József és Nagy Géza VII. o. t. 20—20 P jutalmat kapott. Összesen egy 10 K-ás arany és 471'40 pengő.

Dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök úrtól a vallásban tanúsított kiváló szorgalmukért könyvjutalmat kaptak: Detrich Barna VI., Hutter Károly VII. és Frank László VIII. o. tanulók.

Az *Országos Széchenyi Kuria* könyvadományát Csiky János V. o. tanuló kapta jutalmul.

A *Szent István Társulat* 10 jutalomkönyvét és az *intézet* könyvadományait a következő tanulók kapták: Domján Jenő I. A., Csányi Károly I. B., Unhold Károly I. C., Molnár Mihály II. A., Kiss István II. B., Popják György III. A., Nagy Béla III. B., Sötér István, Straub Ferenc, Szabó Miklós, Szentpéteri László IV. A., Kiss Ferenc és Kopasz János IV. B., Aschenbrier Endre, Erekly Vilmos és Kormos József V., Bibó István, Bodor György és Papp Antal VI., Csikós Miklós és Krier Rudolf VII., Haller Arthur és Korpásy Gyula VIII. oszt. tanulók.

Az ifjúság nemesszívű jötevői és iskolánk ügyének lelkes barátai fogadják a tanári testület és a tanuló ifjúság hálás köszönetét.

V. A tanári testület és működési köre.

1. Hatóságok.

A magyar kegyestanítórend főnöke: **Hám Antal** dr., m. kir. kormányfőtanácsos, felsőházi tag.

Iskolánk a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr vezetése alatt áll. Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszter: **gróf Klebelsberg Kuno** dr. A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: **Vajdinger Gyula** dr. miniszteri tanácsos.

A szegedi tankerület kir. főigazgatója: **Lippay György** dr.

2. Tanári testület.

Igazgató:

Prelog József c. kir. főigazgató november 3-ig a gimnázium igazgatója. Szaktárgyai: a magyar és német nyelv s irodalom. Okt. 19-ig tanította a német nyelvet a VII. osztályban, heti 3 órában. Tanári éveinek száma: 29. (November 3-án betegsége miatt ideiglenes nyugalomba ment. Meghalt 1926. december 15-én.)

Kiss István november 3-tól a gimnázium igazgatója. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar s latin nyelvet és irodalmat a VIII. osztályban, heti 7 órában. Tanári éveinek száma: 24.

A tanári testület tagjai:

1. **Agárdy Gyula** rendes tanár, a fizikai szertár gondozója, a zenekar vezetője. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. A., V. és VII. osztályban, a természettant a III. B. és VII. osztályban, a természetrajzot az I. C. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 9.

2. **Baltavári Jenő** dr. rendes tanár, játékelügyelő. Szaktárgyai: a latin s görög nyelv és irodalom. Tanította a vallástant a IV. B., a magyar és latin nyelvet az I. C., a görög nyelvet a VI., a rajzot az I. C. osztályban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 21.

3. **Benke Imre** rendes tanár, a II. B. osztály főnöke, hitelemző, a földrajzi szertár gondozója. Szaktárgyai: a történelem és földrajz. Tanította a vallástant a III. B., a történelmet a III. B. és VI., a földrajzot a II. B., III. A. és III. B., a természetrajzot és a mennyiségtant a II. B. osztályban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 2.

4. **Csaba Jenő** dr. rendes tanár, az I. A. osztály főnöke, a tanári könyvtár gondozója. Szaktárgyai: a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet az I. A., a történelmet a III. A., V. és VIII., a

földrajzot az I. A. és I. B. osztályban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 10.

5. **Diósi Géza dr.** rendes tanár, a IV. A. osztály főnöke, a kötelező olvasmányok tárának gondozója. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a vallástant a IV. A., a magyar nyelvet a III. B., IV. A. és IV. B., a latin nyelvet a IV. A. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 8.

6. **Dorogi Imre** világi rendes rajztanár, a rajzsztár gondozója. Tanította a rajzot az I. A., I. B., II. A., II. B., III. A. és III. B., a rajzoló geometriát a IV. A. és IV. B., a görögpótló rajzot a VIII., a rendkívüli rajzot az V., VI. és VII. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 9.

7. **Dukovics Lőrinc dr.** rendes tanár, az I. B. osztály főnöke, a filológiai sztár gondozója, cserkészparancsnok. Szaktárgyai: a latin és görög nyelv s irodalom. Tanította a magyar és latin nyelvet az I. B., a görög nyelvet a VII., a természetrajzot az I. A. és I. B. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 4.

8. **Hantos Lőrinc** rendes tanár, a III. B. osztály főnöke, az ifjúsági kisebb könyvtár gondozója. Szaktárgyai: a latin és német nyelv s irodalom. Tanította a latin nyelvet a III. B., a német nyelvet a III. A., III. B., IV. B., VII. és VIII. osztályban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 8.

9. **Kanszky Márton dr.** rendes tanár, az I. C. osztály főnöke, a természetrajzi és vegylani sztár gondozója. Szaktárgyai: a földrajz és természetrajz. Tanította a természetrajzot a II. A., IV. A., IV. B., V. és VI. osztályban, a mennyiségtant az I. C. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 12.

10. **Károlyi János dr.** rendes tanár, a IV. B. osztály főnöke, az intézet évkönyvének vezetője. Szaktárgyai: a latin nyelv s irodalom és a történelem. Tanította a latin nyelvet a IV. B., a történelmet a IV. A., IV. B. és VII. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 29.

11. **Kolla János** rendes tanár, hitszónok, az ifjúsági Mária-Kongregáció vezetője. Szaktárgya: a hittudomány. Tanította a vallástant az I. A., I. B., I. C. és V—VIII. osztályban, a német nyelvet a II. B., a földrajzot az I. C. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 2.

12. **Orbán János dr.** rendes tanár, a VII. osztály főnöke, igazgatóhelyettes, tanárértekezletli jegyző, az ifjúsági önképzőkör vezetője. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a VII., a latin nyelvet az V. és VII., a filozófiát a VIII. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 14.

13. **Pestí Lajos** világi rendes testnevelési tanár, a torna- és játéksztár gondozója, a Dugonics-Sportkör és a játékdélutánok vezetője. Tanította a testgyakorlást a II. B—VIII. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 10.

14. **Rassovszky Gyula** rendes tanár, a II. A. osztály főnöke, az énekkar vezetője. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Taní-

tolta a vallástant a II. A., a magyar nyelvet a II. A. és V., a latin nyelvet a II. A., a földrajzot a II. A., az éneket a II. A. és II. B. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 18.

15. **Ravadics Ferenc** rendes tanár, a VIII. osztály főnöke, játékfelügyelő. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a vallástant a III. A., a mennyiségtant az I. B., III. A. és VIII., a természettant a III. A. és VIII. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 8.

16. **Révai József dr.** rendes tanár, az V. osztály főnöke, hitelemző, a Misszió-Egyesület és a Segítő-Egyesület vezetője. Szaktárgyai: a latin, görög és német nyelv s irodalom. Tanította a görög nyelvet az V. és VIII., a német nyelvet a II. A., IV. A., V. és VI. osztályban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 17.

17. **Szalay István** rendes tanár, a III. A. osztály főnöke. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet az I. A. és III. A., a latin nyelvet a III. A., a görög-pótló irodalmat a VIII., az éneket az I. A. és I. B. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 32.

18. **Tóth János** elemi iskolai tanító, óraadó testnevelési tanár. Tanított a testgyakorlást az I. A., I. B., I. C. és a II. A. osztályban, heti 8 órában. Tanári éveinek száma: 3.

19. **Tóth Lajos** rendes tanár, tandíjkezelő. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította mennyiségtant a II. A., III. B., IV. A., IV. B. és VI. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 17.

20. **Vincze József dr.** rendes tanár, a VI. osztály főnöke, a Misszió-Egyesület vezetője, az ifjúsági nagyobb könyvtár gondozója. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a vallástant a II. B., a magyar nyelvet a II. B. és VI., a latin nyelvet a II. B. és VI. osztályban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 30.

A nem róm. kath. tanulók vallástanárai:

Borbély Andor dr. egyet. tanársegéd tanította az unitárius vallású tanulókat.

Durkó Gábor ref. segédlelkész tanította a ref. vallású tanulókat.

Groholy Jenő makói gör. kath. segédlelkész tanította a gör. kath. vallású tanulókat.

Gyurgyevics István gör. kel. plébános tanította a gör. kel. tanulókat.

Petró Elek ág. h. ev. segédlelkész tanította az ág. h. ev. tanulókat.

Sándor Illés rabbi tanította az izr. vallású tanulókat.

A rendkívüli tárgyak tanárai:

Ágárdy Gyula rendes tanár tanította a zenét.

Csaba Jenő dr. rendes tanár tanította a gyorsírást.

Dorogi Imre rendes tanár tanította a szabadkézi rajzot.

Rassovszky Gyula rendes tanár tanította a műéneket.

Révai József dr. rendes tanár tanította a francia nyelvet.

Rusz Gusztáv dr. ny. főorvos tanította az egészségtant.

VI. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi működése.

Kiss István házfőnök-igazgató a Szegedi Katolikus Hitközség elnöki tanácsának, a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségének, a Délmagyarországi Közművelődési Egyesületnek igazgatósági, a Magyar Cserkészszövetség V. kerületi intéző bizottságának rendes tagja.

Baltavári Jenő dr. a bölcelet, kánonjog-, állam- és jogtudományok doktora.

Csaba Jenő dr. Az Egyetembarátok Egyesületének könyvtárosa, tb. cserkészfőtitkár, a Szentkorona Szövetség választmányi, a Dugonics Társaság rendes és a D. M. K. E. igazgatósági tagja, előadásokat tartott a Magyar Nők Szentkorona Szövetségében, a Katolikus Növédőben, az Egyetembarátok Történelmi Szakosztályában, a Dugonics Társaságban, a Kat. Kör kulturdélutánján Hódmezővásárhelyen és Dorozsmán. Történelmi apróságai jelentek meg a Rózsavölgyi Vállalatban, szerkesztette a Cserkész c. folyóiratot, szerkeszti a Cserkész-Almanachot, a Magyar Cserkész munkatársa, tanulmányt írt a Széphalom c. folyóiratban, megjelent Hasad a hajnal című munkája.

Diósi Géza dr. a Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének választmányi taja, a Katolikus Tudósító és a Szegedi Új Nemzedék külső munkatársa; írt gyermekvédelmi, szépirodalmi, pedagógiai cikkeket, aktuális témákról vezércikket, tárcacikkeket stb., beszédet mondott a Fogadalmi templomban a májusi ájtatosságon.

Károlyi János dr. beszédet mondott intézetünk február 13-iki Mohács-ünnepélyén. (Az Értesítőben közöljük.) Ez évi Értesítőnk számára megírta iskolánk történelét.

Kanszky Márton dr. több cserkészvonalkozású cikket írt a Tiszántúli Hirlapba és könyvismerteléseket küldött a „Föld és Ember” című folyóiratba, az ifjúság részére a természettudományi filmeket több ízben előadással kísérte.

Kolla János szent Imre napján a középiskolai tanulóknak és a Fogadalmi templomban a májusi ájtatosságon a nagyközönségnek beszédet mondott.

Orbán János dr., a Dugonics-Társaság rendes tagja, Csengery János dr. egyetemi tanárral együtt Latin Olvasókönyvet szerkesztett a gimnáziumok és reál-gimnáziumok II. oszt. számára.

Révai József dr., a Katolikus Középiskolai Tanáregyesületnek és a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségének igazgatósági, a

Magyar Ifjúsági Irodalmi Társaságnak választmányi tagja, az Emericana Marisia corporatiójának krónikása, cikkeket írt a Magyar Kultúra, Világmissió, Credo, Ferences Közlöny, a kolozsvári Jó Barát és a Hírnök, a helybeli Katholikus Ébredés és Szegedi Új Nemzedék c. lapokba, lelki gyakorlatot tartott a debreceni kegyes-tanítórendi társház tagjainak, hét szentbeszédet mondott a májusi ájtatosságokon és egy szentbeszédet a szomszédos Kisteleken.

Vincze József dr., a Szent Vince Szeretelegetyesület gyóntatója. Az Unio Cleri csanádi körének pénztárosa és egyházmegyei tanácsának tanácsos tagja. A f. évi májusi sorozatos szent beszédekből két tételt adott elő a Fogadalmi templomban. A Magyar Kultúrában, a Katholikus Ébredésben, majd a Tudósítóban és Szegedi Új Nemzedék és Szegedi Naplóban kath. irodalmi munkákat ismertetett.

Az ifjúság részére előadott irodalmi tárgyú filmet előadásával kísérte két ízben, a Városi Színházban pedig bevezető irodalmi beszédet mondott egy ízben.

VII. Tanyanyag.

A tananyagot az I—III. osztályban az 1924. évi új, a többi osztályban pedig a régi Tanterv előírása szerint minden osztályban elvégeztük.

VIII. A használt tankönyvek.

I. osztály. Róm. kath. „nagyobb katekizmus, 5. kiad., Alszeghy—Sik: Magyar nyelvtan, I-II. oszt., Bartha—Tordai: Magyar olvasók, I. r., 4. kiad., Csengery—Orbán: Latin nyelvtan I. r., Csengery—Orbán: Latin olvasók, I. r., Huszka: Rajz. geom., I. r., 3. kiad., Karl—Vargha: A mi hazánk, Kogutowicz: Földrajzi isk. atlasz, Suták—Vörös: Számтан, I. r., Tökés—Kerékgyártó: Természetrajz, I. r.

II. osztály. Alszeghy—Sik: Magyar nyelvtan, II. r., Bartha—Tordai: Magyar olvasók, II. r., 4. kiad., Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv, I. r., 2. kiadás., Huszka: Rajz. geom., II. r., 2. kiad., Karl—Vargha: Az ó világ földrajza, Kogutowicz: Földrajzi isk. atlasz, Pokorny: Ó-szövetségi biblia, 14. kiad., Suták—Vörös: Számтан, II. r., Székely: Latin nyelvtan, Székely—Incze: Latin olvasók, II. r., Tökés—Kerékgyártó: Természetrajz, II. r.

III. osztály. Bartha—Tordai: Magyar olvasók, II. r., Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv, III. r., Fodor—Székely: Lib. Sexti, II. r., 4. kiad., Huszka: Rajzoló mértan, III. r., 2. kiad., Jászai—Balanyi: Magyarország története, III. r., Karl—Vargha: Az új világ földrajza, Kogutowicz: Földr. isk. atlasz, Nagy József: Kis természettan, Suták—Vörös: Számтан, III. r., Szinyei: Rendszeres magyar nyelvtan, Titz: Az új szövetség története.

IV. osztály. Arany—Lehr: Toldi, 14. kiad., Bartha—Tordai: Stiliztika, 5. kiad., Borosay: Algebra, Endrei—Szele: Német nyelvtan, I. r., 8. kiadás, Fodor—Székely: Liber Sexti, II. 3. kiadás, Huszka: Rajzoló mértan, IV. r., 2. kiad., Jászai: A magyar nemzet története, IV. o., 3. kiad., Karl—Vargha: A magyar föld és élete, Szalóky—Szerényi: Növénytan, Titz: Kath. szertartástan.

V. osztály. Bartha—Tordai: Rhetorika, 2. kiad., Borosay: Algebra, I. r. 10. kiadás, Csengery: Ovid. műv. szemelv., 7. kiad., Endrei—Szele: Német nyelvt. és olvasók, II. r., 4. kiad., Fodor—Székely: Grammatica Sexti, I. r., Kapossy: Cicero pro Archia, 3. kiad., Kogutowicz: Történelmi atlasz, I. r., Lóky: Geometria, I. r., 2. kiadás, Maywald—Vayer: Görög nyelvtan, Maywald—Vayer: Görög gyak. és olvasók, I. r., 5. kiad., Mika: Világtörténet, I. r., 4. kiad., Tökés: Állattan, Wagner—Horvát: Római régiségek, 8. kiad., Zsámboki: Ciceró de imp. Gn. Pomp., 4. kiad.

VI. osztály. Bartha—Tordai: Poetika, 4. kiad., Borosay: Algebra, II. r. 2. kiad., Endrei—Szele: Német nyelvtan és olvasó, II. r., 4. kiad., Fodor—Székely: Grammatica Sexti, Kogutowicz: Történelmi atlasz, I. r., Kalmár: Szemelv. Liviusból, 3. kiad., Lóky Geometria, I. r. 2. kiad., Lulter: Szorszámái és szögmért. táblák, 16. kiad., Maywald—Vayer: Görög nyelvtan, 7. kiad., Maywald: Görög gyakorló és olvasó, II. r. 4. kiad. Mika

Világtörténet, II. r. 3. kiad. Schütz: Kath. erkölcstan, 5. kiad. Szerényi: Ásványtan, Wagner—Horváth: Római régiségek, 8. kiad., Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből.

VII. osztály. Borosay: Algebra, II. r. 2. kiad., Csengery: Homeros Iliasa, 4. kiad., Dávid: Szemelv. Herodotosból., Fodor: Egészségtan., Fodor—Székely: Grammatica Sexti, Goethe-Weber: Herm. u. Dorothea, Hittrich: Sallustius Bell. Jug., Kogutovics: Történelmi atlasz II., Lóky: Geometria, II., Lutter: Szorszámi és szögmért. táblák, 16. kiad., Maywald: Görög nyelvtan, 7. kiad., Mika: Világtörténet, III. r. 3. kiad., Prónai—Sik: A magyar irodalom története, 4. kiadás., Prónai—Sik: Magy. irod. tört. olvasók., Schiller—Henrich: Wilh. Tell., 7. kiad., Schütz: Kath. Egyháztörténet, 3. kiad., Wirth: Vergil, szemel., 4. kiad., Vörös: Természettan, 3. kiad., Várkonyi: Szemelv. Ciceroból.

VIII. osztály. Borosay: Algebra, II. r., 2. kiad., Cserép: Római régiségek, 6. kiad., Csengery: Homeros Odysseája, 4. kiad., Fodor: Székely: Grammatica Sexti., Goethe—Szele: Iphigenie auf Tauris., Jászai: Magyarország okny. történelme, 2. kiad., Kogutowicz: Történelmi atlasz II., Kornis: A pszichológia és logika elemei, 6. kiad., Lóky: Geometria, II. r., Lutter: Szorszámi és szögmért. táblák 16. kiad., Maywald: Görög nyelvt., 7. kiad., Prónai—Sik: A magyar irodalom története., Prónai—Sik: Magyar irod. tört. olvasók., Schütz: Kath. hitvédelem, 3. k., Szamosi: Platon, Sócrates., Schmidt: Szemelv. Tacitus Annaleséből, 2. kiad., Vörös: Természettan, 3. kiad., Wirth: Szemelv. Horatius műveiből.

Azok részére, akik görögöt nem tanultak:

Alexander: Platon és Aristoteles, 5. kiadás., Schill: Görög régiségek, 4. kiad.

Imakönyv a katolikus tanulók részére Schütz—Sik: Imádságos könyv.

Hazádnak rendületlenül. (Tanárok Nem, Szövets. kiad.) a III., IV. és VIII. osztályban.

IX. A szertárak és könyvtárak gyarapodása.

1. *A földrajzi szertár* térképekkel gyarapodott 395'84 P értékben.
2. *A természettani szertár* ez évi gyarapodása 13 drb, 2046'08 P értékben.
3. *Énekszertár.* Gyarapodás 30 drb. énekeskönyv, 144 P értékben.
4. *A zeneszertár* ez évben állványokat szerzett be, 98'12 P értékben.
5. *Tanári könyvtár.* Gyarapodása a) vétel úján 145 mű 212 kötetben; b) ajándék úján 2 mű 2 kötetben. Összesen 147 mű 214 kötetben. Érték: 1960'76 P.
6. *Az ifjúsági nagyobb könyvtár* gyarapodása 26 mű 26 kötetben, 170'06 P értékben.
7. *Az ifjúsági kisebb könyvtár* ez idén 128 művet 136 kötetben szerzett be, 379'86 P értékben.
8. *Kötelező házi olvasmányok tára.* Ez évi gyarapodás 11 mű 158 kötetben. Értéke 163'60 P.

X. Ifjúsági egyesületek.

A Mária-Kongregáció ezévi működését is a Kegyestanítórend szent alapítójának, Kal. Szent Józsefnek égi párlfogásáért való buzgó esedezésével kezdte meg Kolla János kegyesr. tanár vezetésével. Mindjárt az iskola év elején megalakult az új tisztikar, majd pedig megtörtént az új tagok jelölése. Célunk volt, hogy a Kongregáció tagjaiban a szentségek gyakori vételével a kegyelmi életet, megfelelő ájtatosságok segítségével pedig tegyük intenzivebbé a Boldogságos Szűznek kultuszát. De ezzel nem elégedtünk meg, hanem arra is törekedtünk, hogy a kongreganistákban tántoríthatatlanná erősödjék a katolikus meggyőződés. Ehhez képest kettős irányú volt a kongregáció tevékenysége: ájtatosságokat és gyűléseket tartott. Az útbibbiak fölbécsülhetetlen szolgálatot tettek ifjú Mária-leventéink előadásbeli készségének fejlesztésére is. Ezen zajtalan lélek-képző munkának két kiemelkedő mozzanata volt. Március 25-én tartott tagavató ünnepség és június 12-én Prohászka püspök emlékének szentelt ünnepség. De áldozatkészségükről is nagy tanúbizonytságot tettek az ifjú kongreganistáink azzal, hogy a könyvtárunk gyarapodására összegyűjtött filléreiket összeadták. Itt meg kell emlékezni Dr. Csíky Jenőnére is, aki nagy lelkű adományával Kongregációnk könyvtárának gyarapodását lehetővé tette. Rajtatok a sor ifjú kongreganisták, hogy minél többet merítsetek a nagyértékű szellemi kincstárból lelkiéletek és hitetek mélyítésére. A tagok száma 59 volt.

A Hitterjesztés Egyesülete. Tagjainak száma 342. Az egyesület célja a hitterjesztés szent műve iránt az érdeklődésnek a fölkeltése és ébrentartása. Ezért az egyesület 24 összejövelet tartott, amelyen a tagok a pogányok megléréséért imádkoztak és az összegyűlt adományokat beszoigáltatták. A leglőbben az összejövetel után missziós iratokat kértek, hogy ezekből is értesüljenek a missziókra vonatkozó eseményekről.

A missziós folyóiratok terjesztésében főképen a propaganda-osztály buzgólkodott, mely Pintér László V. oszt. tanulóval az élén havonként kbl. 150 példányt a Katolikus Missziókból, 65 Szt. Mihály-naptárt és 134 ifjúsági missziós naptárt adott el. Az adományokat (bélyegeket, staniolt, narancs-héjat és egyéb apróságokat) a gyűjtő-szakosztály szedte össze, amelynek Deák Sándor V. oszt. tanuló vezetése alatt minden osztályban volt egy megbízottja. A begyűlt adományokat részben a helybeli jezsuita-rendháznak, részben a budatétényi Názáret missziósháznak, részben pedig a szalvatoriánusoknál idegenben nevelkedő négy magyar fiú nevelési költségeire Lochauba küldtük.

A gyűjtés és terjesztés munkáján kívül a tagok a vallásos élet mélyi-

lésén is buzgólkodtak. Szolgálatában a hitbuzgalmi szakosztály állt. Ennek 39 tagja nemcsak az egyesület főünnepén járult a szentségekhez, hanem megtartotta a 6 Szt. Alajos vasárnapot is. Az ő példájukra az Árpádházi B. Margit szenttéavatása érdekében megindított akció szándékára 92 szentáldozást ajánlottak föl és sokan vasárnap, néhányan hétköznap is a szentségekhez járultak.

Az önképzésre az olvasókör nyújtott alkalmat, mely 36 III—V. oszt. tagból alakult Révai József tanár vezetése alatt. Az olvasókör nemcsak az egyesület ünnepéyeit rendezte, hanem általában azon volt, hogy a fiúk szavalással, felolvasással vagy könyvismertetéssel hozzászokjanak a föllépéshez. Tisztikara egy jegyzőből (Tóth József IV. a, o. t.) egy titkárból (Papp Ferenc V. o. t.), egy könyvtárosból (Sőtér István IV. A. o. t.) és egy alkönyvtárosból (Foremszky István III. b, o. t.) állt. A 18 gyűlésen 32 szavalattal, 16 fölolvassal, 7 betanult beszéddel és 6 könyvismertetéssel szerepeltek a fiúk. Díszgyűlést hármat tartott: dec. 5-én, az egyesület védőszentjének, Xavéri Szt. Ferencnek, május 8-án a Szentkeresztnek a tiszteletére, május 29-én pedig a missziózás apostolának, Prohászka Ottokárnak az emlékére. Ezek fényét a tanárikar tagjainak és az igazgató úrnak a megjelenése is emelte. A Prohászka ünnepély műsora a következő volt: 1. Prohászka szózata a magyar ifjúsághoz, Elmoudja Pintér László, V. o. t. 2. Prohászka Ottokár életrajzát ismerteti Szentpéteri László IV. a, o. t. 3. Az imádkozó ember. Elm. Szki-csák Kálmán IV, a, o. t. 4. Sík Sándor Árvák lettünk c. költeményének elszavalása. 5. Te Péter vagy! Elm. Szandtner György III. a, o. t. 6. Prohászka intelmei a magyar ifjúsághoz. Felolvassa: Sőtér István IV. a, o. t. 7. Szt. Imre. Elm. Aschenbrier Endre V. o. t. 8. Császár Béla: Utazás a halhatatlanságba. Szav. Török Béla III. a, o. t. 9. Munka. Elm. Emmer Imre IV. a, o. t. 10. Hősiesség. Elm. Hangai József IV. b, o. t. 11. Prohászka és a missziós-ügy viszonyát ismertette Révai József vezetőtanár.

Az egyesületi könyvtár 43 könyvből és 9 folyóiratból áll.

Önképzőkör. A 87 éves önképzőkör 1926. okt. 10-én tartott alakuló-gyűléssel kezdte meg ez évi működését Orbán János dr. tanár vezetésével, 123 taggal. Ügyeinek vezetésére a kör ezen a gyűlésen tiszlviselőket választott. Elnök lett Reé Andor VIII. o. t., főjegyző Zobay Béla VIII. o. t., pénztáros Mecsér András VIII. o. t., főkönyvtáros Pap József VIII. o. t., aljegyzők: Győr Sándor és Nagy Géza VII. o. t., alkönyvtáros: Erdey László VII. o. t.

Az alakulógyűléssel az önképzés munkája megindult és megszakítás nélkül folyt az 1927. máj. 22-én megtartott zárógyűlésig. Volt 10 rendezés, 1 Beethoven és 1 Mohács díszgyűlés, 1 szavaló-verseny, 1 alakuló, 1 Tömörkény István emlékével összekötött megnyitó és Gyóni Géza halálának decenniumával egybekapcsolt zárógyűlés, A gyűlések tartalmát szónoki beszédek elmondása, több irányú értekezések, elbeszélések és önálló költemények felolvasása, bevezető ismertetéssel zeneművek és szavalatok előadása, írásbeli és röglönzött bírálatok, viták tették.

Nov. 1-én meglátogattuk az elhunyt tanárok, nov. 2-án pedig Dugonics András sírját és beszéddel, szavalattal, énekkel áldoztunk emléküknél. Okt. 6-i gyászünnepélyünkön és márc. 15-i szabadságünnepünkön a tanári kar és az intézet ifjúsága is résztvettek, 1927. febr. 13-i Mohács-ünnepségünk pedig a nagy közönség előtt folyt le.

A kötött tárgyú szavaló-verseny győztese Weinmann István VIII. o. t. lett. Jutalma Gruber András igazgató úr adományából 25 P. A második díjat 15 P-t, Gruber András igazgató úr adományából Zobay Béla VIII. o. t. kapta. — A szabad tárgyú versenyben Zobay Béla VIII. o. t. lett a nyertes. Jutalma dr. Müller Jenő igazgató úr adományából 20 K-ás arany. A második helyre Weinmann István VIII. o. t. került. Jutalma Gruber András igazgató úr adományából 15 P. Egy névtelennek Papp József piarista emlékére adott 8 P adományát Reisz Miksa VII. o. t. kapta buzgó szavalásáért.

A pályadolgozatok eredménye a következő: A vallástani tételre: „Mennyiben eszményképe Sz. Alajos a katolikus ifjúságnak?“, három dolgozat érkezett be: A „Sub specie aeternitatis“ jelégjűnek logikusak a mondatai. Eredeli meglátásai vannak, Keményveretű, tartalmas dolgozat, úgyhogy egyetemi hallgatónak is dicséretére válnék. Jutalma két névtelen adományából 40 P. — Szerzője: Reé Andor VIII. o. t. — A „Per vias rectas“ jelégjű túlságosan lírai. A tulajdonképeni tárgyat röviden intézte el, mindamellett tele van a meggyőző lélek tartalmas gondolataival. Jutalma mélt. és főt. dr. Glattfelder Gyula püspök úr adományából 30 P. — Szerzője: Frank László VIII. o. t. — „Boldogok a tiszta szívűek...“ jelégjű nem üti meg a mértéket. — „Az ember magasabb rendeltetésének gondolatai a Karthauzi-ban és Az ember tragédiájá-ban“ c. magyar irodalmi tételre beérkezett két dolgozat tisztán a két munka elemzésével keresi az ember isteni rendeltetését és méltóságát. Egyes szempontok hiányzanak ugyan, de egyes eszméket találóan fejtegetnek. A két dolgozat közül a „Küzdj és szeress“ jelégjűnek önállóbb a fejtegetése, gazdagabb a tartalma. Jutalma a Kereskedelmi és Iparbank adományából 50 P. Szerzője: Nagy Géza VII. o. t. A „Mi dolgunk a világon?“ jeligés jutalma dr. Tóth Imre kormányfőtanácsos úr adományából 30 P. Szerzője: Reé Andor VIII. o. t. — „Egyenlettipusok megoldási módszerei“ c. matematikai tételre beérkezett dolgozat a középiskolai követelményeket meghaladó ismereteket árul el. Ügyes beosztással tárgyalja az egyenletek elméletét, ami azonban nem is a tétel tárgya, a megoldási módok kiemelése nélkül. A dolgozat kiállítása a gondatlanság és figyelmellenség jeleit mutatja. Matematikai szakismerete dicséretet érdemel. Szerzője: Beke Gyula VIII. o. t. — A pszichológiából kitűzött tétel: „A gyermek játékai“. „Szeresd a gyermekel“ jeligés dolgozat törekvéssel, de elégséges anyag és kellő módszer nélkül vázlatosan fejtegeti a tételt. Törekvése dicséretet érdemel. Szerzője: Szász Gyula VII. o. t.

A kör tagjai közül szorgalmas működésükért különösen Reé Andor,

Mihályffy László, Weinmann István, Zobay Béla, Belányi Géza, Beke Gyula, Haller Arthur, Maczelka Gábor, Frank László és Hábermann György VIII. o. tanulók, Győr Sándor, Solymos Péter és Reisz Miksa VII. o. tanulók érdemelnek dícséretet. Reé Andor VIII. o. t., elnök dr. Tóth Imre kormányfőtanácsos úr adományából az intézet nagy ezüst érmét, Zobay Béla VIII. o. t., főjegyző pedig nagy bronz érmét kapta.

A nemeslelkű adakozóknak, akik a pályamunkák, a szavalóverseny győzteseinek, általában a szorgalmas munka jutalmazásával érdeklődésüknek és az ifjúság iránt való szeretetüknek így is tanújelét adták, az ünnepségeinken megjelent közönségnek erkölcsi és anyagi támogatásáért hálás köszönetet mondunk.

A Segítő Egyesület Révai József dr. tanár vezetése alatt működött. A 310 tag okt. 17-én választotta meg a tiszlikart. Elnök lett Mecsér Endre VIII. o. t., főjegyző Malbaski Iván VIII. o. t., ellenőr Kelemen István VIII. o. t., pénztáros Hutter Károly VII. o. t., főkönyvtáros Kis József VII. o. t., aljegyző Holló Domonkos VII. o. t., alkönyvtáros és ruhatáros Bibó István VI. o. t. A tiszlikart nehéz és hosszú munkájában, élén a 13 választmányi taggal, egy lelkes csapat támogatta. E nélkül az önzetlen és fáradhatatlan munka nélkül nem lett volna lebonyolítható a 2196 drb. könyvnek az előzetes átnézése, osztályozása, használati lappal való ellátása és kiosztása.

Egyesületünknek egyre nagyobb gondot okozot a tanterv-változás folytán szükségessé vált tankönyv- változtatás sok nehézségének a leküzdése. A nehézségeket még fokozza az a körülmény, hogy az általános elszegényedés folytán mind többen fordulnak az egyesülethez könyvekért, füzetetekért, cipőért és egyéb segélyért. Pedig a könyvsegély egy-maga óriási összegeket emészt föl, hiszen 629 új könyvet kellett vennünk. Ilyen körülmények között csak könyvek vásárlására szorítkozhattunk. Ezek kötetési költségeit azonban a tanulókra kellett hárítanunk, hogy az egyre nagyobbodó szükségletek fődözésére kellő tőke álljon rendelkezésünkre. Ezért kellett a cipősegélyt is megszorítanunk. Az egyesület hagyományos ruházati akciójának fölélesztéséről egyelőre, míg a mostoha viszonyok tartanak, szó se lehet, Ami használt ruhaneműt jómódú tanulóktól szegényebbek vagy kisebbek számára kaptunk, azt a legjobban rászorulóknak közt igyekeztünk kiosztani. Új cipővel azonban, sajnos csak a jelentkezők egyharmadát tudtuk ellátni karácsonyra. Az egyesület működéséről a következő számok beszélnek.

Pénzállapot az 1926 27. év végén:

I. Bevétel.

1. Maradék 1925—26-ról	64'26 — P
2. Adományok	202'54 — P
3. Tagsági és használati díjak	1821'84 — P
4. Régi könyvek eladásából	55'56 — P
5. Segély az igazgatóságtól	800'— P

össz. 2944 20 P

II, Kiadás :

1. Könyvekre
2. Cipőre

1749— P

284— P

 össz. 2033— P

Jótevőink közt elsősorban a D. M. K. É-t illeti köszönet 50 Nemzeti Káténak 10 Prónai—Sík-féle irodalmi történetnek, 10 imádságos könyvnek és 10 Kelemen féle német zsebszótárnak szíves adományozásáért. Néhány jómódú tanuló használt könyveit ingyen engedte át egyesületünknek, Szeretnők hinni, hogy ezt a szép hagyományt ebben a válságos időben jövőre többen követik.

Cserkészzet. A csapat vezetését dr. Gregorich Izidor után dr. Dukovics Lőrinc vette át.

Az idei ujoncozásunk eredménye 24 ujonc. A csapat idei működését három rajjal kezdte, az év folyamán a három raj tömörült két rajjá és harmadik rajként a félévben toborzott kiscserkészeink működtek. Az évközi munkát, a próbaanyagot, a praktikus ismereteket a kirándulásokon és összejöveteleken sajtóírtottuk el. Őrsi összejövetelünk volt 174, rajösszejövetelünk 23, csapatösszejövetelünk 9, kirándulásunk 15, rajversenyünk volt 8. A csapat vezetésének ügyeit 10 tiszti összejövetelen beszélte meg a tiszlikar. Zártkörű ünnepélyt keltőt tartottunk: egyet „Mikulás”-kor, egyet karácsonykor, Ezenkívül megünnepeltük Szt. György napját, mint a cserkészzet védőszentjének ünnepét, közös gyónás, áldozás és utána csapalgyűlés keretében. A csapat létszáma 86 fiú.

A nyilvánosság előtt sokszor szerepeltünk. Résztvettünk a Kormányzó Úr Őfőméltósága tiszteletére rendezett ünnepségen. A csapat rendezte a „Krisztus királysága” körmenetet. Novemberben négy számmal szerepeltünk a szegedi csapatok közös ünnepélyén. Szolgálatot teljesítettünk a kath. kulturdélutánon. Februárban megtartottuk szokásos farsangi ünnepélyünket, amely anyagilag és erkölcsileg is jól sikerült. Az ünnepély sikerét elősegítette, hogy a díszleteket művészi kézzel dr. Kanszky Márton s. t. tanár úr festette. Szerepeltünk cserkészjátékok bemutatásával a helyi „Vöröskereszt” ünnepélyén. Kivonultunk a hősök emlékünnepélyén.

A csapat a múlt nyáron résztvett a Nemzeti Nagytáborban 61 fiúval. A cserkészversenyeken 5 első, 4 második és 2 harmadik díjat nyert. Az idei nagytáborunk Szilvásváradon (Borsod m.) lesz jún. 27. és július 20. között.

E helyen is kifejezzük hálás köszönetünket Szeged sz. kir. város Tek. Tanácsának, hogy 1056 P-s nagylelkű adományával lehetővé tette a szükséges sátrak beszerzését és ezáltal minden fiú részére a táborozást.

Dugonics—Sportkör. A sportkör neve: Dugonics Testgyakorló Egyesület, szegedi kerület.

A sportkör igazolási száma : 94. szám. Megalakult 1924 szept. havában.
A sportkör tiszteletbeli elnöke : Kiss István, az intézet igazgatója.

A sportkör vezető tanára: Pesli Lajos testnevelési tanár, lakik: Altíla utca 8. sz. alatt.

Az intézet tanulóinak száma: 761.

A magán tanulók száma: 26.

A testgyakorlás alól felmentve 17 tanuló 337/926 ñg. sz. a.

A testnevelési alap fizetése alól felmentve 17 tanuló.

A testnevelési alapra fizetett 730 tanuló. Az I. félévben kimaradt 6, II. félévben 20 tanuló. A II. félévben beiratkozott 2 tanuló.

A sportkör I. korosztályában a 10—12 évesek vannak, működik 11 tan., II. korosztályban a 12—14 évesek, működik; 41 tan., a III.-ban 14—16 évesek, működik: 25 tan., a IV. korosztályban működik 43 tan., 18 éven felül 2 tan. Összesen 122 tan.

Atletikára beiratkozott 68 tan.; szertornára 26, úszásra 38, céllövészetre 20 tan.

A sportköri foglalkozásnak heti órá száma: 8.

Az intézet tornaterme 160 □ méter, udvara játékra nem alkalmas, területe 900 □ méter. Az intézet tanulói az újszegedi „Erzsébet” téren játszanak, mely az intézettől 1½ km.-re van. Az atletikát a Keac. pályán gyakorolják (az intézettől 2½ km.-re) hetenkint egy alkalommal 2 órában. Az úszást a városi gőzfürdőben 12½ m. hosszú és 6 m. széles medencéjében gyakorolják heti 2 órában. A beiratkozott 38 tag már beiratkozásakor tudott úszni. Télen a Korcsolyázó Egylet pályáját kedvezményes jeggyel látogatták a tanulók; ródli és skí pálya a városban nincs.

A sportkör atlétikából és úszásból házi, atlétikából pedig kerületi versenyt rendezett.

A sportkör résztvett 12 taggal az 1927 márc. 6-án Kiskunfélegyházán tartott kerületi tornász bajnoki versenyen és Szegeden, 1927 máj. 8-án rendezett ker. atl. versenyen 17 taggal.

Kiskunfélegyházán a csapat V. helyezést ért el; egyéni összetett versenyben Diener P. VII. o. t. 4. lett.

A ker. atl. versenyen a súlydobó csapat 155.65 m.-el 3. lett, az olimpiai stafétában 4 p. 20 mp.-cel 1., Szemerédi V. o. t. távolugrásban 5.89 m.-rel 3., a gerelydobásban Győr VII. o. t. 41.56 m.-rel 3., a súlydobásban pedig 18.05 m.-rel (kétkézes) 4., Gyapjas IV. o. t. az 1000 m. futásban 4. Győr VII. o. t. a pentatlonban 14 ponttal 3. lett.

A múlt iskolai szünetidőben 2 tagot adott ki a Kör társadalmi egyesületekhez.

A sportkör múltévi maradványa:

A jelen tanévben testnevelési járulékából befolyt 40%-os részesedés: 700.80 P, a 60%-ból fennmaradt 235.20 P.

A jelen tanév összes kiadásai: 556.16 P.

Maradt: 379.84 P.

Tornaünnepély. Az intézet a tornaünnepélyét a többi három szegedi középiskolával együttesen tartotta meg. A közös szabadgyakorlatot

az intézet tanulói fegyelmezetten és kifogástalan precizitással végezték; általában helyes magatartásukkal kellemes benyomást keltettek. Az alsó osztályosok futó versenyében I. oszt.-ok közt első Engedi, a II. osztályosok közt második lett Wéber, a III. osztályosok közt első Halász, a IV. osztályosok közt első Pálinkás. Tehát az intézetközi 4 versenyszámban 3 első és 1 második helyezést értek el tanulóink.

A felső oszt. 4x100 m. staféta futásában 11 mp-cel az intézet második lett. Magasugrásban Ivánkovits VIII. o. t. és Szemerédi V. o. t. 155 cm-t ugrottak. Gerelyvetésben első Győr VIII. o. t. 45 m. 70 cm-rel.

Szertornában bemutattak egy előírt és egy szabadon választott gyakorlatot. Gyűrűhintán: Mezei VII. és Kovács IV. B. o. t., lovon: Diener VII. és Papp VII. o. t., nyujtón: Kovács IV. B., Halász IV. B. és Földes V. o. t., korláton: Diener P. VII. és Pozsonyi L. VI. o. t.

A sportkör résztvett a Hősök emlékére okl. 6-án rendezett staféta versenyen és a városon keresztül való stafétában a 3. helyezést érte el. Okt. 10-én a Szegedi Atl. Klub által rendezett versenyen, ahol Szemerédi V. o. t. 12 mp-el 4. Győr VII. o. t. gerelyvetésben 40'48 m-el 2. Maczelka VIII. o. t. a súlydobásban 10'46 m el 2. lett. Okt. 16-án rendezte a sportkör házi versenyét a következő eredménnyel: 100 m. s. f. l. Belányi VIII. o. t. 12 p. 1 mp-el, 2. Szemerédi V. o. t., 3. Pálinkás IV. A. o. t. 200 m. s. f. l. Szemerédi V. o. t. 24 p. 9 mp-el, 2. Győr VII. o. t., 3. Kogutovitz VI. o. t. 800 m. s. f. l. Pozsonyi VI. o. t. 2 p 25 mp-el. 2. Gyapjas IV. B. o. t. 3. Csonka IV. o. t. Súlydobásban I. Maczelka VIII. o. t. 9'79 m-rel, 2. Győr VII. o. t., 3. Wannie V. o. t. Diszkoszvetésben: I. Győr VII. o. t. 31'50., 2. Maczelka VIII. o. t. 3., Lusztig VI. o. t. Gerelyvetésben I. Győr VII. o. t. 40'50. 2. Pálinkás IV. A. o. t. Távolugrásban I. Győr 5'73 m-rel. 2. Szemerédi V. o. t., 3. Pálinkás IV. A. o. t. Magasugrásban: I. Zobay VIII. o. t. 163 cm-rel II. Frank VIII. o. t. 163 cm-rel. 3. Belányi 160 cm-rel. Helyből távolugrásban: I. Pálinkás IV. A. o. t. 269 cm-rel. 2. Török VIII. o. t. 263 cm rel. 3. Belányi VIII. o. t. 263 cm-rel. Hármassugrásban I. Zobay VIII. o. t. 11'76 $\frac{1}{2}$ cm-rel. 2. Győr VII. 11'76 cm-rel. 400 m. l. Szemerédi V. o. t. 2. Pozsonyi VI. 3. Papp VIII. o. t. 1626. okt. 30-án volt a B. csapat házi atl. versenye a köv. eredménnyel: 100 m. l. Halász III. B., 13'3 mp-cel., 2. Kogutowicz, VI. o. t. 3., Szabó V. o. t. 200 m. s. f. l. Szabó V. o. t., 2. Landesberg György V. o. t., 3. Parassin V. o. t. Diszkoszvetésben I. Kovács IV. B. o. t. 25'85 m., 2. Gyapjas VI. B. o. t., 3. Szemerédi V. o. t. Súlydobás 5 kg-os l. Szemerédi V. o. t. 9'41 m., 2. Halász III. B. o. t., 3. Fodor III. B. o. t. Helyből távolugrás I. Csiky V. o. t. 2'41 m. 2. Szabó V. o. t., 3. Kalánka IV. B. o. t. Magasugrás I. Halász III. B. o. t. 144 cm-rel, 2. Schmidt IV. A. o. t. 140. cm., 3. Schilling III. B. o. t. 800 m. l. Vass IV. B. o. t., 2. Réder III. B. o. t., 3. Szücs IV. B. o. t. Hármassugrásban: I. Gyapjas IV. B. o. t. 10.06 m., 2. Gräber III. A. o. t., 3. Schmidt IV. A. o. t. 400 m. l. Vass IV. B. o. t., 2. Gyapjas IV. B. o. t., 3. Fodor III. B. o. t.

A tanulók érdemsorozata.

Erkölcsei magaviselet: 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kivésbé szabályszerű. Tanulmányi előmenetel: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen; np. = egyházmegyei növendékpap.

Első A) osztály.

Osztályfőnök: *Csaba Jenő dr.*

A tanuló neve és vallása, öszöndijas, vagy ismélő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Tesztgyakorlás	Ének
Ablaka György, ism.	2	3	4	4	4	4	3	4	2	3
Aszódi Vilmos, izr.	3	2	3	4	3	4	3	4	3	3
Bajnok László . . .	1	1	3	2	1	2	2	3	2	3
Bende László . . .	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
5 Bohdaneczky Edvin	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1
Borsiczky Árpád .	2	2	3	3	3	4	3	3	2	1
Császár Ferenc .	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2
Cserta Ferenc	2	1	2	3	3	1	2	3	2	1
Domján Jenő .	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3
10 Dudás Béla .	2	1	3	4	3	1	3	3	2	2
Engedi Antal . .	2	3	3	4	4	3	2	3	1	1
Erdélyi Gyula .	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1
Fellner László .	2	2	2	3	2	2	2	3	2	1
Galotti György, izr.	1	1	2	2	2	1	2	3	2	2
15 Gensinger Péter .	2	1	3	3	1	1	3	4	3	3
Gyermán Illés .	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Hadnagy József .	2	1	3	4	3	1	3	4	1	2
Hencsey László .	2	1	3	3	3	3	3	4	3	2
Holló Ferenc . .	2	3	3	4	4	4	3	4	2	2
20 Irinyi Csaba . .	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Jóhárt László . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Kiricsi János . . .	1	1	2	2	2	1	2	3	1	1
Kovács István . .	1	1	1	2	1	1	1	3	2	1
Kozma János, ism.	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1
25 Lippai Ferenc . .	2	2	3	4	3	4	3	2	2	3
Major László . . .	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2
Mamusich István	2	2	2	3	3	2	3	2	3	2

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n l á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Masszi Gyula	2	2	3	4	3	1	3	4	2	2
Márki Pál, ism.	2	2	3	3	3	3	3	3	1	2
30 Molnár János, ism.	2	3	3	3	3	1	3	3	2	1
Nagy István, ism.	2	2	3	3	1	3	2	3	1	3
Pavliczky Vilmos	2	1	2	2	1	1	1	2	2	3
Pásztai Béla	2	2	2	3	3	1	2	3	2	2
Rónyai Kálmán, ism.	2	3	3	4	3	3	2	3	3	1
35 Sajtos Dezső	2	2	3	3	2	2	3	2	2	3
Sebestény József	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1
Simon József	1	2	2	2	2	2	1	1	2	3
Sohajda Gyula	2	2	2	3	3	1	1	3	3	2
Szaladós Sándor	1	1	3	2	2	2	1	1	1	2
40 Szállási István	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Szigelthy Gábor	2	3	3	4	3	1	2	2	3	3
Tolnai Károly	1	1	2	2	1	2	1	1	2	2
Tóth Andor	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Verner Gyula	2	1	2	3	3	2	2	2	2	1
45 Vetró Lajos	1	2	2	3	3	2	3	3	3	3
Weber Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1

K i m a r a d t a k : Horváth Jenő, ref., Ortlutay László,
Rácz József.
Oszlályzatlan maradt: Ördögh Ferenc.
Összesen: 50.

Első B) osztály.

Osztályfőnök: Dukovics Lőrinc dr.

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségít.	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Ábrahám László, ism.	2	3	4	4	2	3	4	3	2	2
Ábrahám Szilveszter, ism.	2	3	4	4	2	4	4	4	1	2
Bottyán András	3	3	4	4	4	4	3	4	3	2
Csányi Károly	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
5 Czérna István	1	1	2	2	3	2	2	2	2	1
Czillinger József, ism.	2	1	3	3	2	3	3	3	3	3
Dani József	2	3	4	4	4	3	3	4	1	1
Dénuel János	1	2	3	3	3	3	4	4	2	2
Dornbach Emil	1	2	3	3	4	3	3	3	2	1
10 Emmer Gyula	2	1	2	3	1	1	2	3	2	3
Ernszt Márton	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1
Farkas István	1	1	2	3	3	1	3	3	2	2
Győri István, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1
Gyuránki Károly	1	2	2	3	2	2	1	3	2	3
15 Hellman Aurél	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1
Hódi József	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Kaufmann István, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Kiss Béla, ism.	2	2	4	4	3	4	4	4	fm.	3
Knöpfler Ferenc	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1
20 Kovács Ernő	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Kuchár Tibor	1	1	3	3	2	3	3	3	2	2
László Sándor, ism.	3	3	4	4	4	4	3	4	2	2
Lővei Jenő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Magoss János, ref.	2	1	2	3	2	3	3	3	3	1
25 Nagel István, ism.	2	2	3	3	2	2	4	3	1	3
Nagy Lajos	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Ördög István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Papp Dénes	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2
Pápay Elemér, ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1
30 Reiter György, izr.	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1
Scultéty Kálmán	1	1	2	3	2	2	3	3	3	3
Simon László	2	2	3	3	4	3	3	fm.	fm.	3
Sipos József	1	1	2	3	2	2	2	3	3	2
Somoskövy István	2	1	4	4	3	3	4	3	1	1
35 Szotyori László	2	2	4	4	3	4	3	4	2	1
Tóth László	2	3	4	4	4	3	3	3	2	1

A tanuló neve és vallása, öszöndíjas, vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Vass József	2	2	2	3	3	2	3	3	2	2
Magántanulók:										
Komáromy Gyula	—	1	2	2	1	1	3	fm.	—	—
Muharszky Pál	—	1	2	2	1	2	3	2	—	—
K i m a r a d t a k : Barna Péter, Börcsök István, Csonka Imre, Gábor György, izr., Hódi István, Koczás Pál, Masznyik Gyula, Márton Sándor, ág. h. ev., Schwarcz István izr., Szabó László, Szeri János.										
Összesen : 51.										

Első C) osztály.

Osztályfőnök : *Kanszky Márton dr.*

A tanuló neve és vallása, öszöndíjas, vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Ambrus Lajos	3	2	3	4	3	1	3	3	3	3
Bajszár Mihály	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2
Barna Jenő	3	1	4	4	2	2	3	3	2	3
Bálint Béla, ism.	1	1	2	3	2	1	2	3	1	2
5 Börcsök Sándor	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
Csonka Endre	2	3	4	4	4	3	4	3	3	3
Csókási József, ism.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2
Ferencz Ferenc	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2
Grézlo János	1	1	3	2	1	1	1	fm.	1	2
10 Hegedüs Imre, ref.	2	2	4	4	4	3	4	3	2	3
Horváth Géza	1	1	2	3	2	2	3	3	2	3
Kenderesy Vilmos	1	1	2	2	2	1	2	3	2	3
Kenderesy Zoltán	1	1	2	2	2	1	3	3	2	3
Kerepeczky Imre, ref.	1	3	2	3	1	1	1	2	1	2
15 Kovács József	1	1	3	3	2	1	3	3	2	3
Kovács Mihály	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Lakatos Ferenc	2	3	4	4	4	2	3	3	3	3
Lázár Miklós	1	1	2	3	1	1	2	1	1	2
Menner János	2	3	3	3	3	1	3	3	2	3
20 Mikolovics József	1	1	2	3	1	1	2	2	2	2
Mikuska Béla	2	2	3	3	3	1	3	3	3	3
Nyiri Sándor	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2
Oppelec Vilmos	1	2	3	3	2	1	3	3	2	3
Pókai Géza	2	3	3	3	3	1	2	2	3	2
25 Rozsonyai László, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rónai Jenő	3	1	2	2	2	1	2	2	2	1
Sisák Gyula	2	3	4	4	4	4	4	3	2	3
Smidl Jenő	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3
Till József	1	2	3	3	2	1	3	3	2	3
30 Tóth Gyula	3	3	4	4	4	3	4	3	2	3
Tóth János	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
Tulipánt László	2	3	4	4	4	3	3	3	2	3
Unhold Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Varga Gyula, ref	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2
35 Zolnay László, ág. h. ev.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Zwaller Lajos	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2
Magántanuló:										
Novák Károly	—	1	2	2	3	1	2	3	—	—
K i m a r a d t: Balogh Lajos, ism., Fekete Béla, izr., Gajdos Adolf, Hoch Tibor, izr., Kisapáti István, ism., Klein István, izr., ism., Krausz György, izr., Mélykuty Lajos, Rápolthy Sándor, Six László, Szűcs Mihály.										
Összesen: 48.										

Második A) osztály.

Osztályfőnök: Rassovszky Gyula.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Aigner István	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1
Arkalián Aurél	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3
Ács-Sánta János	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Básthly József	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3
5 Becski József, ism.	1	1	2	3	2	1	1	3	2	1
Benedek Károly	2	1	1	2	2	1	1	3	3	2
Beniczki Béla, ism.	1	1	2	3	2	2	2	3	3	fm.
Biró László	2	3	3	4	4	4	3	4	4	2
Boglutz Zoltán	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2
10 Borsy Ferenc, ism.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Bráznóczi István	2	3	3	4	4	3	3	4	4	3
Bretan Sándor	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3
Csefkó István	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2
Csenkey István	2	2	3	3	2	2	3	1	1	1
15 Csikós-Nagy Béla	2	2	3	3	3	2	3	3	2	1
Csikós Jenő	2	1	2	3	2	2	1	3	2	1
Csikos Ferenc	1	1	2	2	2	1	1	3	3	3
Demeter Gábor	2	1	3	3	3	2	2	3	3	2
Dudás Károly	2	3	4	4	3	4	3	3	4	2
20 Finta József, ism.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Fröhlich Jenő	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2
Gál Tivadar, izr.	1	2	2	3	2	1	1	2	3	fm.
Göllei Mihály, izr.	1	2	3	3	3	3	1	3	3	3
Gruber Endre	1	1	1	2	2	1	1	2	2	fm.
25 Grünberger Ottó, izr.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Gyuris István	2	2	3	4	4	3	3	3	4	2
Holló Endre	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Horváth József	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Juhász Ernő	2	2	3	4	3	2	3	3	3	2
30 Kaszó Elek, ref.	2	1	1	1	2	1	1	2	fm.	2
Kaufmann András, izr.	1	2	2	2	1	1	1	2	3	1
Kecskeméti Dénes	2	3	4	4	4	4	3	3	3	2
Kiss Jenő	2	3	3	4	3	3	2	3	3	3
Koszorus Sándor, ref.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2
35 Lázár László, ref.	2	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Lengyel Géza	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3
Máthé Dezső, ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Mecsér Ferenc	2	1	2	3	2	2	3	3	2	2
Meizler László	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
40 Mihályi Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	1
Mikuska István, ism.	2	3	3	4	3	3	3	3	fm.	fm.	4
Mittler Endre	2	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4
Molnár Mihály	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2
Mosonyi Kálmán, ref.	2	1	2	2	2	1	1	2	3	2	1
45 Muskó János, ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Müller Jenő	2	2	3	4	3	3	3	3	3	2	3
Müller László, izr.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
Nagy Emil, ism.	1	2	3	3	2	2	2	3	2	3	3
Nagy Zoltán	1	1	2	3	2	1	2	1	2	2	2
50 Naszradi József	2	3	4	4	4	4	3	4	4	3	4
Oppelcz József	2	3	3	4	2	3	2	4	2	2	4
Ozsvár József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Papp Ferenc	1	1	2	2	3	1	1	3	3	2	2
Pál József	2	3	3	4	4	4	2	3	2	3	4
55 Pál László ref.	2	1	3	3	3	2	2	3	2	3	3
Popper Sándor izr.	1	1	1	2	1	1	1	1	fm.	2	1
Pördi János	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	1
Rózsa Mihály	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3
Rubinstein Sándor izr.	2	2	3	3	3	2	1	3	3	2	3
60 Salgó Gábor	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2
Sallay Imre	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1
Sávai Géza	2	2	3	4	4	2	3	3	4	3	2
Schuszter Kálmán	2	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4
Solymossy Miklós	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
65 Sötér János	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1
Szekszárdi Imre	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Szomszéd János	1	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3
Tóth Ernő ism.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Varga Dezső	2	3	4	4	3	3	3	4	3	2	4
70 Varga Ferenc	1	1	2	3	3	2	3	3	2	2	2
Vinczenti Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vőneki István	2	3	3	3	3	3	2	3	3	fm.	3
Zselyonka Ernő	2	2	3	4	4	3	3	3	3	3	3
Magántanulók:											
Heimann Pál izr.	—	1	2	3	2	3	2	3	3	—	—
75 Jegyiné István	—	2	3	3	3	3	2	3	3	—	—

K i m a r a d t: Holecz János.

Összesen: 76.

Második B) osztály.

Osztályfőnök: Benke Imre.

A tanuló neve és vallása, ösztöndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Ádám Lajos . . .	1	1	1	1	3	2	1	2	2	2	1
Barna László . .	2	1	3	3	3	3	2	2	fm	2	3
Bauer István izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2
Bihari István . .	1	1	3	3	3	2	1	2	2	3	3
5 Bilinkevics Rudolf . . .	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2
Bistyák Vilmos . .	1	1	2	2	3	2	2	3	3	2	4
Bloch László, izr.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Bogár József . . .	1	1	2	2	2	3	1	2	1	2	3
Dániel Mihály, izr.	2	3	2	2	3	4	3	4	3	2	3
10 Deák József . . .	1	1	3	3	3	3	1	3	3	1	2
Dékány István . . .	1	1	3	3	2	2	1	2	3	2	3
Dóczi László, ism. .	1	1	3	3	1	1	1	1	2	1	3
Fischer Aurél . . .	1	1	3	2	2	3	1	3	3	3	1
Fodor István . . .	2	1	2	2	4	4	2	4	3	2	3
15 Gál Ferenc, ref.	2	2	4	4	4	4	3	4	3	3	3
Gyurácz Ottó, ág. h. ev.	1	1	3	3	3	2	1	3	3	2	3
Gyovai Jenő	1	1	3	3	3	2	1	3	3	3	3
Halász Sándor	1	1	3	3	3	3	1	3	3	3	3
Kajtár Tibor	2	2	4	3	4	4	3	4	4	3	3
20 Kelemen Ferenc, ág. h. ev.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2
Kertes Béla, ism.	1	1	3	3	2	1	1	1	3	1	1
Kertes Károly, ism. . . .	1	1	2	3	3	1	1	2	2	1	1
Kiss István	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Kordás Antal	1	1	3	3	3	2	1	3	3	2	4
25 Kormos György	1	1	2	2	2	2	1	2	3	2	1
Kreznerich István	1	1	2	3	2	2	1	1	2	2	2
Magoss Sándor, ref.	1	2	3	2	3	3	2	3	3	3	1
Marer László, izr.	1	1	2	2	2	1	1	2	3	2	2
Matkó István	1	2	3	3	3	2	1	2	3	2	2
30 Menrath Lajos	2	3	4	4	3	3	2	3	3	fm	3
Mészáros József	1	1	2	1	1	1	1	1	3	2	2
Mihály József	2	3	4	4	3	3	2	3	3	3	2
Moletz Nándor ág. h. ev. .	2	2	3	3	4	4	2	4	3	2	3
Muharszky Pál	2	2	3	3	3	1	1	3	3	3	2
35 Nacsá Aladár	1	2	2	1	1	1	1	1	2	3	2
Nadobán Mihály	2	2	3	3	3	3	1	3	3	3	3
Nagy Elemér	1	1	2	2	2	1	1	1	3	1	3
Nagy Mátyás	1	1	3	3	3	2	1	3	3	2	2
Niedermayer Ferenc	1	2	3	3	1	1	1	2	3	1	2

A tanuló neve és vallása, öszöndijas, vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k											
	Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetráaj	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének	
	40	Nikolényi Árpád	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2
	Obetkó József Vilmos	3	1	3	3	3	2	1	2	2	3	3
	Pataki Ernő, izr.	1	1	2	2	1	1	1	3	3	2	1
	Porkoláb József	1	1	3	3	3	2	1	3	3	3	2
	Pum János	1	1	3	3	3	2	1	2	3	1	2
45	Sándor Béla	2	2	3	3	4	4	4	4	3	3	3
	Sándor Gyula	2	2	3	3	4	4	4	4	3	2	3
	Schneider Jakab	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Sebők Tibor, izr.	2	3	3	3	4	4	3	4	3	3	4
	Sisák Mihály, ism.	3	2	4	4	4	4	2	3	4	2	4
50	Strauch Károly	3	1	3	3	3	3	2	4	4	2	2
	Surányi László	1	2	3	2	3	3	1	3	3	2	3
	Szabó Miklós, ism.	2	1	3	2	3	3	3	3	4	2	4
	Szállásy Károly	1	1	3	3	3	3	1	3	3	2	1
	Szeles Mihály	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
55	Szobonya Miklós, ref.	2	2	3	2	4	3	2	4	4	1	3
	Szólinger József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Takács Ferenc	2	2	2	2	3	4	2	4	4	2	2
	Triltsch Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Trényi Ferenc	2	2	4	4	3	3	2	3	3	2	3
60	Tóth Vendel	1	1	3	3	2	1	1	1	3	2	3
	Várad László, izr.	1	1	2	2	1	1	1	1	fm	2	1
	Veres Lajos	2	1	3	3	4	4	3	4	3	2	3
	Veszélovszki Géza	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Volford Nándor	3	1	4	4	4	4	3	4	3	1	3
65	Weiszberger Pál, izr.	2	3	3	3	2	2	1	2	3	2	2
	Zsiga Imre	1	1	3	3	3	2	1	3	3	2	2
Magántanulók :												
	Szántó Ernő, izr.	—	1	2	2	2	3	1	3	3	—	—
	Vidákovich László	—	2	3	3	3	3	2	3	2	—	—
	Zöllner Ferenc	—	2	3	3	3	1	1	2	1	—	—
K i m a r a d t a k : Áfra Sándor, Erdős Miklós, ág. h. ev., Gombos Illés, Hoch Endre, izr.: Kiss Pál, Laczkó János, Lung Mihály, Minkó Kálmán, Wéber Sándor.												
Összesen : 78.												

Harmadik A) osztály.

Osztályfőnök: Szalay István.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Agócsi Ernő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Aigner József	2	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2
Aigner Pál	1	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2
Bakos Dénes, ág. h. ev. .	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2
5 Bergh István, ág. h. ev. .	1	3	2	3	2	4	3	2	3	3	1
Bokor István	1	1	2	2	2	1	1	2	2	3	2
Bottka György, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Böck László	1	1	3	3	3	2	2	2	3	2	2
Buócz Elemér	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1
10 Búza László, ref.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Csaplak Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Csekey Sándor	2	2	3	4	4	3	3	3	4	3	2
Csikós N. József	2	1	2	3	3	1	2	2	3	3	1
Dékány Jenő	1	1	3	3	3	2	2	2	3	2	2
15 Eördős László, izr.	2	2	3	3	2	1	3	2	2	3	3
Farkas Kálmán	1	1	3	3	2	1	1	1	3	3	1
Fábián László	1	2	3	3	4	3	2	3	3	3	2
Gräber Gyula	2	1	3	4	3	4	3	3	3	3	1
Grünwald György, izr., ism.	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
20 Hajnal Endre, izr.	2	2	2	3	3	1	2	1	2	3	2
Hegedüs István	1	1	1	2	3	1	1	1	2	3	2
Heimann Pál, izr.	2	2	2	4	3	3	3	2	3	3	3
Jäger György	1	1	2	2	2	2	1	2	2	3	3
Cs. Józsa Zoltán	1	1	3	3	3	1	1	2	2	2	3
25 Jung Ferenc	1	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2
Juranovics Gyula	2	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2
Kakuk Sándor	2	2	2	2	3	2	1	3	3	3	2
Katatics László	1	2	2	3	3	2	1	3	3	3	2
Kálmán Lajos	1	2	3	4	3	3	2	3	3	3	2
30 Kiss István	1	1	3	3	3	2	2	2	2	1	3
Kois Sándor	1	1	2	3	2	1	1	1	2	1	2
Komáromy László, ref.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	3	3
Kossa János	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Lakatos Gyula	2	1	3	3	4	3	2	3	3	4	1
35 Lencse János	2	2	3	4	4	4	3	3	3	3	2
Magyar Elemér	1	2	3	4	4	3	4	3	3	3	3
Maytinszky Endre, izr.	1	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3
Milkó András	2	1	2	3	3	2	3	3	3	4	3
Molnár György	3	2	3	3	3	4	3	3	4	4	2

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy istmétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k										
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségstan	Rajz	Testgyakorlás	
40 Nagy Árpád	1	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2
Nagy Mihály	1	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3
Neumann István	1	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1
Pártos Dezső	1	1	3	3	4	2	2	3	4	3	3	2
Popják György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45 Róth Sándor, izr.	2	1	3	4	3	3	4	2	3	3	3	3
Sutka János	1	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3	2
Szandtner György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szécsy György	1	1	2	3	3	1	3	3	4	3	3	3
Szécsy Mihály	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
50 Sziráky György	1	1	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1
Takó József	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1	3	3
Tonelli Sándor	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
Török Béla	1	1	1	2	2	1	1	1	1	—	2	2
Trényi Ferenc	1	1	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2
55 Vass József	2	1	2	3	3	3	1	2	3	3	3	1
Vertán Endre	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Vogel Ákos	2	1	2	3	3	2	1	2	3	3	3	2
Weinberger Pál, izr.	1	1	2	3	2	2	2	3	3	3	3	2
Wessely Gyula	2	1	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
60 Zódi Ernő	1	1	2	2	2	1	1	2	3	3	3	2
Magántanulók:												
Back László	—	1	2	2	3	2	2	2	3	1	—	—
Kelemen György	—	3	3	3	4	3	3	3	2	—	—	—
Kispétery Vince	—	2	3	3	3	2	3	3	3	—	—	—
Pásztor István, izr.	—	—	1	2	4	3	1	1	3	3	—	—
65 Winkler László, izr.	—	—	2	3	3	3	3	2	3	3	—	—
K i m a r a d t a k: Balogh Jenő, Csatlós Sándor, Kurunci János, Tóth Gyula.												
Összesen : 69.												

Harmadik B) osztály.

Osztályfőnök: Hantos Lőrinc.

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Adler Dénes, izr	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	3
Bagoly József	1	1	2	3	3	2	2	1	3	2	2
Bálint József	2	2	3	4	4	3	2	2	4	3	2
Blaskó György	1	1	2	3	3	1	1	1	2	3	3
5 Csáby Sándor	2	2	3	4	4	3	3	3	3	3	3
Csombai István	1	1	2	3	3	1	1	2	3	3	1
Domba Elemér	1	1	2	2	2	1	1	1	2	3	2
Dóri Gyula, gör. kath.	2	2	3	4	4	2	1	2	3	2	1
Fodor József	2	1	1	2	3	2	1	2	3	2	1
10 Fodor Ödön ref., ism.	2	1	3	4	3	1	1	1	3	3	2
Foremszky István	2	1	3	3	3	3	2	1	3	4	3
Fráter György	1	1	2	3	3	1	2	1	3	3	2
Fülöp István	1	1	1	2	2	1	1	2	2	3	2
Gegő Mihály	1	1	2	2	2	1	1	1	2	3	2
15 Gyarmati János	1	1	2	3	3	1	1	1	2	3	1
Hahn László	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2
Halász József, izr	1	2	3	3	3	1	1	1	3	3	1
Hechtl Dénes	1	1	2	2	3	1	2	1	3	3	3
Huhn Mátyás, ism.	1	1	3	3	2	1	1	3	3	3	2
20 Ignác Ferenc	1	1	2	3	3	1	1	1	3	3	3
Jachan Károly	1	1	2	3	3	1	1	1	3	2	2
Jámbor Andor	2	1	3	3	3	1	1	1	3	3	2
Kalmár György, izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Károlyi János, ref.	1	2	3	3	3	1	1	2	3	3	1
25 Kis László, izr.	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2
Koch Ede	1	1	3	3	3	1	1	2	3	3	3
Kocsis Sándor, unit.	1	1	3	3	3	1	1	1	2	2	2
Kosóczky Ferenc	2	1	2	3	3	2	1	1	3	3	1
Krausz Béla, ág. h. ev.	2	2	3	2	3	1	1	1	3	3	3
30 Lantos György, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Légrádi István	2	2	3	4	4	4	4	4	3	3	1
Lippay László	2	1	3	4	4	2	1	1	3	3	3
Lotharidesz János	1	1	3	3	3	1	1	1	3	1	2
Mamuzsits Ferenc	1	1	3	3	3	1	1	1	3	2	2
35 Martinovszky Róbert	2	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2
Masznyik Lajos	1	1	2	3	2	2	1	1	2	3	2
Márton Lajos	1	1	2	2	3	2	2	2	3	2	1
Merza Lajos	1	1	3	3	3	2	2	1	3	3	3
Nacsa Lajos	1	1	3	3	3	2	2	3	3	3	1

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismélő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k										
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	
40 Nagy Béla, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nagy Károly	2	1	3	3	4	2	2	2	3	3	3	2
Pigniczki László	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2
Reisinger György, izr.	2	3	3	4	4	4	4	3	3	4	3	3
Révész Miklós, izr.	1	1	2	2	2	1	1	1	2	3	3	2
45 Rotter István, izr.	1	2	3	3	3	2	2	1	3	3	3	3
Sánta István	1	1	2	2	2	1	1	1	2	3	3	2
Sári István	1	1	3	3	3	2	1	1	3	2	3	3
Schilling Mihály	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Schmutzler Emil	1	1	2	3	3	1	1	1	2	3	3	1
50 Simocskó István	1	1	3	3	3	1	1	1	3	3	3	2
Sobó Géza, ág. ev.	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	fm.	2
Spórer László, izr.	1	2	3	3	3	2	3	1	3	3	fm.	2
Stupka Lajos	2	1	2	2	3	2	2	1	2	3	3	2
Kenderessy Szabó Pál	1	2	3	3	3	2	2	1	3	3	3	2
55 Szekeres László	2	1	3	3	3	1	1	1	3	3	3	1
Takács Béla	2	1	3	3	3	1	2	2	3	4	3	3
Técsi Géza, ref.	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2
Tóth István	1	1	3	3	3	1	1	1	3	3	3	2
Trampler János	1	1	3	3	3	1	1	1	2	3	3	1
60 Vajda Miklós, izr.	2	2	3	3	4	3	4	1	3	3	3	3
Vajka Mihály	3	1	3	3	4	1	1	2	3	4	3	3
Vidákovics László	2	2	3	4	4	2	3	2	4	3	3	3
Wéber Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
Wéber Tibor	1	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2
Magántanulók:												
65 Koncz Árpád	—	1	3	3	3	1	1	1	2	3	—	—
Réder Gyula	—	3	3	4	4	4	4	3	3	3	—	—
K i m a r a d t a k : Grób Zoltán, Kucsovsky Béla, Szél Ferenc.												
Összesen : 69.												

Negyedik A) osztály.

Osztályfőnök: Diósi Géza dr.

A tanuló neve és vallása, öszöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Tört. és földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzó géom.	Testgyakorlás
Bakonyi László	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2
Batta György, ref.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
Bauer László	1	1	2	2	3	2	3	3	3	2
Bolgár György, izr.	2	1	3	3	2	2	3	3	3	2
5 Bottka Pál, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bózsó Tibor	2	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Böröcsök László	1	1	2	3	3	1	2	3	3	2
Busch János	2	2	3	3	3	3	4	3	4	2
Czeke Miklós	2	1	2	3	3	2	3	3	2	1
10 Csaplár János	1	1	1	2	3	2	2	3	3	1
Emmer Imre	2	1	3	3	3	3	3	2	3	2
Geges Gyula	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Grau Imre	1	2	2	3	3	3	2	2	3	2
Hegyí Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2
15 Hellmann László	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Hoffmann Béla	2	1	2	2	2	2	1	3	2	2
Hoppál Mihály	1	1	1	1	1	2	1	2	3	2
Hönig Vilmos, izr.	2	1	2	3	2	2	2	3	3	2
Kiss Gyula	2	1	2	2	2	1	3	3	3	1
20 Knéffel Pál, ág. h. ev.	1	1	2	2	3	2	1	3	3	1
Kovács Károly	2	1	3	3	3	3	3	3	2	1
Kovács Lajos	2	1	2	2	3	1	1	3	3	2
Kovács Ferenc	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Körmendy Sándor, ref.	2	2	2	3	3	2	3	4	3	2
25 László Péter	1	1	2	2	1	1	1	2	3	2
Lázár Dezső, ref.	2	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Lotz Pál	2	1	2	3	2	3	2	3	3	2
Mikuska László	2	2	3	3	3	3	3	4	3	2
Mogán Lajos	2	1	2	2	3	1	3	3	2	2
30 Müller Miklós, izr.	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2
Nagy Emil	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2
Nemecz György	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Neumann János	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Oppelcz Vendel	1	1	1	1	1	2	1	3	2	2
35 Orth Sándor	2	2	3	3	3	3	4	3	3	2
Pálinkás József	2	1	2	3	3	1	2	2	3	1
Pekáry Miklós	2	1	3	3	3	1	3	3	3	2
Pető Ferenc, izr.	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Polttyondy Lóránd	1	1	2	3	3	2	2	3	3	2

A tanuló neve és vallása, öszöntudias, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Tört. és földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás	
		40	Sarkady István	2	1	3	3	3	2	3	3
	Schmidt Gusztáv, ref.	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
	Schultheisz Károly	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1
	Soós Károly, ref.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Sötér István, öszt	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
45	Straub Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Strausz János	1	1	2	3	3	2	2	3	3	1
	Szabó Miklós, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szántó Elemér	2	1	2	2	3	3	1	3	3	2
	Szeles László	1	1	2	3	3	2	2	3	3	1
50	Szenesi István, izr.	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2
	Szentpéteri László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Széchenyi István	2	1	2	3	3	3	3	3	3	2
	Székely László, izr.	1	1	2	2	2	1	2	3	3	2
	Széki Miklós	1	1	2	2	3	1	1	3	3	2
55	Sziman Vince	2	1	2	3	3	2	1	3	3	2
	Szkicsák Kálmán	2	1	1	2	2	2	1	3	2	2
	Tari János	2	1	1	2	2	1	1	2	3	1
	Tóth József	1	1	1	2	2	1	1	3	3	2
	Vermes László, izr.	2	1	2	2	2	2	2	3	3	2
60	Vojnár László	2	1	1	1	2	1	2	1	3	2
	Wechter László	2	2	3	2	3	2	3	3	3	1
	Zselyonka János	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
	Kispéter Vince	—	2	3	3	3	3	4	3	3	—
	Peits János	—	1	4	4	3	3	3	3	3	—

K i m a r a d t a k ; Huszti Dénes, Lengyel István, Szőke Tibor.

Összesen : 67.

Negyedik B) osztály.

Osztályfőnök: Károlyi János dr.

	Magaviselet	T a n l á r g y a k								
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Tört. és földrajz	Természettud.	Menyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
A tanuló neve és vallása, osztöndijas, vagy ismétlő-e?										
Bakos István . . .	1	2	2	3	3	2	2	3	3	3
Baranyai László . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	4	2
Barta László, izr . . .	2	2	2	2	2	1	3	3	3	3
Bausch Ferenc . . .	2	1	3	3	3	2	3	3	3	3
5 Bejceh Károly . . .	2	2	3	3	4	2	3	4	3	2
Bistyák Ferenc . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Bokor István, ism. . .	2	2	3	3	4	2	2	3	3	2
Borovics István . . .	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2
Borsos József . . .	1	1	2	2	2	2	1	2	2	3
10 Bozó Gyula . . .	2	2	3	3	3	3	3	4	4	3
Csúcs Béla . . .	1	2	3	3	3	2	3	3	3	3
Dóczi Jenő, ism. . .	2	1	3	3	3	2	3	3	3	2
Farkas Pál . . .	1	2	2	3	2	1	2	3	2	1
Füzessy István . . .	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
15 Gázsó István . . .	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1
Gyapjas János . . .	2	2	3	3	3	1	2	3	3	1
Halász Sándor . . .	1	3	3	3	3	3	2	3	3	1
Hangai József . . .	1	1	1	3	3	2	2	2	2	1
Hofbauer András . . .	1	2	2	3	3	2	2	3	2	2
20 Horváth Ernő, ref. . .	1	2	3	3	3	3	2	3	3	2
Horváth Károly . . .	2	2	3	3	1	1	3	2	3	2
Jachan Frigyes . . .	1	2	3	3	3	2	3	3	1	1
Kalánka Zoltán . . .	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Kertész Ernő, izr . . .	2	2	3	3	3	3	1	3	3	3
25 Kiss Ferenc . . .	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2
Kiss László . . .	1	1	2	2	3	1	2	3	3	1
Knittel Jenő . . .	1	2	2	2	3	1	2	3	3	3
Kocsis Sándor, ism. . .	2	3	3	3	3	2	3	3	4	2
Kopasz János . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30 Kovács Kálmán . . .	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Kovács Lajos . . .	2	1	2	2	2	1	1	2	2	3
Lantos György, izr. . .	2	1	3	3	3	2	2	3	3	2
Lengyel Lőrinc, izr. . .	2	2	3	3	3	2	1	3	3	2
Lusztig József, izr . . .	2	3	3	4	3	3	2	3	4	3
35 Molnár Béla . . .	2	1	2	2	3	1	1	2	1	2
Nagy János . . .	1	2	3	3	3	2	2	3	3	1
Nikolényi István . . .	2	2	3	3	3	1	2	3	3	1
Nyéki Elek . . .	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Papp István . . .	1	1	3	2	2	1	1	2	2	2

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Tört. és földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
40 Papp Mátyás . . .	2	1	1	2	2	2	1	2	2	2
Reitzer András, izr.	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2
Schorr Mihály, izr.	2	3	3	4	3	3	3	3	4	2
Six Béla	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Strifler György . . .	1	1	3	3	2	3	3	3	3	2
Szabó István	2	1	3	3	4	3	2	3	3	2
Szépkuői Andor, izr.	1	1	2	2	3	2	1	2	2	2
Sziveri János	2	3	3	4	4	4	2	4	2	2
Szomora József . . .	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Szücs Kálmán	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1
50 Takács József, ism.	2	2	3	3	3	2	3	2	3	2
Tóbiás István	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1
Trenka Emil	2	3	3	3	3	4	3	3	3	1
Varga László, izr. . .	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Veress Endre	1	1	2	3	3	1	1	2	2	2
55 Vass István	3	2	2	3	3	3	2	2	2	1
Weisz Andor, izr. . .	2	1	2	3	3	1	2	2	3	2
Wéber Gusztáv	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2
Wéber Mátyás	2	2	3	3	2	3	2	2	2	2

K i m a r a d t: Bálint Béla, Pozsár János, Seifert Lajos,
Szabó László, ref.

O s z t á l y o z a t l a n m a r a d t: Amtmann István, m. tan.,
Szakáll Ferenc, ism.

Összesen: 64.

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: Révai József dr.

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiséglen	Testgyakorlás
Aschenbrier Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Adám Balázs	1	1	2	3	2	2	1	1	3	3
Agoston FABIÁN	2	1	2	2	2	3	2	1	2	1
Basch Béla, izr.	1	1	2	2	2	1	1	1	3	2
5 Bohdaneczky Imre	2	1	2	3	2	2	3	2	2	2
Csiky János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Darvas József, izr.	2	1	2	2	2	1	1	2	3	3
Dávid Dénes	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2
Deák János	2	1	3	3	3	3	1	2	4	3
10 Deák Sándor	2	2	3	4	3	3	2	3	4	2
Déry Endre, izr.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
Ereký Vilmos, ág. h. ev	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1
Fischer Béla	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2
Földes Zoltán	2	1	3	3	3	3	3	2	4	1
15 Fráter István	1	2	3	4	4	3	2	3	3	2
Goldgruber László, izr.	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Grasselly Károly	2	1	2	2	2	3	3	1	2	2
Gráczol Mihály	2	3	3	4	4	4	4	3	4	1
Hahn András	2	2	2	4	4	3	2	3	4	2
20 Halmi István, izr.	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
Hapka István	2	3	3	3	3	4	3	3	1	2
Harsányi Jenő	2	2	2	3	3	3	2	3	3	2
Hubacsek Béla	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3
Iritz György, izr.	3	3	3	4	3	3	4	4	4	3
25 Kalona László, izr.	2	2	3	3	3	3	3	4	3	2
Kelemen Sándor	2	1	2	2	2	2	3	3	2	2
Kersch Péter	1	1	2	2	2	1	3	2	2	1
Kormos József, öszt.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2
Landesberg Imre, izr	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3
30 Lehoczky Károly	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1
Magyar János	2	2	2	3	4	3	2	2	4	1
Magyarka Ferenc	1	1	2	3	3	3	2	2	3	1
Mihály Gábor	2	3	3	4	3	4	2	2	4	2
Molnár István	2	3	3	4	4	3	3	3	3	1
35 Nagy András, izr.	2	1	1	2	2	2	1	2	3	1
Nagy Miklós	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1
Némethy Béla	1	1	2	3	3	3	1	3	3	2
Ognyanov László	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2
Papp Ferenc	2	1	1	3	2	3	2	3	2	1m

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás
40 Pásztor János, izr.	2	2	2	2	3	2	3	3	3	2
Pető Dezső, ref.	1	2	2	3	3	3	3	1	3	1
Pintér László	2	2	2	3	2	3	3	1	2	2
Reisz György	1	1	2	2	2	1	3	1	3	2
Révész Andor, izr.	1	2	3	4	4	3	4	3	4	2
45 Rozsnyay István	2	2	3	3	3	3	3	3	4	1
Schmidt Henrik, ref.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Skrilecz András	2	1	2	2	2	3	1	3	2	2
Stumpf Ferenc	2	1	3	4	3	3	2	3	4	1
Szabó László	2	2	3	3	3	3	3	3	4	1
50 Szamek György, izr.	2	1	2	2	2	1	2	1	2	2
Szebenyi Endre, izr.	2	1	2	3	2	3	2	1	2	2
Szemerédy István	3	3	3	4	4	3	4	3	3	1
Szigeti István, izr.	1	2	1	3	2	2	1	2	3	2
Tarján Endre, izr.	2	2	3	4	4	4	3	4	4	3
55 Vancsik András	2	3	3	4	3	4	3	4	4	2
Varga András	2	2	2	3	3	3	3	2	3	2
Tobak Varkuts József	2	1	2	3	3	3	3	2	3	2
Vincze István, izr.	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2
Wagenhofer Ede	1	1	2	2	2	1	3	1	3	1
60 Wanie Andor	2	2	2	3	3	3	2	3	4	1
Winkler János, izr.	1	2	2	2	2	1	2	1	2	2
Winkler Miklós, izr.	1	2	2	2	2	1	3	1	2	1
Zobay András	2	1	3	2	2	2	2	3	3	2
• Zombori Béla	1	1	2	3	3	3	2	1	4	2
Magántanulók:										
65 Beretzky András	—	1	3	4	3	2	2	3	3	—
Major Kálmán	—	4	3	3	3	3	3	3	3	—
Kimaradtak: Jáksó Mihály, Kittka Gyula, Landesberg György, izr., Maczelka László, Nagy László. Parassin István, Pisztróci János, Szandtner Pál, Vetró János Oszályozatlan maradt: Böhm Sándor, ism.										
Összesen: 76.										

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: Vincze József dr.

A tanuló neve és vallása, öszlöndijas, vagy ismétlőd-e?	Magaviselet	T a n l á r g y a k								
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Testgyakorlás
Bibó István, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3
Bilinkevics Zoltán	2	2	1	2	3	2	3	2	3	2
Bodor György	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2
Csonka Ferenc	2	2	2	2	3	3	3	2	3	2
5 Dax Gyula	2	1	3	3	3	1	1	2	2	1
Detrich Barna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Domján Barnabás	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Eszés Endre	1	1	2	2	3	2	3	3	3	2
Forgó József	2	1	2	2	3	3	3	2	3	1
10 Fülöp András	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1
Gottwald Rezső	2	1	2	3	2	2	1	2	2	3
Hausner Sándor	1	1	2	2	3	2	1	1	2	2
Heszlényi Zoltán	2	2	1	1	2	2	2	2	3	2
Holló Domonkos	2	1	1	3	3	2	1	2	3	2
15 Hrusztek Jenő	2	1	2	4	3	2	2	2	2	3
Kiss János	2	3	2	2	3	3	1	2	3	1
Klein Tibor, izr., ism.	2	2	2	2	2	2	1	3	2	2
Kogutovicz Károly	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Komáromy Vendel	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
20 Kovács József	2	1	2	3	4	3	3	3	4	3
Kumper János	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Langmáhr József	2	2	3	3	3	4	2	3	3	3
Láng Andor	1	1	3	3	2	3	1	1	3	2
Lustig Emil, izr.	2	2	3	3	1	3	2	1	2	1
25 Magyar Károly	2	1	3	3	3	3	1	3	3	1
Mátrai Rudolf	2	2	3	3	3	3	3	3	4	1
Menzl Miklós, izr.	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2
Molnár Kornél, ism.	2	1	3	3	2	2	1	2	3	1
Ortulay Gyula	1	1	2	2	1	3	1	2	3	2
30 Papp Antal, gör. kat.	1	1	1	2	2	3	1	2	2	1
Pál Géza, ref.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Pálinkás Pál	1	1	2	3	2	2	1	2	3	1
Pozsonyi Lajos, ism.	2	1	3	3	2	2	1	3	3	1
Reitzer Béla, izr.	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2
35 Reményi Lajos, izr.	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Rosenbaum Imre, izr.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2
Schill Fülöp	1	1	2	1	3	2	1	1	2	2
Schoor István, izr.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	3
Szkicsák István, ism.	2	1	1	3	2	2	1	2	2	2

A tanuló neve és vallása, öszöndijas, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás
40 Szvoboda Lajos	1	3	2	2	3	3	3	3	3	1
Temesváry István	2	3	3	3	4	3	3	3	3	2
Till Ernő, ism.	1	1	3	3	2	1	1	3	2	1
Váradí Imre	2	1	2	3	4	3	1	2	3	2
Zselyonka József	2	1	3	3	2	2	1	3	2	2
Magántanuló:										
45 Vas Tibor izr.	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Összesen : 45.										

Hetedik osztály.

Osztályfőnök: *Orbán János dr.*

A tanuló neve és vallása, öszlőndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Egészségtan
Aigner Károly	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
Bakonyi Béla	1	1	2	2	1	2	1	1	2	2	2
Bálint Gyula	1	1	2	3	3	3	2	1	1	1	3
Bán Béla, ág. h. ev.	1	1	4	3	3	3	3	3	2	2	3
5 Csikós Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Diener Pál, ág. h. ev.	2	1	3	3	3	3	1	3	3	1	4
Erdey László	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Farsang László	1	2	3	3	3	3	2	3	3	fm.	3
Grasselly Jenő	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1
10 Győr Sándor, ref.	2	1	2	2	2	2	1	3	3	1	3
Hutter Károly	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Kemény József, ág. h. ev.	1	1	2	3	3	1	1	3	3	2	3
Kis József	1	1	2	3	2	2	1	1	1	2	3
Kocsondi György, ág. h. ev.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2
15 Körösi Jenő, izr.	1	1	2	3	3	1	1	1	1	fm.	3
Krier Rudolf	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Lukátsy Géza	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2
Malbaski Miklós, gör. kel.	2	1	3	3	3	3	2	2	3	2	3
Menzl Pál, izr.	1	1	1	2	3	1	1	1	1	2	2
20 Mezei Béla	1	2	2	3	2	2	2	3	3	1	3
Nagy Géza	1	1	1	2	2	2	1	1	1	fm.	2
Papp István	2	1	2	3	3	3	1	1	2	1	4
Pál Sándor, ref.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Reich Miklós, izr.	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	4
25 Reisz Miksa	1	1	2	3	3	2	1	1	2	1	3
Schultheisz Lajos	2	1	2	3	3	2	3	2	2	1	2
Solymos Péter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Spórer Endre, izr.	2	3	3	3	3	2	1	2	3	1	3
Szabó Árpád	1	1	2	3	2	2	1	1	2	1	2
30 Szász Gyula	2	1	2	3	3	3	2	3	3	2	3
Székely Ferenc, ág. h. ev.	1	1	3	3	3	3	1	2	2	1	3
Sztojanovics Mihály	2	3	3	3	3	2	1	2	3	1	3
Szűcs István	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2	3
Tuli József	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Egészségtan
35 Weisz Károly, izr. .	2	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3
Magántanulók :											
Czédly Ödön	—	1	3	4	4	3	4	4	4	—	—
Dallos György, izr.	—	2	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Gilicze István	—	2	3	3	*	3	3	4	4	—	—

* A görög pótló irod-ból: 3., a görög pótló rajzból 3.

Összesen : 38.

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: Ravadics Ferenc.

A tanuló neve és vallása, öszöndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás
						Irodalom	Rejz						
Árendás György	1	1	1	2	1	—	—	2	1	2	3	2	1
Balogh Győző	1	1	1	2	—	1	1	2	2	1	2	1	2
Battancs Lajos	1	2	3	3	—	2	3	3	3	2	3	3	3
Básthy István	1	2	3	3	2	—	—	3	3	3	4	3	2
5 Beke Gyula	1	1	1	1	1	—	—	2	2	1	1	1	1
Belányi Géza	1	2	2	3	—	2	2	3	3	3	3	3	1
Cseh Pál	1	1	2	2	2	—	—	3	3	3	3	3	1
Ehling János	1	1	3	3	—	2	1	1	1	3	3	3	2
Farkas Lajos	2	2	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	2
10 Frank László	1	1	1	2	1	—	—	1	1	2	2	1	1
Haller Arthur	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	fm.
Halmi László, izr	1	1	3	3	—	2	2	2	3	3	3	3	1
Hattyasi József	1	2	3	3	—	2	1	4	4	3	3	3	1
Hábermann György, ág. h. ev.	1	1	1	2	1	—	—	1	1	2	2	1	2
15 Ivánkóvics László	2	2	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	1
Jachan Ignác	1	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1
Joó István, ref.	1	1	3	3	—	2	1	3	3	3	4	3	1
Kelemen István	1	1	1	2	1	—	—	2	1	2	2	2	1
Kendrella József, np.	1	1	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2
20 Király József, ref.	2	1	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	2
Kirner István	1	1	3	3	—	2	3	3	3	3	4	3	fm.
Korpásy Gyula	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	1	2
Kroó Endre, izr.	1	1	2	2	2	—	—	3	2	3	3	2	1
Lippai János	2	3	3	3	3	—	—	3	3	4	4	3	2
25 Maczelka Gábor	1	1	1	2	—	1	3	1	1	2	2	2	1
Magyar Valér	1	2	3	3	—	2	2	3	3	3	4	3	2
Malbaski Iván, gör. kel.	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	2	2	2
Mecsér András	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
Mezei Elek	1	2	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	1
30 Mihályffy László	1	1	1	2	—	1	2	2	3	2	2	2	1
Moldt Károly	1	1	2	3	—	2	2	3	2	3	3	2	2
Molnár Antal, np.	1	1	2	2	2	—	—	3	2	3	3	3	2
Orendi Herbert ág h. ev.	1	1	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	fm.
Ottovay István	1	1	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	1
35 Pap József	1	2	2	2	2	—	—	3	3	3	3	3	2
Rack Lajos	1	1	1	2	—	1	1	2	2	2	3	2	2
RácZ Andor	1	2	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	2
Reé Andor	1	1	1	2	—	1	1	2	2	2	3	1	2
Szwarc László, izr.	1	1	1	2	—	1	2	1	1	1	3	1	fm.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás
						Irodalom	Rajz						
40 Skrilecz Gábor	1	1	1	2	1	—	—	1	1	1	2	1	2
Stancsics Pál	1	1	1	2	1	—	—	2	1	2	3	1	fm.
Szabó György	1	1	2	2	2	—	—	3	1	2	2	2	1
Szemrédi József	2	2	3	3	3	—	—	3	3	4	4	3	2
Székely László, izr.	1	1	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	fm.
45 Török László	1	1	2	2	2	—	—	2	1	2	3	2	1
Varga Mihály, np.	1	1	2	2	2	—	—	2	1	3	3	2	2
Verner Dezső, np.	1	1	2	2	3	—	2	1	2	3	3	3	2
Weimann István, izr.	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	1	2
Winter Aladár, izr.	2	1	2	3	—	2	2	2	3	3	4	3	fm.
50 Zobay Béla	1	1	1	2	3	—	—	2	3	3	2	2	1
Magántanulók :													
Balogh György	—	1	3	3	2	—	—	3	1	3	3	3	—
Hamberger Károly	—	1	3	3	—	2	3	3	2	3	3	3	—
Kurt István	—	2	3	3	4	—	—	3	3	4	4	4	—
Osztályozatlan maradt: Papp Zoltán, gör. kath.													
Összesen : 54.													

A első C. osztályban alig fejeztük be az összefoglalásokat, midőn a halál angyala a nagyvakáció első napján, 1927. jún. 22-én váratlanul magához ölelte a kis Kovács Jóskát. Fájó érzéssel kísérték el jún. 24-én tanárai és Szegeden lakó osztálytársai utolsó útjára. Csillogó szeme — második félelvi szorgalmának eredményét — érdemjegyeit az Értesítőben már nem pillanthatta meg. Hisszük azonban, hogy nagy akarásának gyümölcseit örömmel élvezzi az „örök nagyvakáció“-át, a boldogok honában.

XII. Érettségi vizsgálatok.

Az évvégi érettségi vizsgálatokra 41 tanuló jelentkezett.

1. *Az írásbeliek* május 16., 17. és 18. napjain voltak.

A magyar irodalmi tétel: A magyar nemzet történeli hívatása, hangulata és sorsa a XIX. század és a mai kor irodalmában. (Értekezés.) Jelesen dolgozott: 17, jól: 14, elégségesen: 14.

A latin tétel: Verg. Aen. IV. 129—153. Eredmény: jeles: 10, jó: 14, elégséges: 17.

A mennyiségtani tétel: a) Valaki a biztosító társaságnál 25.000 P-ös életbiztosítást köt. A biztosítási díj 200 P, melyet évenként előre fizet. Hány évig kellene a biztosítás megkötése után még élnie, hogy a) az üzleten egyik fél se nyerjen, se veszítsen; b) hogy a biztosító társaság nyerjen 10.000 P-t? ($p=6\frac{1}{2}\%$) b) Valamely toronyhoz egy lejtős út vezet. A torony magasságának meghatározására kijelölünk az úton $AB=40$ m. hosszúságú távolságot, mely a vízszintes síkkal $11^\circ 47' 39''$ -nyi szöget alkot. A távolság közelebbi A pontjától a torony $70^\circ 46' 54''$ -nyi, távolabbi B pontjától pedig $50^\circ 18' 26''$ -nyi szög alatt látszik. Milyen magas e mérések szerint a torony? Eredmény: jeles: 9, jó: 7, elégséges: 14, elégtelen: 11.

2. *A szóbeli vizsgálatok* június 21—25. napjain voltak. A jelöltek száma: 41. Lippay György dr. tank. kir. főigazgató, elnök, betegsége miatt, Nevelős Gyula dr. min. osztálytanácsos, miniszteri biztos pedig hivatalos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a vizsgálatokon. A nm. VKM. megbízásából a szóbeli vizsgálatokon Kiss István, az intézet igazgatója elnökölt.

Jelesen érettek: Beke Gyula, Haller Arthur, Korpásy Gyula, Schwarc László, Skrilecz Gábor. Összesen: 5.

Jól érettek: Árendás György, Balog Győző, Frank László, Kelemen István, Maczelka Gábor, Malbaski Iván, Mecsér András, Mihályffy László, Slancsics Pál, Szabó György, Török László, Varga Mihály, Weimann István. Összesen: 13.

Egyszerűen érettek: Balogh György, Baltanics Lajos, Belányi Géza, Ehling János, Halmi László, Hábermann György, Jachan Ignác, Kendrella József, Mezei Elek, Molnár Antal, Orendi Herbert, Ottovay István, Rack Lajos, Rácz Andor, Reé Andor, Székely László, Verner Dezső, Zobay Béla. Összesen: 18.

A görögből kiegészítő érettségi vizsgálatot tett 16 tanuló, sikerrel.

5 jelöltet egy-egy tárgyból a vizsgálobizottság a szeptemberi javító érettségi vizsgálatra utasított.

XIII. Statisztikai adatok.

A tanulók száma. A felvett nyilvános tanulók száma: I. A. 50, I. B. 48, I. C. 47, II. A. 74, II. B. 75, III. A. 64, III. B. 67, IV. A. 65, IV. B. 63, V. 74, VI. 44, VII. 35, VIII. 51. *Összesen: 757.* *A magántanulók száma:* I. A. —, I. B. 2, I. C. 1, II. A. 2, II. B. 3, III. A. 5, III. B. 2, IV. A. 2, IV. B. 1, V. 2, VI. 1, VII. 3, VIII. 3. *Összesen: 27.*

A felvett nyilvános és magántanulók száma összesen: 784.

A nyilvános tanulók közül önként *kimaradt: 57, osztályozatlan maradt: 5. Bizonyítványt kapott: 695.* A magántanulók közül a *vizsgálatról elmaradt: 1. Bizonyítványt kapott: 26.*

A bizonyítványt kapott nyilvános és magántanulók száma: 721.

Osztályonként: I. A. 46, I. B. 39, I. C. 37, II. A. 75, II. B. 69, III. A. 65, III. B. 66, IV. A. 64, IV. B. 58, V. 66, VI. 45, VII. 38, VIII. 53.

A tanulók vallása. Az osztályozott nyilvános és magántanulók közül róm. kath. 562, gör. kath. 2, ref. 40, ág. h. ev. 17, gör. kel. 2, unit. 1, izr. 97.

A tanulók anyanyelve és nyelvismerete. Az osztályozott nyilvános és magántanulók közül *magyar anyanyelvű: 715, német 6.*

Csak magyarul beszél: 612, németül is 96, franciául 6, angolul 6, tótul 1, románul 7, horvátul, szerbül 11.

A tanulók születési éve. A nyilvános és magántanulók közül 1917-ben született: 3, 1916-ban: 62, 1915-ben: 91, 1914-ben: 162, 1913-ban: 124, 1912-ben: 111, 1911-ben: 44, 1910-ben: 44, 1909-ben: 46, 1908-ban: 19, 1907-ben: 9, 1904-ben: 1, 1903-ban: 5.

A tanulók szüleinek állandó lakóhelye. Magyarhonos 710, Szegeden lakik 480, Csongrád vármegyében 56, Csonkamagyarország többi részében 174.

Cseh-szlovák elszakított területen 2, román 5, szerb 3, osztrák elszakított területen 1.

A tanulók szüleinek foglalkozása. A nyilvános és magántanulók szülei közül nagybirtokos, nagybérelő 2, középbirtokos és bérelő 21, kisbirtokos, bérelő 33, kisbirtokos napszámos 12, gazdasági tisztviselő 7, egyéb gazdasági segédszemély 3, földművelési munkás, napszámos 5, nagyiparos 18, kisiparos 62, ipari, vagy bányászati tisztviselő: 11, ipari v. bányászati segédszemély 8, ipari napszámos 1, nagykereskedő 23, kiskereskedő 52, kereskedelmi v. közlekedési tisztviselő 72,

egyéb keresk. v. közlek. segédszemély 38, kereskedelemnél és közlekedésnél munkás 5, köztisztviselő 88, tanár, tanító 52, másféle értelmiségi 40, közhivatalban alkalmazott altiszt, szolga 13, katonatiszt 27, katonaltiszt 14, különböző foglalkozási ágakban dolgozó napszámos 3, háztulajdonos 2, nyugdíjas tisztviselő 50, nyugdíjas altiszt 16, magánzó 24, házi cseléd 2, egyéb foglalkozású 16, árvaházi tanuló 1.

A nyilvános tanulók magaviselete Példás 357, jó 318, szabályszerű 20, kevésbé szabályszerű —,

A tanulók előmenetele. A nyilván. és magántanulók közül jeles rendű 52, jó 142, elégséges 370, egy tárgyból elégtelen 56, kettőből 40, többől 61

A nyilvános tanulók óramulasztása. Egy órát sem mulasztott 135, csak igazoltan mulasztott 548, igazolatlanul mulasztott 12.

Az igazolt órák száma: 20.811, az igazolatlan órák száma 28.

Rendkívüli tárgyak. Francia nyelvet tanult: 21, gyorsírást 28, rajzot 23, éneket 258, műéneket 63, zenét 33, egészségtant 35.

XIV. Tájékoztató az 1927-28. iskolai évről.

Az alsó osztályba lépő tanulók júl. 1-én, a felső osztályba lépők júl. 2-án délelőtt jelentkezzenek az igazgatói irodában bizonyítványukkal bejegyzés végett; a rendes beírás szept. hóban lesz az intézet előcsarnokában hirdetendő sorrend szerint; ugyanekkor kell lefizetni a díjakat is.

A nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 30/1927. V. sz. rendelete értelmében a rendes és magántanulók által az 1927—28. tanévre fizetendő felvételi, tan-, vegyes díjak, valamint fenntartási és tatarozási díjak a következők:

Beiratkozáskor a rendes és magántanulók felvételi díj címén 8 P-t kötelesek lefizetni. Az évi tandíj a rendes tanulók számára 40 P, a magántanulók számára 80 P. A tandíj 4 részletben is fizethető. Azok a magántanulók, akik nem a rendes időben vizsgáznak, a magántanulókra megállapított tandíj 50%-ával többet kötelesek tandíj gyanánt fizetni. A vegyes díj 8 P, a fenntartási és tatarozási járulék szintén 8 P. Ezt az utóbbi összeget két egyenlő részletben, vagyis szeptember és január hó közepéig lehet fizetni. A felvételi és vegyes díjak lefizetése alól felmentést, vagy kedvezményt senki nem kaphat. Szegénysorsú, példás magaviseletű és jó előmenetelű tanulók szeptemberben tandíjmentességért folyamodhatnak. Az I osztály növendékei az első félévben tandíjmentességet nem kaphatnak.

A közalkalmazottak gyermekei tandíjkedvezményben részesülhetnek, vagyis a rendes tanulók 20 P-t, a magántanulók 40 P-t fizetnek, ha az intézet Igazgatóságához adott kérvényben hatósági bizonyítvány melléklésével szept. hó 15-ig kedvezményért folyamodnak. Azok a tanulók, akik tandíjmentességben, vagy kedvezményes tandíj fizetésének előnyében részesülnek, a fenntartási és tatarozási járulék felét fizetik, vagyis 4 P-t. Nem kaphatnak kedvezményt az ismétlők és azok, akik javítóvizsgálattal léptek a következő osztályba, továbbá azok sem, akiknek szülei közalkalmazottak ugyan, de számbavehető magánvagyonnal rendelkeznek.

Azok a tanulók, akik az iskolai év végén két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, ha *fontos okok* alapján különösen betegség miatt történt tartós mulasztás igazolásával, javítóvizgálatra engedélyért akarnak folyamodni, a tank. kir. Főigazgatósághoz címzett, 1'60 P-ös okmánybélyeggel ellátott és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket az intézet Igazgatóságához júl. hó 4-ig nyújthatják be.

Szegénysorsú, legalább elégséges előmenetelű és példás magaviseletű

tanulók írásbeli kérelemre az intézeti Segítő-Egyesület könyvtárából könyvszolgálatot kaphatnak. Kérvényeiket aug. hó 25-től szept. 1-ig küldjék be a Segítő-Egyesület Felügyelőjének. Szeged, Kegyesrendi városi r. kath. Dugonics András gimnázium címen.

Figyelmeztetjük a tanulókat, hogy az intézet fegyelmi szabályai a nagyszünetekben is kötelezők és hogy az intézeten kívül álló egyesületeknek tagjai tanulók nem lehetnek.

Jövő iskolai évben használandó új tankönyvek a következők: A II. osztályban Csengery—Orbán: Latin olvasó- és gyakorlókönyv. A III. osztályban Alszegehy—Sík: Rendszeres magyar nyelvtan. A IV. osztályban Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv. Kontraszty—Tihanyi: Világtörténelem I. k. Karl—Vargha: Földrajz IV. r. — Ásványtan és chemia (A szerző nevét a hivatalos Tankönyv-jegyzékben fogjuk közölni.) — Suták—Lóky: Mennyiségtan IV. oszt.

Konviktus. Azok a szülők, akik gyermeküket a Szent Gellért-Konviktusba óhajtják elhelyezni, felvilágosításért forduljanak a Konviktus Igazgatóságához. (Szeged, Kálvária-utca 10.) — A Szegedi Kereskedők Egyesülete védnöksége alatt áll a Szegedi Kereskedők Egyesülete Diák-Internátusa. (Fodor-utca 33., telefon 10—43) Felvételtnek bentlakó, fél bentlakó és bejáró növendékek. Részletes felvilágosítással és Tájékoztatóval készségesen szolgál az Internátus Igazgatósága.

Szeged, 1927. június 29.

Kiss István
igazgató.

Tartalom.

	Oldal.
Hám Antal dr.	I—III
I. Beszéd az intézet Mohács-ünnepségén	3—8
II. Intézetünk multja	9—16
III. Prelogg József	17 - 22
IV. Adatok az intézet lefolyt 1926—27. iskolai évének történetéhez	23—33
V. A tanári testület és működési köre	34—36
VI. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi működése	37—38
VII. Tananyag	39
VIII. A használt tankönyvek	39—40
IX. A szertárak és könyvtárak gyarapodása	40
X. Ifjúsági egyesületek	41—47
XI. A tanulók érdemsorozata	48—72
XII. Érettségi vizsgálat	73
XIII. Statisztikai adatok	74—75
XIV. Tájékoztató az 1927—28. iskolai évre	76—77
